

"24 საათის" ფიქიანი ნომერი

*2424

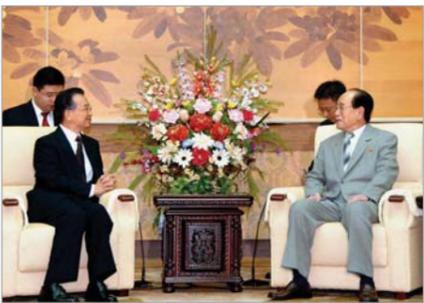
ჩანართი

როგორ გვასტიდნენ აფხაეთს
გასაიდუმლოებული მასალები უსსრ-ის არქივიდან

ფხენიანი მოლაპარაკებებისთვის მზად არის

A7

ქართული ხელოვნების მემკვიდრეობა

A9

24 საათი

"24 საათის" ელექტრონული ვერსია იხილეთ Web-გვერდზე www.24saati.ge

ჩვენი პარტნიორები:

"ეკონომიკური თავისუფლების აქტი" პარლამენტართა სამსჯავროზე

თამარ ივანიძე

დემოკრატიზაციის ინიციატივების განხორციელების შემდეგ საქართველოს პრეზიდენტი პარლამენტში კიდევ ერთხელ მიდის და ამჯერად ეკონომიკური ინიციატივებს - "ეკონომიკური თავისუფლების აქტს" წარადგენს. აქტი ოფიციალური სახით - კანონპროექტების ფორმით ფერფერობით არ არსებობს, თუმცა "პრინციპული პოლიტიკური გადაწყვეტილებები", როგორც თავად პრეზიდენტი ამბობს, მიღებულია.

პრეზიდენტის სიტყვა

მიხეილ სააკაშვილი 6 ოქტომბრის საპარლამენტო გამოსვლისას უჩვეულოდ ლაკონური იყო - 40 წუთში "ჩატეულ" ეკონომიკური ინიციატივებს კი მთავარ ხაზად ლიბერალური ეკონომიკური პოლიტიკის ერთგულება გასდევდა.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ფარული კონფლიქტი

იარაღით დატვირთული გემის გაუჩინარების დამატყრებელი და არადამატყრებელი ვერსიები

ზაქარია იაშვილი

"არქტიკ სი"-ს (Arctic Sea) გაუჩინარების ისტორია XXI საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე კრიმინალური და მისტიკური ფინური კომპანიის საკუთრებაში მყოფი, მალტის დროშით მცურავი და რუსი ეკიპაჟის მიერ მართული გემის იდუმა-

ლებით მოცული ამბავი ორ თვეზე მეტია დაინყო და დღემდე ამოუხსნელია. კალინინგრადში გემიური რემონტის გავლის შემდეგ ხომალდი ორი თვის წინ ფინეთში ხის მასალით დაიტვირთა. ზღვაში გასვლიდან ცოტა ხანში შვედეთის სანაპიროსთან გემზე, როგორც ირკვევა, რვა კაციანი ჯგუფი ავიდა. ისინი თავს ეკოლოგებად ასაღებენ, ხო-

ლო რუსეთის ხელისუფლება მათ მეკობრეებს უწოდებს. ამის შემდეგ გემი დაიკარგა. მფლობელ კომპანიას გამოსასყიდვ მოსთხოვეს. განგაშის ატეხვიდან ორიოდე კვირაში "არქტიკ სი" ატლანტიკის ოკეანეში რუსულმა სამხედრო გემმა იპოვეს, მისი გათავისუფლების ოპერაცია ჩაატარეს და ხომალდზე ეკოლოგების სახელით ასული

რვა პიროვნება დააკავეს. რუსეთის პროკურატურამ გემზე მოკვლევაც ღია ზღვაში ჩაატარა. "არქტიკ სი" დღემდე არც ერთ პორტში არ შეუყვანიათ, რუსული ეკიპაჟის ძირითადი ნაწილი სახლში დააბრუნეს, ოთხი მეზღვაური, კაპიტანთან ერთად, ისევე გემზე რჩება.

გაგრძელება A8 გვერდზე

ილიაზდი ბრუნდება...

ძმები ზდანევიჩების გამოფენა, ანუ ავანგარდული სულის ძიებაში...

სოფო კილასონია

ილიაზდის, იგივე ილია ზდანევიჩის მემკვიდრეობის ნაწილი თბილისის მართლაც უბრუნდება, თუმცა დროებით. საქმე მხოლოდ გამოფენას ეხება, რომელიც ერთი თვე გასტანს. მაგრამ ეს გამოფენა ერთი რიგითი არ გვეგონოთ. მასშია კონცენტრირებული ქართული მეოცე საუკუნის კულტურისა და ევროპული ავანგარდის გადაკვეთის ნერტილები, მასშია თავმოყრილი მთელი დასავლური ავანგარდისტული კულტურის ქვაკუთხედები, ნიშნები, ხატებიც კი... ამ გამოფენაში შეიძლება დავინახოთ ისეთი ისტორიული პორტრეტები როგორებიცაა - პიკასო, ფიროსმანი...

გაგრძელება A8 გვერდზე

"ეკონომიკური თავისუფლების აქტი" პარლამენტართა სამსახურში

პირველი გვერდიდან

თავად პრეზიდენტის თქმით, "ეკონომიკური თავისუფლების აქტი" შეზღუდვას აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაძლებლობებს, გადაუხვიოს ლიბერალური ეკონომიკური მმართველობიდან.

სიტყვით გამოსვლისას პრეზიდენტმა, პირველ რიგში, არჩეულ ლიბერალურ გზაზე გააკეთა აქცენტები:

"ჩვენი აღმავლობის წყარო ილია ქაჯვაძეა. ლიბერალიზაციის არჩევით ჩვენ სწორედ ილიას გზას ვირჩევთ. 6 წლის წინათ სწორედ ამ გზაზე დავდექით და ამ გზამ მიგვიყვანა იმ რეიტინგამდე, რომელზეც მსოფლიო ბანკის დღევანდელი მონაცემებით ვართ. ჩვენი შეუძლებელი შევქელით, რაც იმას ნიშნავს, რომ წარმატების დიდი შანსი მოგვეცა, რომელიც ბევრ ქვეყანას არ აქვს. "ვარდების რევოლუცია" ქუჩაში დროშების ფრიალი კი არა, ილიას გზაზე დადგომა იყო და ამ გზიდან აღარასდროს აღარ უნდა გადავხვიოთ," - განაცხადა პრეზიდენტმა.

მისი თქმით, განვითარებადი ქვეყნების მთავრობები ფინანსური დეფიციტის აღბათობის გამო იტანჯებიან, რადგან ინვესტირების შიში აქვთ, რომ ძირითადი ეკონომიკური პოლიტიკა შეიძლება უცაბედად ცვლილებებს დაექვემდებაროს.

საინტერესო დეტალი: მიხეილ სააკაშვილი მთავრობას და პარლამენტს ლიბერალური ეკონომიკის კონსტიტუციით გარანტირებულობას სთავაზობს. "კონსტიტუციური კანონპროექტი ეკონომიკური თავისუფლების, შესაძლებლობებისა და ღირსების შესახებ" მოიცავს მთელ რიგ ახალ ინიციატივებს და ამასთან უკვე განხორციელებული ეკონომიკური ცვლილებების კონსტიტუციურ რანგში აყვანას გულისხმობს.

კერძოდ, ამ აქტით გათვალისწინებულია, რომ საბიუჯეტო ხარჯების შეფარდება მთლიან შიდა პროდუქტთან (მშპ) არ იქნება 30-ზე მეტი; ბიუჯეტის დეფიციტის შეფარდება მშპ-სთან კონსტიტუციურად დაფიქსირდება, რომ იქნება არა უმეტეს 3 პროცენტისა; მთლიანი სახელმწიფო ვალის შეფარდება მშპ-სთან იქნება არა უმეტეს 60 პროცენტისა.

ამასთან, პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ ნებისმიერი გადასახადის შემოღების ან გადასახადის განაკვეთის გაზრდის შესაძლებლობა "გამონაკლისის სახით" უნდა იყოს და რეფერენდუმის ჩატარების შემთხვევაში დადგინდეს. "გადასახადის გაზრდის ან

ახლის დაწესების უფლება მთავრობამ ვერ უნდა გამოიყენოს ხალხის თანხმობის გარეშე, - განაცხადა მან, - დაბალი და მარტივი გადასახადები ჩვენი ყველაზე დიდი მონაპოვარია, რაც ქვეყანაში ინვესტიციებს იზიდავს, რაც სამუშაო ადგილებს აჩენს და რაც ხალხს და ბიზნესს უფრო მეტ ფულს უტოვებს. ამიტომ ჩვენი ვალდებულებაა, უზრუნველყოთ, რომ ეს პოლიტიკა იქნება უზრუნველყოფილი ნებისმიერი პოლიტიკური ცვლილებების მიუხედავად".

სააკაშვილის თქმით, აქტი ასევე გულისხმობს ვალუტის კონვერტაციის შეზღუდვის, მიღებული შემოსავლების და კაპიტალის რეპატრიაციის დაუშვებლობას.

ასევე აიკრძალება უკვე დადგენილი ლიცენზიების და ნებართვების რაოდენობის გაზრდა, ასევე ახალი სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების შექმნა.

"ჩვენი პრინციპია ის, რომ გამოსავალი მთავრობის მიერ ქაბრების მოჭერა და არა ხალხის და ბიზნესმენების ყელში ნაჭერა და მატებითი მაკონტროლებლობით და რეგულირებებით," - განაცხადა პრეზიდენტმა.

მისი თქმით, სახელმწიფოს აკრძალება კომერციული ბანკების ნიღბის ფლობა და ნებისმიერი სახის პროდუქციისა და მომსახურებაზე ფასის დაწესება, რითაც საქართველოში მუდმივად იქნება უზრუნველყოფილი ფასების დადგენის თავისუფლება.

გარდა ამისა, პრეზიდენტის თქმით, ქარტია მოიცავს "ეკონომიკური დემოკრატიის" ისეთ მიმართულებებს, როგორც არის სოციალური სფერო და განათლება.

მისი თქმით, თავისუფლების აქტი ბიუჯეტის სოციალურ ნაწილს შემდგომში იმ პრინციპის მიხედვით განავითარებს, რომ საბიუჯეტო სახსრები მიმართული იყოს მხოლოდ იმათ დახმარებაზე, ვინც ამას ყველაზე მეტად საჭიროებს; ასევე დაკანონდება სასკოლო გაუჩერების გამოყენების უფლება როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო სკოლებში.

"დავაფინანსოთ არა სახელმწიფო ინსტიტუტები, სადაც ადამიანი იძულებული იქნება, არჩევანის გარეშე მივიდეს, არამედ დავაფინანსოთ ადამიანები, ვისაც ეს დაფინანსება ეკუთვნის და ყველაზე მეტად საჭიროებს, ხოლო ინსტიტუტები ამ ადამიანების არჩევანის მიხედვით დაფინანსდებიან," - განაცხადა მან.

პრეზიდენტი აღიარებს, რომ "ეკონომიკური თავისუფლების აქტის" მიღება უშუალოდ პრობლემის მკვეთრად და ერთაშუად გადაჭრას ვერ უზრუნველყოფს,

თუმცა აქვე აცხადებს, რომ: "ეს აქტი ამავე დროს ძალიან ამბიციურია, რადგან მისი მიღების შემდეგ საქართველო გადაიქცევა მსოფლიოს მონივრე ქვეყნად, კანონმდებლობის და კონსტიტუციის ეკონომიკური ლიბერალიზმის დადგენის და დაცულობის კუთხით."

აქვე მიხეილ სააკაშვილმა აღნიშნა, რომ ასეთი პოლიტიკის შეუქცევადობის ჩამოყალიბება "არის გზა რუსეთისგან ჩვენი საბოლოო გათავისუფლებისკენ, იქ არსებული ცხოვრების არაცივილიზებული წესისგან და იმ აზროვნებისგან გათავისუფლებისკენ, რასაც რუსული იმპერია ეფუძნება."

გამომხმარებელი პარლამენტში

პრეზიდენტის გამოსვლას პარლამენტში არაერთგვაროვანი რეაქცია მოჰყვა. აღნიშნული გამოსვლა საპარლამენტო უმრავლესობისთვის ახალი სიტყვა და საუკეთესო გამოსავალია, საპარლამენტო ოპოზიციისთვის - პოპულარული და რეალური ეკონომიკური პრობლემების არცოდნა.

პრეზიდენტის გამოსვლის შემდეგ ჟურნალისტებთან საუბარში პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა მიხეილ მაჭავარიანმა განაცხადა, რომ ეს იყო ერთ-ერთი სწორად ჩამოყალიბებული გამოსვლა.

"ჩვენ ყველაფერი უნდა გვაკეთოთ, რათა ისეთი კანონმდებლობა შექმნათ, რომ ინდოელი, ფრანგი, ამერიკელი ინვესტორი საქართველოში ფულის ჩადებით დაინტერესდეს, რადგან ეს ნიშნავს მეტ სამუშაო ადგილს და სოციალურ საკითხებში ჩადებულ მეტ ფულს," - აღნიშნა მაჭავარიანმა.

მისი თქმით, პრეზიდენტის მხრიდან კარგი იდეები გაჟღერდა და ახლა მთავარია ამ იდეების ხორცშესხმა. ერთი გამოსვლით საქმე არ მთავრდება. ახლა ბევრია გასაკეთებელი. საქმე იწყება და მიმართა, რომ ეს სწორი გზაა," - აცხადებს ვიცე-სპიკერი.

საპარლამენტო ოპოზიციის ვიცე-სპიკერი ლევან ვეფხვაძე კი "ეკონომიკური თავისუფლების აქტს" ეკონომიკურად ოპტიმისტურს და "სინამდვილეში კი სრულიად არარეალისტურს" უწოდებს. მისი თქმით, "მთლიანი შიდა პროდუქტიდან 30 პროცენტის ამოღება ნიშნავს იმას, რომ ჩვენ ეკონომიკა უნდა მოვკლავთ. ინიციატივა იმის შესახებ, რომ სახელმწიფო ვალის შეფარდება მთლიან შიდა პროდუქტთან უნდა იყოს არა უმეტეს 60 პროცენტისა, ნიშნავს იმას, რომ ქვეყანა აღარ გვაქვს.

ამასთან, აბსოლუტურად გაუგებარია, თუ რატომ ამბობს სახელმწიფო უარს რეგულაციაზე, მაშინ, როცა დღის წესრიგში დგას ევროკავშირთან თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების დადების საკითხი და ევროკავშირი ჩვენგან მთელი რიგი მიმართულებებით სწორედ რეგულაციას ითხოვს," - განაცხადა ლევან ვეფხვაძემ.

კანონმდებლობის აღსრულების პრობლემებზე აკეთებს აქცენტს საპარლამენტო უმცირესობის ლიდერი გიორგი თარგამაძე. "პრობლემას წარმოადგენს არა რთული კანონმდებლობა, რომელიც საკმაოდ მარტივია, არამედ ამ კანონმდებლობის გამოყენების შედეგად მიღებული უფლებების დაცვა. ამ ინიციატივებში არაფერი თქმულა ისეთი ტინის საკონსტიტუციო ინიციატივაზე, რომელიც უფრო მეტად გაამყარებს საკუთრების უფლებას და გამორიცხავს იმ ძალიან ცუდ გამოცდილებას, რომელიც საქართველოს უახლოეს ისტორიაში ქონების გადაწმინდვის კუთხით გვექონდა," - განაცხადა თარგამაძემ.

ასევე დეკლარირებულია და ფაქტობრივად განხილვებზე აკეთებს აქცენტს ზურაბ ნოღაიდელის პარტიის ერთადერთი წარმომადგენელი პარლამენტში პეტრე მამრაძე. "დაწერილი კანონით, შეიძლება, საქართველო რაღაც რეიტინგში წინ იყოს, მაგრამ ეს ყველაფერი ბათილდება პრეზიდენტ სააკაშვილის და მისი მთავრობის ქმედებით," - განაცხადა გუშინ ჟურნალისტებთან საუბრისას დეპუტატმა პეტრე მამრაძემ. მამრამის თქმით, მისთვის მისაღებია ეკონომიკური თავისუფლებისთვის კონსტიტუციური გარანტიის მინიჭება, თუმცა დეპუტატი შიშობს, რომ ამის შემდეგ ბიზნესს უფრო მეტად დაერყვინა. მტრად გავსაძლიერდა, რომ პრეზიდენტის სიტყვა და საქმე ერთმანეთისგან განსხვავდება. ვიცით, როგორც მოქმედებენ საგადასახადო სამსახურები და ის ყველაფერი, რაც პრეზიდენტმა თქვა, მხოლოდ ფორმალურია," - მიაჩნია მამრაძეს.

საქართველოს პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მიერ პარლამენტში წარდგენილი ინიციატივების სრულიად გაუგებარია ოპოზიციონერ დეპუტატ გურამ ჩახვაძისთვის. როგორც გურამ ჩახვაძემ განაცხადა, პრეზიდენტის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის სახელწოდება და მისი შინაარსი აბსოლუტურად სცილდება ერთმანეთს. მრჩება შთაბეჭდილება, რომ მთავრობამ ეკონომიკური პოლიტიკა, უბრალოდ, არ იცის," - აღნიშნა მან.

ჩეჩნეთში ვერტმფრენი ჩამოვარდა

ჩეჩნეთში ურუს-მარტანოვას რაიონში სროლის შედეგად ვერტმფრენი ჩამოვარდეს. ამის შესახებ ინფორმაციას ჩეჩნეთის სამართალდამცავი ორგანოები ავრცელებენ.

ვერტმფრენის ჩამოვარდებისას ეკიპაჟის წევრებიდან არავინ დაშავებულა.

ინციდენტი ორი სამხედროს ევაკუაციისას მოხდა. სამხედროები ჩეჩნეთში საკონტრაქტო პირობებით მსახურობდნენ.

ჩეჩნეთში ვევენსკოს რაიონში მილიციამ გარდაცვლილი მამაკაცის სხეულის ნაწილები აღმოაჩინა.

მამაკაცის ვინაობის დასადგენად და ვერტმფრენის მიმართ განხორციელებული სროლების საქმეზე გამოძიება მიმდინარეობს.

ბერნარ კუმნერი: დოკუმენტში საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა არ მოვითხოვთ

საფრანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ბერნარ კუმნერმა რუსული ოპოზიციური გაზეთის "ნოვია გაზეტასთვის" მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა: "მწვენი შევქელით რუსული ჯარების შეჩერება, რომლებიც თბილისისკენ ყოველგვარი შეფერხების გარეშე მიინევენენ".

კუმნერმა მედვედევ-სარკოზის ხელშეკრულების შესახებაც ისაუბრა, რომელიც რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტთან დაკავშირებით შარშან გაფორმდა. კითხვაზე, სცადა თუ არა კუმნერმა ამ დღეებში მედვედევთან შეხვედრაზე აღნიშნული შეთანხმების შესრულების შეფასება, მინისტრმა განაცხადა: "მაშინ ყველაფერი ძალიან ჩქარა მოხდა. მე მზად ვიყავი იმ პირობებში ასე მემოქმედა, მაგრამ ვერ ვიფიქრებდი, რომ პრეზიდენტი სარკოზიც ასეთ სიჩქარეს გამოავლენდა. იგი პეკინში იყო ოლიმპიადაზე და მაშინვე პარიზში დაბრუნდა. მე მანამდე პირველ დოკუმენტთან დაკავშირებით სააკაშვილთან გავმართე მოლაპარაკებები. შემდეგ იყო მეორე დოკუმენტი, რომელიც შეთანხმებული იყო პუტინთან, მედვედევთან, პრიხოდკოსთან და ლავროვთან. და შემდეგ, ერთ დღეში ჩვენ მოვამზადეთ დოკუმენტი, რომელიც არასრული იყო მთელი რიგი მიზეზების გამო, რომლებსაც ახლა არ ავხსნი.

ზოგიერთები კმაყოფილი არ იყვნენ იმით, რომ მე საერთოდ მოვამზადე ეს დოკუმენტი. შემდეგ ახლის მომზადება მოგვიჩინა, იყო თარგმანის პრობლემაც. რას ველოდით? ჩვენ მოვითხოვდით საქართველოს ტერიტორიაზე რუსების გადაადგილების შეჩერებას, კონფლიქტის ზონებიდან ყველა სამხედროს გასვლას და იქ ევროპელი დამკვირვებლების შეყვანას. ამას მივალნიეთ. მაგრამ ჩვენ არ მოვითხოვდით ის, რაც ჩემს პირველ დოკუმენტში იყო - საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა. ჩვენ რომ ეს მოგვეთხოვა, ვერ მივალნიეთ პუტინს და მედვედევის ხელმოწერებს. იმავე საღამოს მოგვიჩინა მედვედევთან ამ დოკუმენტში ერთი ფრაზის შეთანხმება, რომელიც საქართველოს ტერიტორიის მთლიანობის ცნების ტოლფასი იყო. და რადგან ეს არასრული იყო, მოგვიჩინა წერილი და გვეუბნებოდნენ ცნება "მიმდებარე ტერიტორიები" "სასახელეო ზონა". რას მივალნიეთ? ძალიან მაღალ ვეროპული ქვეყნის დაახლოებით, 300 მეთვალყურე მოვლენათა ადგილზე ჩავიდა. ჩვენ დავტოვეთ რეგიონი, მეორე დღეს კი ბრიუსელში ეს ტექსტი ევროკავშირის 27-მა საგარეო საქმეთა მინისტრს წარვუდგინე. არ დაგვიწყნედო, რომ ამერიკელები იქ არ იყვნენ... ამგვარად, შესაძლებელი გახდა რუსული ჯარებისა და ტანკების შეჩერება, რომლებიც თბილისის გზაზე იდგნენ და ყოველგვარი შეფერხების გარეშე მიინევენენ. მაგრამ, ჩვენ ნავაგეთ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის თვალსაზრისით. თუმცა, ჩვენ მივალნიეთ ფენევის მოლაპარაკებებს, რომლებიც ახლაც გრძელდება", - აცხადებს კუმნერი.

კითხვაზე - "ეს ჩიხია? რუსეთი ხომ არ იტყვის უარს აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარებაზე?!" ფრანგი მინისტრი პასუხობს: "ეს იყო ომის დასასრული და თბილისისკენ რუსული ჯარების წაწევაზე უარის თქმა. თუმცა მედვედევმა გვითხრა, რომ არ აპირებდა თბილისში შესვლას. რთულია იმის თქმა, რას მივალნიეთ და რას ვერაჲ.

სუმჯობესია მოლაპარაკება, ვიდრე ომი" - ჟურნალისტის ამ რეპლიკაზე ბერნარ კუმნერი აცხადებს: "მეფიქრობ, რომ კი. მე ჩრდილოეთ ოსეთში გავემგზავრე, რათა რუსეთის მხარეზე მოყოფილებს შევხვედროდი, ესენი არიან ადამიანები, რომლებმაც ყველაფერი დაკარგეს. მე ვიყავი მათ ბანაკებში... მე არ ვიცი, დაბრუნდნენ თუ არა ეს ადამიანები სახლებში, მაგრამ საქართველოს მხრიდან ლტოლვილები სახლებში არ დაბრუნებულან".

ინტერპრესისი

რევნ აპირრით ილიას გზა - ლიბერალური ეკონომიკის გზა

მანანა ვარციანვილი

ეკონომიკური სტიმულირების ახალი პაკეტის და ე.წ. პოსტკრიზისული გეგმის ძირითადი დეტალები უკვე ცნობილია. ამ გეგმას საქართველოს პრეზიდენტმა ეკონომიკური თავისუფლების აქტი უწოდა. აქტის ძირითადი პრინციპებია კი მთავისუფლება, შესაძლებლობები, თანასწორობა და ღირსება დაასახელა.

საპარლამენტო უმრავლესობამ პრეზიდენტის მიერ წარდგენილი ეკონომიკური თავისუფლების აქტი მთლიანად უმრავლესობის წევრები აცხადებდნენ, რომ მასხლა მთავარი ამ იდეების რეალიზებაა. პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძე

კი ამ აქტში წარსულში არდაბრუნების გარანტიას ხედავს: მეს არის გარანტია, რომ საქართველო არ დაბრუნდება იმ მახინჯ ეკონომიკურ სისტემაში, რომელიც გვექონდა. ყველას გვახსოვს, როგორ გამდიდრდნენ ცალკეული ადამიანები მოქალაქეებისა და სახელმწიფოს ხარჯზე. ყველას გვახსოვს ხელოვნური მონოპოლიები და ბიზნესმენებთან კომპანიებთან შეკრული მინისტრები, კორუფცია და ქრთამები. პრეზიდენტის გამოსვლა იყო კონცეპტუალური გარანტია იმისა, რომ ეს დრო აღარ დაბრუნდება და რომ საქართველოს ეკონომიკა განვითარდება თავისუფალი და ლიბერალური ეკონომიკური პოლიტიკის კურსით გააგრძელებს".

სპრეზიდენტის მიერ ინიცირებული ეკონომიკური თავისუფლების აქტი "შუქქცევადი ხდება ის მიმართულებას, რომელიც ჩვენ ბოლო წლების განმავლობაში გვაქვს აღებული. ვგულისხმობ ეკონომიკის ლიბერალიზაციას, რომელსაც საქართველოსთვის უფრო მეტი ინვესტიციები მოაქვს. თავისუფალი ეკონომიკა ამცირებს გადასახადებს და მათ განაკეთებს და ბიზნესს მარეგულირებლებისგან თავისუფლებს", - აცხადებს პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარე შურაბ მელიქიშვილი.

მახალი ეკონომიკური სკოლა - საქართველოს" ვიცეპრეზიდენტი გია ჯანდიერი მიიჩნევს, რომ პრეზიდენტს ახალი ინიციატივებით უფრო

რობერტ ქათლარი:

"ბევრი რამ დამოკიდებულია ამინდზე"

თამარ ხორბალაძე

24 საათის დღევანდელი სტუმარია ექსპერტი ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და გეო-ეკონომიკის საკითხებში რობერტ ქათლარი. სხვადასხვა წლებში იგი იყო აშშ-ს ანალიტიკური ცენტრების, ხელისუფლებისა და საერთაშორისო ინსტიტუტების კონსულტანტი, აღმოსავლეთ-დასავლეთის ინსტიტუტის, ევროპული პოლიტიკის სწავლების ცენტრის კონტრაქტორი, ანალიტიკური ბიულეტენის "ყოფილი საბჭოთა კავშირი" ექსპერტი ნავთობისა და გაზის საკითხებში, 2002 წელს კი იგი ევროპული პოლიტიკის სწავლების ცენტრის კავკასიის სამუშაო ჯგუფის ფარგლებში მუშაობდა. ექსპერტი საქართველოში 20-წლიანი პაუზის შემდეგ ჩამოდის. მასთან საუბარი, ცხადია, ენერგოუსაფრთხოებისა და ენერგოპროექტების თემებზე შედგა.

- გასული ზამთრის ანუ რუსეთ-უკრაინის გაზის ომად მოწოდებული მოვლენების შემდეგ ჩვენში ბევრს საუბრობენ იმაზე, რომ ევროპამ ახლებურად გაიზარა საკუთარი ენერგოუსაფრთხოება და რუსეთისადმი მიდრეკილებები ერთგვარი "მობრუნება" მოხდა. ხედავთ თუ არა თქვენ ასეთ ცვლილებას?

- ევროპის ქვეყნებმა გააცნობიერეს ის პრობლემები, რასაც რუსეთზე მეტისმეტი დამოკიდებულება იწვევს. ათი წლის წინათ ევროპის სოციალურ და პოლიტიკურ ელიტებს ასაზრდოებდათ რომანტიკული აზრი იმის შესახებ, რომ რუსეთთან ენერგეტიკის საკითხებში თანამშრომლობა შესაძლებელია, რომ რუსეთიც ევროპის ნაწილია. როცა პირველად ხდება რაღაც, ეს შეიძლება შემთხვევითობა იყოს, მაგრამ როცა მეორედ ხდება, ეს უკვე შემთხვევითობა აღარ არის. ის მოვლენები, რომლებსაც თქვენ რუსეთ-უკრაინის გაზის ომს უწოდებთ, მეორე შემთხვევა იყო. შესაბამისად, ევროპულმა საზოგადოებამ იმაზე დაიწყო ფიქრი, რომ საჭიროა ცვლილებები და ამიტომ პოლიტიკური ნრეებიც იძულებულნი გახდნენ, მიდგომები შეეცვალათ.

- ჩვენ გვინტერესებს ამ შემთხვევაში ევროპული ხედვა, მაგალითად, ნაბუკოსთან მიმართებაში. საქართველოში მიიჩნევენ, რომ ამ ე.წ. ომის შედეგად ნაბუკოს პროექტის გააქტიურება იყო. მიგაჩნიათ თუ არა, რომ პროექტმა რეალური სახე მიიღო და იგი განხორციელდება?

- რადგანაც ნაბუკოს ჯერ არ არის აშენებული, ჩვენ არ გვაქვს კონკრეტული შედეგი, ამიტომ დარწმუნებით ვერ ვიტყვი, რომ ეს რეალობაა. მაგრამ, ისევე როგორც სახლის აშენებას, მილსადენის მშენებლობასაც სამი ეტაპი აქვს. პირველ ეტაპზე იდეის მოსინჯვა ხდება, იქმნება ნახაზი, განისაზღვრება, სად უნდა გაკეთდეს, იწყება რესურსების მოძიება. მეორე ეტაპზე ადამიანმა უფრო კონკრეტულად იცის, თუ რა სურს. სახლის შემთხვევაში იგი იმის გარკვევას იწყებს, სად უნდა იყოს ფანჯარა, რა მასალით უნდა გაკეთდეს და ასე შემდეგ. მესამე

ექსპერტი ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და გეო-ეკონომიკის საკითხებში რობერტ ქათლარი.

ეტაპზე უკვე დეტალური გეგმა დგება და მშენებლობა იწყება. რუსეთ-უკრაინის მოვლენების შემდეგ ნაბუკოს პროექტი პირველი ეტაპიდან მეორე ეტაპზე გადავიდა.

- ნაბუკოს პროექტის ალტერნატივებზე, ძირითადად, იმ პროექტებს განიხილავენ, რომლებიც რუსეთზე გადის. მათ შორის - სამხრეთის ნაკადს, ჩრდილოეთის ნაკადს, იგივე ცისფერ ნაკადს. ამ პროექტებიდან რომლის განვითარება უფრო წინ წასულია?

- ცისფერი ნაკადი, როგორც ვიცით, არსებობს, თუმცა მისი ეფექტურად გამოყენება იმის გამო ვერ ხერხდება, რომ თურქეთში საკმარისი ენერგოინფრასტრუქტურა არ არის. სამხრეთის ნაკადი ამ დანარჩენ პროექტებთან შედარებით ახალია. უნდა გავითვალისწინოთ ხარჯი, რაც ამ პროექტის განხორციელებისთვის არის საჭირო და მოგება, რასაც მისგან ელიან. ავტორიტეტულმა აზერბაიჯანელმა ექსპერტმა განაცხადა, რომ სამხრეთის ნაკადი ორჯერ უფრო ძვირი ჯდება, ვიდრე ნაბუკოს. რაც შეეხება ჩრდილოეთის ნაკადს, ეს იდეა უფრო დიდი ხანია არსებობს, თუმცა რუსეთის მიერ ნამოყენებული მოთხოვნები ძალიან უძნელებს ბიზნესსრეებს ამ პროექტში ჩართვას. ამასთან, ამ პროექტის განხორციელებას ხელს უშლის რუსეთის მეზობელი იმ ქვეყნების პოზიცია, რომელთა ტერიტორიულ წყლებშიც უნდა გაიაროს მილსადენმა. აგრეთვე არსებობს პრობლემები საერთაშორისო კანონმდებლობის გამოც. არის კიდევ ერთი პროექტი - მთეთრი ნაკადი, რომელიც რუსეთზე არ გადის და გულისხმობს საქართველოს უკრაინასთან დაკავშირებას შავი ზღვის ფსკერის გავლით. ჩემი აზრით, ეს რეალისტური პროექტია, თუმცა იგი ჯერ საწყის ეტაპზე იმყოფება.

- მთერ ნაკადს და ნაბუკოს ჩვენ "ჩვენს" პროექტებს ვუწოდებთ. ამიტომ ისევ ნაბუკოსზე შეგვიტეხეთ. ბოლო პერიოდში საქართველოში უსაფრთხოების თვალსაზრისით შექმნილი სიტუაციის გამო, იმის გამო, რომ ქვეყნის ტერიტორიაზე რუსული ჯარები დგას, იმის გამო, რომ ომი იყო, განჩნდა მოსაზრება, რომ შესაძლოა საქართველოზე გაზსადენების გატარება დასავლეთის ინტერესში აღარ იყოს. ამას თურქეთსა და სომხეთს შორის ურთიერთობების აღდგენა დაემატა და დაიწყო საუბრები იმის შესახებ, რომ ენერგომარშრუტმა ევროპისკენ, შესაძლოა, სომხეთზე გადაინაცვლოს. რამდენად რეალურია ასეთი პერსპექტივა დღეს?

- არა, მე არ მიმაჩნია, რომ დღეს ეს შესაძლებელია. გაზსადენის მშენებლობა, პოლიტიკურ მიზანშეწონილობასთან ერთად, უფრო მეტად ეკონომიკურ გათვლებზეა დამოკიდებული. თავდაპირველად, როცა ნაბუკოს პროექტის საკითხი წყდებოდა, სომხეთი მარშრუტად ამ მანძილის სიმოკლისა და სიიარის გამო მართლაც განიხილებოდა. დღეს, შესაძლოა, ამ მარშრუტზე არჩევანის გაკეთება პოლიტიკური თვალსაზრისით შესაძლებელი ყოფილიყო, თუმცა საქართველოში სამხრეთ-კავკასიური გაზსადენი გადის და არსებული ენერგოინფრასტრუქტურის გაგრძელება ეკონომიკურად გაცილებით მომგებიანია, ვიდრე სხვა მარშრუტზე არჩევანის შეჩერება. ამასთან, მხედველობაშია მისაღები აზერბაიჯანისა და სომხეთის პოლიტიკური ურთიერთობებიც.

- ირანის ჩართვა ნაბუკოს პროექტში რამდენად რეალისტურია?

- ირანის ჩართვა არარეალისტურია და ამის მიზეზი მხოლოდ ამერიკის პოზიცია არ არის. დღეს ირანს მსგავს პროექტთან შესაერ-

თებლად პოლიტიკური წინაპირობები და ბიზნესგარემო არ გააჩნია. მე ვიყავი ირანში, მქონდა საუბრები ენერგოინფრასტრუქტურის წარმომადგენლებთან და იმ ადამიანებთანაც, რომლებიც ევროპული მხრიდან მათთან საქმის კეთებას ცდილობდა. გამოცდილება ასეთია - როცა მაგიდასთან ირანული მხარე ზის და ევროპული მხარე ახალ ინიციატივებს წარმოადგენს, ირანულ მხარეს ამ ინიციატივებზე საპასუხოდ საკმარისი უფლებამოსილებები არ გააჩნია. ამისთვის ისინი სასტუმროში უნდა დაბრუნდნენ, გადარეკონ და პოლიტიკური ნებართვა მიიღონ. ირანული გადაწყვეტილებები დამოკიდებულია არა იმდენად ეკონომიკურ არგუმენტებზე, რამდენადაც პოლიტიკურზე. ამასთანავე, იქ გადაწყვეტილებებზე ისეთივე გავლენა აქვთ რელიგიურ ჯგუფებს, როგორც საბჭოთა კავშირის დროს ჰქონდა კომუნისტურ პარტიას. გარდა ამისა, მაგალითად, ირანი-პაკისტანი-ინდოეთის გაზსადენის მშენებლობაზე ინდოეთის მხარემ იმის გამო თქვა უარი, რომ ირანული მხარე მოლაპარაკებების ყოველ ახალ რაუნდზე წინა შეხვედრისას მიღწეული შეთანხმებების გადახედვას ითხოვდა. გარდა ამისა, ირანის კანონმდებლობით, ბიზნესმენებს ეკრძალებათ საერთაშორისო არაბიტრაჟისთვის, საერთაშორისო სასამართლოსთვის მიმართვა. ამ და სხვა მიზეზების გამო, ვფიქრობ, ნაბუკოსში ირანის ჩართვა წარმოუდგენელია.

- რუსეთის ლიდერები ნაბუკოსზე ან მთერ ნაკადზე საუბრისას აცხადებენ ხოლმე, რომ ამ პროექტების წინააღმდეგნი არ არიან. თუმცა იქვე დასძენენ, რომ მათი აზრით, ამ პროექტების განხორციელებისთვის ბუნებრივი აირის რესურსი საკმარისი არ იქნება ანუ ამ პროექტებს ენერგოყარობის პრობლემა შეექმნებათ. ამ დროს ისინი იმა-

ზე მიანიშნებენ, რომ რუსეთი შეეცდება, თავად შეიძინოს თავისუფალი რესურსი და არ დატოვოს იგი ალტერნატიული პროექტებისთვის. ასევე ჩინეთის ბაზრის მოთხოვნებზეც მიანიშნებენ. რამდენად რეალისტურია ასეთი პერსპექტივა?

- რუსეთის ხელისუფლება და რუსული კომპანიები არ არიან ისინი, ვინც წყვეტს, ვინ და რას გაყიდის. ეს ჰგავს მანევრირებას გასროლის გარეშე. ეს არის აზრის ჩამოყალიბების მცდელობა. ასეთ საინფორმაციო მანევრებს პრესრელიზების და მემორანდუმების ომს ვუწოდებდი.

თუ გავითვალისწინებთ აზერბაიჯანის პრეზიდენტის განცხადებებს კასპის შელფში არსებულ მარაგებზე და ბრიტანული კომპანიის მიერ თურქმენეთის გაზის მარაგების შესახებ გაკეთებულ შეფასებებს, გაზი საკმარისი იქნება. ჩემი ეს პასუხი იმას არ ნიშნავს, რომ ეს გაზსადენები აუცილებლად აშენდება, უბრალოდ, გაზი საკმარისი იქნება.

- მინდა, მთერი ნაკადის შესახებ გკითხოთ - არსებობს მოსაზრება, რომ ამ პროექტის წინააღმდეგ თურქეთის გარკვეული პოლიტიკური თამაშების საპასუხოდ მოხდა.

- ეს საკითხი შესწავლილი არა მაქვს და ამიტომ ამაზე ვერაფერს გიპასუხებთ.

- ნაბუკოს, მთერი ნაკადი და მსგავსი საერთაშორისო პროექტები, თქვენი აზრით, საქართველოს უსაფრთხოების გაძლიერებას ემსახურება თუ მას, გარკვეული თვალსაზრისით, ახალი დარტყმის წინაშე აყენებს - ერთგვარ სამიზნედ აქცევს?

- ასეთი პროექტების განხორციელების არჩევანს ქვეყანა თავად აკეთებს. თქვენ თავად უნდა გამოიტანოთ დასკვნა, როგორია ამ შემთხვევაში რისკები. თუმცა საერთაშორისო გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ საერთაშორისო ენერგოპროექტები ყოველთვის დადებითად აისახება ამ პროექტებში მონაწილე ქვეყნების განვითარებაზე. თუმცა, მე ასეთ კომენტარს დღეს ვაკეთებ, ვითარება კი როგორც იქნება, შესაძლოა, ამ თემაზე კომენტარი სხვაგვარიც იყოს.

- და ბოლოს, მინდა იმავე საკითხს დავუბრუნდე, რითიც დაინწყე. ზამთარი მოდის. შეიძლება თუ არა ითქვას, რომ დღეს ევროპა გაზომომარაგების თვალსაზრისით უფრო დამოუკიდებელია რუსეთისგან, ვიდრე გასულ ზამთარს რუსეთ-უკრაინის ომის დროს? შეიცვალა თუ არა რამე ისე, რომ გასული ზამთრის მოვლენების განმეორება და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების გაზის გარეშე დატოვება გამოირიცხოს?

- გთხოვთ, ნუ იფიქრებთ, რომ მე თქვენს კითხვებს თავს ვარიდებ, მაგრამ ბევრი რამ დამოკიდებულია ამინდზე.

1 200 000 აშშ დოლარის ინვესტიცია პროგრამულ უზრუნველყოფაში

ნათა ყოჯანი

სთეგეტა მოტორსმა პირველმა საქართველოში დაწესდა ახალი პროგრამული უზრუნველყოფა SAP-ი. პროგრამის დაწერვა კომპანიაში გრძელდებოდა 13 თვე - უკრაინული დაწერვა კომპანია [Soft Rating]-ის მეშვეობით, და მისმა ლირებულბამ 1 200 000 აშშ დოლარი შეადგინა.

კომპანია SAP-ი წარმოადგენს ბიზნესპროცესების ავტომატიზებული პროგრამული გადაწყვეტილებების წამყვან მომწოდებელს მსოფლიოში. დღეს 89 000-ზე მეტი კლიენტი მსოფლიოს 120 ქვეყნიდან თავის საქმიანობაში სწორედ SAP-ის პროგრამას იყენებს.

SAP ERP-ის ამოქმედებით სთეგეტა მოტორსმა აქვს მოლოდინი კომპანიის ბიზნესპროცესების მართვისთვის, უადვილებს კომპანიებს კლიენტებთან და პარტნიორებთან ურთიერთობას, ხოლო ანალიტიკური ფორმების დროული მიღება ხელს უწყობს სწორი და სწრაფი გადაწყვეტილებების მიღებას.

კომპანია SAP-ი დაარსდა 1972 წელს და დღეს უკვე 50 000-მდე თანამშრომელს ითვლის მსოფლიოს 50-ზე მეტ ქვეყანაში. SAP-ი დარეგისტრირებულია რამდენიმე საფონდო ბირჟაზე; მათ შორის ფრანკფურტისა და ნიუ-იორკის საფონდო ბირჟებზე SAP-ის სახელით. კომპანია SAP AG-ის მთლიანმა შემოსავლებმა 2008 წელს 11.73 მილიარდი ევრო შეადგინა.

SAP ERP სისტემა დაწერვილი აქვთ ისეთ ცნობილ კომპანიებს, როგორებიც არიან: Bridgeston, MAN, Shell, Mercedes-Benz U.S. General Motors, Microsoft Corporation, HP, NEC, Harley-Davidson, Basf, Ericsson, Coca Cola Botting Co, PepsiCo Inc, Exxon Mobile, Glaxosmithkline, Heinkel, Johnson&Jonhson, Metro-Goldwyn-Mayer, Panavision Inc, Philip Morris USA Inc, Fujitsu

Siemens, IMB, მსოფლიოს და ევროპის მსხვილი ფინანსური კომპანიები, ბანკები და მრავალი სხვა. ამ ცნობილ კომპანიებს დღეიდან TEGETA MOTORS Ltd შეუერთდა.

SAP-ის პროგრამის დაწერვა შეუძლია ყველა კომპანიას, მაგრამ საბოლოო პროგრამული პროდუქტის ლირებულების და დაწერვის სირთულის გამო SAP AG იძლევა რეკომენდაციებს, თუ როდის დე-

ბა პროგრამის დაწერვის საჭიროება ამა თუ იმ კომპანიაში. კომპანია უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ კრიტერიუმებს: წლიური ბრუნვა არაუმცირეს 50 მილიონი აშშ დოლარისა, სამეურნეო ოპერაციების დიდი რაოდენობა, ბიზნესპროცესების მრავალფეროვნება და სირთულე, თანამშრომლების რაოდენობა არაუმცირეს 300 ადამიანისა. სთეგეტა მოტორსმა ყველა

მოთხოვნა დააკმაყოფილა და SAP ERP-მ წარმატებით აიღო სტარტი.

სპეციალურად ამ პრეზენტაციისთვის საქართველოში ჩამოვიდნენ უკრაინული კომპანია [Soft Rating]-ის ტოპ-მენეჯერები, SAP-ის ექსპერტები და სთეგეტა მოტორსმა პარტნიორი კომპანიების წარმომადგენლები ევროპისა და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნებიდან.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი გლეხებისგან 10 ტონა ყურძენს შეისყიდის

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრ იულენ გაგომიძის ინიციატივით, აქციაში "რთველი 2009" დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი ჩაერთვება.

8 ოქტომბერს აპარატის თანამშრომლები გურჯაანის რაიონის სოფელ ველისციხეში გაემგზავრებიან. ისინი ყურძენს კრეფაში მიიღებენ მონაწილეობას.

დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი გლეხებისგან 10 ტონა ყურძენს შეისყიდის, რომელიც დამზადდება ძველი კახური წესით, დაინურება ქარხანაში, ჩამოისხმება ბოთლებში და ქარხანაში დარჩება სასაწყობოდ.

საქართველოს გავლით სომხეთს ბუნებრივი აირის მიწოდება აღუდგა

რუსეთიდან საქართველოს გავლით სომხეთისათვის ბუნებრივი აირის ტრანზიტით მიწოდება აღდგენილია. გაზის მიწოდება მაგისტრალურ გაზსადენზე მიმდინარე სარეაბილიტაციო სამუშაოების გამო 1 ოქტომბრიდან შეწყვეტილი იყო. განცხადება დღეს ამის შესახებ სააქციო საზოგადოება "საქართველოს ნავთობისა და გაზის კომპანია" საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსმა თამარ შოშიაშვილმა გააკეთა.

მისივე თქმით, გაზის ტრანსპორტირება დადგენილი ვადების შესაბამისად აღდგა.

ფინანსთა მინისტრი: კერძო ბიზნესს უპრეცედენტო თავისუფლებას ვაძლევთ

ფინანსთა მინისტრის განცხადებით, პრეზიდენტის მიერ გახმოვანებული ინიციატივა ნიშნავს იმას, რომ "კერძო ბიზნესს უპრეცედენტო თავისუფლებას ვაძლევთ." ეს შეფასება ბაინდურაშვილმა ჟურნალისტებთან საუბრისას პრეზიდენტის მიერ წარდგენილი მთავრობის ახალ ეკონომიკური დოკუმენტის კომენტარისას გააკეთა.

როგორც ბაინდურაშვილმა განაცხადა, მთავრობა ბიზნესს აძლევს დიდი შესაძლებლობას, იყენენ წარმატებულები.

"ახალი ინიციატივის მთავარი არსი იმაში მდგომარეობს, რომ ეკონომიკა იყოს ლიბერალური. სახელმწიფოს ჩარევა ეკონომიკაში იყოს მინიმალური, ზოგიერთ სექტორში კი საერთოდ აიკრძალოს კიდევ, მიმდინარე და განხორციელებული რეფორმები იყოს შეუქცევადი," - აღნიშნა ფინანსთა მინისტრმა.

მისი თქმით, ერთ-ერთი მთავარი ამ კანონში არის ის, რომ გადასახადების ნებისმიერი ზრდის ან ახალი განაკვეთების დაწესების გადაწყვეტილები მიღება მთლიანად გადადის ხალხზე.

ეს არის აბსოლუტურად უპრეცედენტო, როცა მთავრობა იხსნის ამ პრეოგატივას და რეფერენდუმის გზით ხალხი გადაწყვეტს გადასახადების გაზრდის საკითხს," - აცხადებს ბაინდურაშვილი.

პრეზიდენტი მარეგულირებელი ორგანოების შექმნის აკრძალვის ინიციატივით გამოდის

საქართველოს პრეზიდენტი მარეგულირებელი ორგანოების შექმნის აკრძალვის ინიციატივით გამოდის. ამის შესახებ პრეზიდენტმა დღეს პარლამენტში გამოსვლისას განაცხადა, სადაც მან ეკონომიკის თავისუფლების აქტი წარმოადგინა.

"თავისუფლების აქტით გთავაზობთ ლიცენზიების და ნებართვების უკვე დადგენილი რაოდენობის გაზრდის აკრძალვას. გარდა ამისა, გთავაზობთ, რომ თავისუფლების აქტით აიკრძალოს ახალი სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების შექმნა, რათა ვერასდროს ვერავინ ახალი ხორციელები და პარაზიტები ვერ გააჩინოს," - განაცხადა სააკაშვილმა. მან აღნიშნა, რომ "ვარდების რევოლუციის" შემდეგ ბევრი რამ გაკეთდა, რათა მენარმეები ზედმეტი რეგულაციისა და გაუმართლებელი ბიუროკრატიული ჩარევისგან გათავისუფლებულიყვნენ. ამით ჩვენ მოვახერხებთ კორუფციის ხერხელების ამოვსება და გავამარტივებთ ბიზნესი."

სახელმწიფოს კომერციული ბანკების წილების ფლობა აეკრძალება

ეკონომიკური თავისუფლების აქტი ითვალისწინებს სახელმწიფოსთვის კომერციული ბანკების წილების ფლობის აკრძალვას მიუხედავად იმისა, რომ ეს დაშვებულია ბევრ ქვეყანაში, და უზრუნველყოფილ იქნას ფასების დადგენის თავისუფლება, - ამის შესახებ პრეზიდენტმა დღეს პარლამენტში გამოსვლისას განაცხადა, სადაც მან "ეკონომიკის თავისუფლების აქტი" წარმოადგინა. "1995 წლიდან აღარ არსებობს სახელმწიფო ბანკები და ადრეული 90-წლებიდან აღარ ხორციელდება ფასების კონტროლი "თავისუფლების აქტით, სახელმწიფოს აკრძალვება კომერციული ბანკების წილების ფლობა - განაცხადა სააკაშვილმა და დასძინა, რომ ამით სახელმწიფო მუდმივად იქნება უზრუნველყოფილი ფასების დადგენის თავისუფლებით.

მიხეილ სააკაშვილი: "ვარდების რევოლუციით" რევოლუცია ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის წარმართვაშიც დაიწყო

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, "ვარდების რევოლუციით" რევოლუცია ქვეყნის ეკონომიკური პოლიტიკის წარმართვაშიც დაიწყო.

როგორც სააკაშვილმა პარლამენტში სიტყვით გამოსვლისას ბოლო წლების საქართველოს ეკონომიკურ გარემოზე საუბრისას განაცხადა, ქვეყნის ეკონომიკას არაერთმა ქარბობალამ გადაუარა.

"90-იანი წლების დასაწყისიდან მოყოლებული, ბევრი პრობლემა გადავლახეთ, ბევრს გავუმკლავდით, თუმცა ბევრმა ძალიან დაგვაზარალა. დამოუკიდებლობის მოპოვების დღიდან ყველა პრობლემურმა გამოწვევამ ჩვენს ეკონომიკას ქარბობალასავით გადაუარა. გადავიტანეთ პოლიტიკური აშლილობისა და

ქაოსის უმძიმესი წლები. იყო პერიოდები, როდესაც საქართველოში განუუთხავად თარეშობდნენ კრიმინალები, კანონმდებლები ქურდობდნენ და ქურდები გვიწესებდნენ კანონებს; როცა არა თუ ურთიერთობების, არამედ აზროვნების ერთადერთი ფორმა იყო კორუფცია და კანონი მხოლოდ იმიტომ არსებობდა, რომ მის დარღვევას საფასური ჰქონდა. მე არ ვაპირებ ამ ყველაფრის ჩამოთვლას, მაგრამ სხვა ტრაგიკულ შედეგებთან ერთად ყოველი მათგანი კიდევ უფრო მეტად აზარალებდა ქვეყნის ეკონომიკას. ამას ემატებოდა ეკონომიკური პოლიტიკის სრული არარსებობა. შედეგად, უფრო მეტად დაზარალებიდა ჩვენი ხალხი და იკარგებოდა სამუშაო ადგილები. ხაზინა იყო ცარიელი, არ გაიცემოდა ხელფასები,

ქვეყნის მთავარი მოქმედი პირი ქვეყნის ეკონომიკაში იყო მაიკლ სქოული, "ეი-ეს-თელასის" ცნობილი დირექტორი. არ იმუშავა არც ერთმა ანტიკორიზისულმა გეგმამ და არც ერთმა უცხოურმა რეკომენდაციამ," - განაცხადა სააკაშვილმა, რომლის განმარტებითაც, "ვარდების რევოლუცია" ყველაფერი შეცვალა. "შემდეგ იყო "ვარდების რევოლუცია" და ამით დაიწყო რევოლუცია ეკონომიკური პოლიტიკის წარმართვაში. ჩვენ ვთქვით, რომ ნაცვლად რეგულირებული ეკონომიკისა, ნავალთ ლიბერალური ეკონომიკის მიმართულებით. ვთქვით, რომ გამოსავალი გადასახადების გაზრდა კი არა, შემცირება იყო. ვთქვით, რომ გამოსავალი საგადასახადო კოდექსის გართულებაში კი არა, მის გამარტივებაში არსე-

ბობდა; რომ ეკონომიკას გადაარჩენს არა ახალი მარეგულირებლების და სახელმწიფო მაკონტროლებლების შექმნა, არამედ არსებულების გაუქმება. ჩვენ ვთქვით, რომ მთავრობა უნდა იყო მაქსიმალურად პატარა და მინიმუმამდე უნდა იყოს დაყვანილი მისი ჩარევა ეკონომიკაში. მაშინდელი გადმოსახედიდან ეს იყო გაკრიტიკებული, როგორც უტოპიური გადაწყვეტილება. თუმცა ერთი წლის თავზე საქართველოს ბიუჯეტი იყო გაორმაგებული, ფისკალური სტაბილიზაცია კი - მიღწეული. სახელმწიფომ პირველად დაიწყო საპენსიო და სახელფასო დაფალიანების გასტუმრება და, რაც მთავარია, სახეზე იყო ეკონომიკის და ბიზნესის გამოცოცხლების პირველი აშკარა ნიშნები," - განაცხადა ქვეყნის პირველმა პირმა.

ფხენიანი მოლაპარაკებების მზად არის

ჩრდილოკორეული მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, ფხენიანი მზად არის, დაუბრუნდეს ექვსმხრივ მოლაპარაკებებს ჩრდილოეთ კორეის ბირთვულ პროგრამის შესახებ.

სააგენტო მკსნამ-ს ინფორმაციით, ჩრდილოეთ კორეის ლიდერი კიმ ჩენ ირმა ამის შესახებ ჩინეთის პრემიერ-მინისტრ ვენ ძიაბაოს აცნობა, რომელიც ფხენიანში ვიზიტით იმყოფება. მაგრამ კიმ ჩენ ირმა დაამატა, რომ ჩრდილოეთ კორეის ეს ნაბიჯი დამოკიდებული იქნება აშშ-სთან ორმხრივი მოლაპარაკების მიმდინარეობაზე.

თავის მხრივ ვაშინგტონმაც გამოაცხადა მზადყოფნა ასეთი მოლაპარაკებების დასაწყებად. აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის ოფიციალურ წარმომადგენელ იენ კელის სიტყვებით, ვაშინგტონის მიზანია ფხენიანის დარწმუნება, რომ დაადგეს კორეის ნახევარკუნძულის არაბირთვულ ზონად გადაქცევის გზას. კელის სიტყვებით, ამ მიზნის მიღწევის საუკეთესო საშუალება ექვსმხრივი მოლაპარაკებებია. ჩრდილოეთ კორეის ბირთვული პროგრამის ექვსმხრივ მოლაპარაკებებში, აშშ-სა და ჩინეთის გარდა, მონაწილეობენ რუსეთი, იაპონია და სამხრეთ კორეა.

აპრილში ფხენიანმა, გაერო-ს უშიშროების საბჭოს განცხადებაზე პროტესტის ნიშნად, უარი განაცხადა ექვსმხრივ მოლაპარაკებებში მონაწილეობაზე. გაერო-მ მაშინ ჩრდილოეთ კორეის მიერ ბალისტიკური რაკეტის გაშვება დაგმო.

საინფორმაციო სააგენტო მკსნამ აქვეყნებს კიმ ჩენ ირის სიტყვებს, რომლის თანახმადაც, ჩრდილოეთ კორეასა და აშშ-ს შორის არსებული მტრული ურთიერთობა გადაუღებელი ორმხრივი მოლაპარაკების შედეგად მშვიდობიან კავშირად უნდა იქცეს. ჩვენ გამოვხატავთ მზად-

ჩინეთის პრემიერ-მინისტრი ვენ ძიაბაო და ჩრდილოეთ-კორეის ლიდერი კიმ ჩენ ირი

ყოფნას მრავალმხრივ მოლაპარაკებებში მონაწილეობის მისაღებად, რომლის დაწყება დამოკიდებული იქნება ჩვენი მოლაპარაკების შედეგზე ამერიკის შეერთებულ შტატებთან. კორეის ხელმძღვანელმა აღნიშნა, რომ უცვლელი რჩება ჩვენი მიზანი - მოხდეს კორეის ნახევარკუნძულის სრული გათავისუფლება ბირთვული იარაღისგან.

თავის მხრივ, ჩინეთის სააგენტო

სინხუა იუნცება, რომ ვენ ძიაბაომ და კიმ ჩენ ირმა კორეის ნახევარკუნძულის არაბირთვულ სტატუსზე ურთიერთგაგებას მიაღწიეს.

ვენ ძიაბაო ჩრდილოეთ კორეაში სამდღიანი ვიზიტით იმყოფება. ვიზიტი, ჩინეთის საინფორმაციო საშუალებების ცნობით, ორ ქვეყანას შორის დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარების 60 წლის იუბილეს ეძღვნება.

აღნიშნული ვიზიტი მიმომხილვე-

ლებს ჩრდილოეთ კორეის ხელისუფლებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანდ მიაჩნიათ და ამის დასტურად ის ფაქტი მოჰყავთ, რომ ვენ ძიაბაოს კიმ ჩენ ირი თავად დახვდა ფხენიანის აეროპორტში.

პირველივე დღეს თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებას მოეწერა ხელი. შემდეგ ორი ქვეყნის ლიდერი ფხენიანში ოპერას ეწვია, სადაც მშვიდობიანი საუბარში ჰქონდათ.

ჩინეთი კორეის სახალხო დემოკ-

რატიული რესპუბლიკის უახლოესი მეგობარი და ყველაზე მსხვილი სავაჭრო პარტნიორია. სექტემბერში ჩინეთის საინფორმაციო საშუალებები იუნცებოდნენ, რომ კიმ ჩენ ირი ჩინეთის ელჩს შეხვდა, რომელსაც განუცხადა, რომ ჩრდილოეთ კორეას სურს თავისი ბირთვული პროგრამის განხილვა და თანამშრომლობის საკითხების გადაწყვეტა ორმხრივი და მრავალმხრივი მოლაპარაკებების გზით.

მომზადდა თამთა კახაძემ

საერთაშორისო ორგანიზაციები რუსეთის ხელისუფლებას უმოქმედოებაში ადანაშაულებენ

რუსეთში პროფესიული მოვალეობის შესრულების დროს მოკლეს 22 ჟურნალისტი

დღეს ჟურნალისტი ანა პოლიტკოვსკაიას მკვლელობიდან სამი წელი სრულდება. ამ თარიღთან დაკავშირებით, რუსეთის ოპოზიციური ძალები, გარი კასპაროვის ხელმძღვანელობით, საპროტესტო მიტინგს გეგმავენ, რომელიც მოსკოვში, მეტრო "ჩისტიე პრუდისთან" გაიმართება.

გუშინ კი, ცნობილი გახდა, რომ ჟურნალისტი ანა პოლიტკოვსკაიას მკვლელობიდან სამი წლის შემდეგ, საქმეში ახალი ეჭვმიტანილი გამოჩნდა. ამჟამად გამოძიება მტკიცებულებებს აგროვებს, სამი წლის წინათ მომხდარ მკვლელობაში მათი მონაწილეობის თაობაზე. ამის შესახებ სპეციალურად გამართულ პრესკონფერენციაზე ჟურნალისტებს მხოვია გაზეტასმ შეფრე-დაქტორმა სერგეი სოკოლოვმა მიანოდა ინფორმაცია.

მხოლოდ იმის თქმა შეუძლია, რომ გამოძიების მხედველობის არეში გამოვლენ პირები, რომელთა სახელებიც არ გახმაურებულა საჯაროდ. დარწმუნებული ვარ, მათი ბრალეულობა გამოიკვეთება და ისინი კანონის მთელი სიმკაცრით პასუხს აგებენ. - განაცხადა სერგეი სოკოლოვმა.

რამდენიმე თვის წინ, მოსკოვის საოლქო სამხედრო სასამართლოს ნაფიც მსაჯულთა ჟიურის გადაწყვეტილებით, პოლიტკოვსკაიას

ანა პოლიტკოვსკაიას მკვლელობიდან სამი წელი გავიდა

მკვლელობაში ბრალდებული სამი პირი - იბრაგიმ და ჯაბრიელ მახმუდოვები და შს-ს ყოფილი თანამშრომელი სერგეი ხაჯიყურბანოვი გამართლდა. ნაფიცმა მსაჯულებმა რუსეთის უსაფრთხოების სამსახურის წარმომადგენელი პაველ რიაგუზოვიც გაამართლეს. თუმცა, განაჩენი პროკურატურამ უმაღლეს სასამართლოში გაასაჩივრა, სადაც საოლქო სამხედრო სასამართლოს გადაწყვეტილება გააუქმეს და საქმე ხელახალ გამოძიებაში დააბრუნეს. მოგვიანებით, სამართალდამცველებმა ძებნა გამოაცხადეს მახმუდოვების ძმაზე - რუსტამ მახმუ-

დოვზე, რომელსაც გამოძიება ანა პოლიტკოვსკაიას მკვლელობის შემსრულებლად მიიჩნევს. იგი სხვა გაუხსნელ დანაშაულებშიცაა ეჭვმიტანილი.

სოკოლოვის განცხადებით, ახლახან გამოძიების მიერ მკვლელობაში ეჭვმიტანილად გამოცხადებული სწორედ რუსტამ მახმუდოვი უნდა იყოს, რომელიც უცხოეთს აფარებს თავს. მისივე ინფორმაციით, გამოძიებას იგი ზაფხულში, ევროკავშირის ერთ-ერთ ქვეყანაში, შეეძლო დაეკავებინა, თუმცა მას სხვა ქვეყანაში გადასვლის საშუალება მისცეს. ჟურნალისტის

შკითხვაზე, მხედველობაში აქვს თუ არა ბელგია, სოკოლოვმა უპასუხა: «უკომენტაროდ».

ქილერობაში ეჭვმიტანილის დაკავება ჯერ კიდევ აპრილში შეიძლება, თუმცა მან გაქცევა მაშინაც მოახერხა, - განაცხადა სოკოლოვმა.

გამოძიების ინფორმაციით, რუსტამ მახმუდოვი 1997 წლიდან იმალება, როცა მან ფულის გამოძალვის მოტივით ადამიანი გაიტაცა. ანა პოლიტკოვსკაიას საქმის გამოძიების პეტროს გარიბიანის განცხადებით, გამოძიებას არ მოეპოვება ინფორმაციები რუსტამ მახმუდოვის მფარველობაში სპეცსამსახურების მონაწილეობის თაობაზე.

ძმები მახმუდოვების ადვოკატის განცხადებით კი, რუსტამ მახმუდოვი მზადაა, გამოცხადდეს და გამოძიებას მისცეს ჩვენება პოლიტკოვსკაიას მკვლელობასთან დაკავშირებით, თუ მას ხელშეუხებლობის გარანტიას მისცემენ. ანა პოლიტკოვსკაიას შვილებს, არ სჯერათ, რომ მათი დედის მკვლელები დაისჯებიან. მკვლელობიდან სამი წელი გავიდა, ჩვენ იმედი დავკარგეთ, რომ მკვლელობის შემკვეთები და შემსრულებლები დაისჯებიან. გამოძიებას ამჯერად, ბოლო შანსი გააჩნია, - აცხადებენ ანა პოლიტკოვსკაიას შვილები. ანა პოლიტკოვსკაია 2006 წლის

7 ოქტომბერს მოსკოვში, საკუთარი საცხოვრებელი სახლის სადარბაზოში მოკლეს. გამოძიების ვერსიით, ჟურნალისტის მკვლელობა მის პროფესიულ საქმიანობას უკავშირდება.

აღსანიშნავია, რომ ადამიანის უფლებების დამცველმა საერთაშორისო ორგანიზაცია Amnesty International-მა რუსეთის პრეზიდენტს მიმართა წერილით და განაცხადა, რომ ანა პოლიტკოვსკაიას მკვლელობიდან სამი წლის შემდეგაც, ადამიანის უფლებების დამცველები, რომლებიც ჩრდილოეთ კავკასიაში არსებულ სიტუაციას აკრიტიკებდნენ, ძალადობისა და დაშინების მსხვერპლი უფრო და უფრო ხშირად ხდებიან და მათზე განხორციელებული თავდასხმის საქმეები გამოუძიებელია.

რუსეთის პრეზიდენტს სამშაბათს წერილი გაუგზავნა ორგანიზაცია ირეპორტიორები საზღვრების გარეშე. წერილი ნათქვამია, რომ რუსეთის ხელისუფლებამ ანა პოლიტკოვსკაიას და სხვა ადამიანის უფლებების დამცველთა მკვლელობების საქმეები არ გამოიძია, რაც სამწუხაროა. ორგანიზაციის მონაცემებით, ბოლო წლებში პროფესიული მოვალეობის შესრულების დროს, რუსეთში 22 ჟურნალისტი მოკლულია.

ისრაელის მინისტრს ბრიტანეთში დაპატიმრების ემინია

ისრაელის მთავრობის ვიცე-პრემიერმა და მინისტრმა სტრატეგიულ საკითხებში მოშე იალონმა დიდი ბრიტანეთში დაგეგმილი ვიზიტი სამხედრო დანაშაულებით მონაწილეობის ბრალდებით დაპატიმრების საშიშროების გამო გააუქმა. საქმე ეხება 2002 წელს ჩატარებულ სამხედრო ოპერაციას, როდესაც სამხედრო-საჰაერო ძალების შეტევისას "ჰამასის" ერთ-ერთი ლიდერი სალახ შეხადა გაანადგურეს. დაზვერვის შეცდომის გამო ამ ოპერაციას 14 მშვიდობიანი მოქალაქეც შეენირა, მათ შორის 8 ბავშვი. მოშე იალონს მაშინ გენშტაბის უფროსის თანამდებობა ეკავა.

საგარეო საქმეთა სამინისტროს იურისტებმა მას განუმარტეს, რომ რადგან ინგლისში ებრაული საქველმოქმედო ორგანიზაციის კერძო მონვევით მიემგზავრებოდა, დიპლომატიური ხელშეუხებლობით ვერ ისარგებლებდა. იალონს ურჩიეს, ანტიებრაული პროპაგანდის ხელში სათამაშოდ არ ქცეულიყო.

პალესტინელები და მათი ევროპელი მხარდამჭერი აქტივისტები ცდილობენ, ისრაელის ხელისუფლების წარმომადგენლები ევროპის ქვეყნებში ვიზიტების დროს დააპატიმრებინონ. ამა თუ იმ ფორმით კი სამხედრო დანაშაულის ნიშნები ახლო აღმოსავლეთში ჩატარებულ ოპერაციათა უმრავლესობას ახლავს, მიუხედავად იმისა, მას "ჰამასის" ატარებს თუ ისრაელის არმია. ცხადია, შემფასებლის პოზიციასაც გააჩნია. ცოტა ხნის წინ გაეროს-ს ეგვიპტე და რიჩარდ გოლდსტონის ხელმძღვანელობით ჩატარებულმა გამოძიებამ სამხედრო დანაშაულში ორივე მხარეს დასდო ბრალი, თუმცა ისრაელის ხელისუფლება ამ დასკვნას არ ეთანხმება.

ბრიტანეთის სასამართლოები სამხედრო დანაშაულთან მიმართებაში "უნივერსალური იურისდიქციის" პრინციპით ხელმძღვანელობენ. განსახილველად იღებენ ნებისმიერ საქმეს, ბრალდებულის მოქალაქეობისა და დანაშაულის ჩადენის ადგილის მიუხედავად.

ბაქოში აზერბაიჯანელი და ლიბანელი ტერორისტები გაასამართლეს

აზერბაიჯანის დედაქალაქში ორი ლიბანელისა და ოთხი აზერბაიჯანელისგან შემდგარი ჯგუფი გაასამართლეს. ისინი რამდენიმე ტერაქტის მომზადებაში არიან ბრალდებული. ჯგუფს სურდა აზერბაიჯანში ისრაელის საელჩოს, აგრეთვე გაბალის რადიოსალთაგან დასაფარის აფეთქება, რომელიც იჯარით რუსეთს აქვს გადაცემული და რომლითაც ისინი ბალისტიკური რაკეტების სტარტს აფიქსირებენ. ჯგუფის წევრები საელჩოს აფეთქებას შარშან, ისრაელის სახელმწიფოს იუბილეს დროს აპირებდნენ ამისთვის საელჩოს წინ ბინაც დაიქირავეს და იარაღი და ასაფეთქებელი საშუალებებიც მოიმარაგეს. მათვე აღმოაჩნდათ გაბალას რადიოსალთაგან დასაფარის სურათები. დაჯგუფების წევრებს ბრალდებათ კავშირი "ჰეზბოლასა" და "ალ კაიდასთან", რომელთა ინიციატივითაც იგეგმებოდა ტერაქტები. მათ შპიონაჟი და იარაღის უკანონო შესყიდვაც ედებათ ბრალად.

კადროვმა "მემორიალს" სასამართლოში საქმე მოუგო

მოსკოვის ტვერის რაიონის სასამართლომ ნაწილობრივ დააკმაყოფილა ჩეჩნეთის პრეზიდენტი რამზან კადროვის სარჩელი ადამიანის უფლებათა დამცველი ცენტრის ხელმძღვანელ ოლეგ ორლოვის წინააღმდეგ. ოლეგ ორლოვის გამონათქვამები კადროვის პატივისა და ღირსების შემლახველად მიიჩნიეს. ორგანიზაცია "მემორიალს" კადროვის სასარგებლოდ, მორალური კომპენსაციისთვის 50 ათასი რუბლის გადახდა დაეკისრა, თვითონ ორლოვის - 20 ათასი რუბლის. ამას გარდა, "მემორიალმა" თავის საიტზე უნდა უარყო კადროვის მისამართით გაკეთებული განცხადებები.

ჩეჩნეთის პრეზიდენტი ალაშოთა ორლოვის იმ განცხადებამ, რომელშიც "მემორიალის" ხელმძღვანელმა კადროვს ესტემიროვას მკვლელობაზე პასუხისმგებლობა დააკისრა. ცნობილი ჩეჩენი ადამიანის უფლებათა დამცველი ნატალია ესტემიროვა 15 ივლისს გროზნოში გაიტაცეს და შემდეგ მისი გვამი ინგუშეთში იპოვეს.

ოლეგ ორლოვი სასამართლო განაჩენს არ ეთანხმება და მის გასაჩივრებას ზემდგომ ინსტანციაში აპირებს. "მემორიალის" ხელმძღვანელი აცხადებს, რომ იგი პასუხისმგებლობაზე ლაპარაკისას გულისხმობს ზოგადად ჩეჩნეთში შექმნილ ატმოსფეროს და კადროვის პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას და არა მის უშუალო მონაწილეობას მკვლელობაში. ორლოვი საკუთარ აზრზე რჩება და ბოდიშის მოხდას არ აპირებს.

მომზადდა ივა შილაკიძე

ფარული კონფლიქტი

პირველი გვირგვინი

ამ ისტორიაში ყველაზე გამაოგნებელი ის ფაქტია, რომ მიმდინარე მოვლენებში ამდენი ქვეყნის მონაწილეობისა და ამდენი მოქმედი პირის მიუხედავად, ინფორმაცია თითქმის არ გაჟონილა. "თითქმის" იმიტომ, რომ სექტემბრის პირველ რიცხვებში ისრაელის სპეც-სამსახურებთან დაახლოებული წყაროსგან რალაც ინფორმაცია მაინც გავრცელდა, რამაც მხოლოდ ცეცხლზე ნავთი დაასხა. ისრაელის სპეცსამსახურებთან დაახლოებული წყაროს ცნობით, ხომალდს ირანისთვის საზენიტოსარაკეტო დანადგარები IC-3000 გადაჰქონდა, ისრაელმა ამის შესახებ რუსეთს შეტყობინება გაუგზავნა და მიწოდების შესაჩერებლად დრო მისცა.

როდესაც ისრაელის პრემიერი რუსეთში საიდუმლო ვიზიტით ჩავიდა, რასაც წინ ამავე ქვეყნის პრეზიდენტის ვიზიტი უძლოდა, ძალიან ბევრმა ეს ვიზიტები სწორედ "არქტიკ სი"-ს ირგვლივ არსებულ ვითარებას დაუკავშირა.

თუმცა თუ გავითვალისწინებთ იმ მოვლენებს, რომლებიც ბენიამინ ნეთანიაჟუს მოსკოვურ ვიზიტს მოჰყვა - ამერიკის უარი აღმოსავლეთ ევროპაში რაკეტ-სანინალმდეგო თავდაცვის სისტემების განთავსებაზე, რუსეთის განცხადება ირანის წინააღმდეგ სანქციების შემოღების შესაძლებლობაზე, ირანის მიერ რაკეტების გამოცდა და ამერიკელების განცხადება, რომ ირანს უახლოეს მომავალში ექნება ან უკვე აქვს ბირთვული იარაღის შესაქმნელად საჭირო ურანი, მაშინ საესებით შესაძლებელია, რომ ისრაელის ოფიციალურ პირთა გააქტიურება სწორედ ამ საკითხებზე განაპირობდა და არა იმან, რაც ხომალდის ირგვლივ ხდებოდა.

ვარაუდი, რომ "არქტიკ სი"-ს მეშვეობით რუსული კრიმინალური სტრუქტურები ქვეყნის ოფიციალური პირების გვერდის ავლით ირანს საიდუმლო ტვირთს აწვდიდნენ, ბევრ კითხვას იწვევს. წარსულში რუსეთის ხელისუფლებას იარაღის უკანონოდ გაყიდვის აღკვეთის შესახებ არაერთხელ განუცხადებია და ახლაც რა საჭირო იყო "არქტიკ სი"-ს ისტორიის ასეთი გასაიდუმლოება ნაცვლად იმისა, რომ მომხდარის შესახებ ჩვეულებრივი მოხსენება დაწერილიყო და რუსეთის შესაბამის ორგანოებს კრიმინალთან ბრძოლაში მიღწეული მორიგი წარმატება ღიად აღეზინათ?

გარდა ამისა, იარაღის საიდუმლოდ გადაზიდვის ვარაუდის წინააღმდეგ კიდევ რამდენიმე არგუმენტი მეტყველებს. კონკრეტულად კი, თუ რუსეთს მართლაც სურდა ირანისთვის IC-3000-ის მიწოდება, რა საჭირო იყო მისი "არქტიკ სი"-ზე მოთავსება, რომელსაც ირანში იარაღის ჩასატანად დიდი გზა უნდა გაეკვლო და მსოფლიოში ყველაზე მეტად კონტროლირებადი ხმელთაშუა ზღვა უნდა გადაეკვეთა, როდესაც ტვირთის გადამზიდვა უმოკლესი გზით - კასპის ზღვის გავლით იყო შესაძლებელი?

რაც შეეხება შვედეთის ტერიტორიულ წყლებს, რომელში შესვლის დროსაც "არქტიკ სი"-ს ბორტზე უცხო ადამიანები აღმოჩნდნენ, ექსპერტები ერთხმად აცხადებენ, რომ წყლები შვედეთის სანაპირო დაცვისა და

სამხედრო ფლოტის მიერ მკაცრად კონტროლდება. გემზე მოგვიანებით ასულ ადამიანებს რუსეთის ხელისუფლება მეკობრეებად მიიჩნევს, თუმცა როგორც ექსპერტები აცხადებენ, ეს თითქმის შეუძლებელია, რადგან შვედეთის სანაპირო პოლიცია დეტალურად იკვლევს წყლებში მოხვედრილ თუნდაც მცირე ობიექტის მგზავრთა ვინაობას. გარდა ამისა, მეკობრეები ამ წყლებში ესტონეთიდან არ რუსეთიდან პატარა ნავით ვერ ჩავიდოდნენ, არადა, არსებული ინფორმაციით, მეკობრეები სწორედ პატარა ნავით გადაადგილდებოდნენ. გარდა ამისა, ექსპერტები ამტკიცებენ, რომ საფრთხის არსებობის შემთხვევაში, ხომალდის ეკიპაჟს ნაპირთან დაკავშირების და მათთვის ინფორმაციის მიწოდების რამდენიმე საშუალება ჰქონდა. ასეთი სიგნალის მიღების დროს კი, საერთაშორისო საზღვაო ბიუროს წარმომადგენლის განცხადებით, საფრთხეში მყოფი გემისთვის დახმარების აღმოჩენა სულ რამდენიმე წუთში შეიძლებოდა. ამასთანავე, ექსპერტთა ნაწილი აცხადებს, რომ თუ ასეთი აუცილებლობა განხდებოდა, "არქტიკ სი" დანიის წყლებში ან ლა-მანშიც შეძლებდა გაჩერებას.

ერთი მხრივ, არ არსებობს საფუძველი იმის საფუძრებლად, რომ გემზე საეჭვო რამ ხდებოდა. უცხო პირების მიერ გემის გატაცების შემთხვევაში შეიძლებოდა ეკიპაჟს ეს ფაქტი სანაპიროსთვის რამდენიმე მიზეზის გამო ვერ შეეტყობინებინათ. ერთ-ერთი მიზეზი კი ის არის, რომ შესაძლოა, მოვლენები ძალიან სწრაფად ვითარდებოდა. საზღვაო უსაფრთხოების კონსულტანტი პიტერ კუკი მიიჩნევს, რომ ეკიპაჟის წევრებს შეიძლება მართლაც ეფიქრათ, რომ ამ ხალხს დახმარება საჭიროდებოდა და გამლელი ხელებით მიეღოთ უცხო ხალხი.

გემის კრიმინალური ორგანიზაციის მიერ გატაცების ვერსიას განუხრებლად იცავს გემის მფლობელი კომპანია მსოლჩარტის (Solchart) წარმომადგენელი ვიქტორ მატვეევი. ამ ვერსიას ადასტურებს სადაზღვევო კომპანია "დაზღვევა რენესანსში" ვ აგვისტოს, გემის დაუზინარებელი რამდენიმე დღეში განხორციელებული ზარი. ინგლისურად მოლაპარაკე ადამიანმა სადაზღვევო კომპანიის თანამშრომლებს განუცხადა, რომ "არქტიკ სი" გატაცებული იყო და თუ კომპანია გასმოსაყიდის სახით 1.5 მილიონ აშშ დოლარს არ გადაიხდიდა, ეკიპაჟის წევრებს დახოცავდნენ, გემს კი ჩაძირავდნენ. კომპანიაში აცხადებენ, რომ ზარის შემდეგ "კომპეტენტურ ორგანოებს დაუკავშირდნენ და მათთან გემის პოვნაზე მჭიდრო კავშირი ჰქონდათ."

საზღვაო ექსპერტები ამ ვერსიას უნდობლობას უცხადებ-

ბენ. გარდა ამისა, ასეთი ვერსიის წინააღმდეგ ისიც მეტყველებს, რომ გემის პოვნის შემდეგ მისი ეკიპაჟის წევრებს კატეგორიულად ეკრძალებათ პრესასთან საუბარი, რაც მეკობრეობის შემთხვევაში მანამდე არასდროს მომხდარა. ასევე საინტერესოა, რომ მიახლოებული რუსული სამხედრო გემებისგან თავის დაცვის ნაცვლად, მეკობრეები უბრძოლველად დანებდნენ. მსგავსი რამ კი მეკობრეებს არ სჩვევიათ.

ექსპერტთა ნაწილი არ გამოიცხადებს, რომ "არქტიკ სი"-ს შემთხვევა კომერციული დავის ნაწილია და მსოლჩარტის თამაშავრ მდგომარეობაში დატოვების მცდელობას წარმოადგენს. მსგავს შემთხვევაში კომპანიას არა მხოლოდ რეპუტაცია ემსახურა, არამედ დამატებითი ძიმეფი ფინანსური ვალდებულებებიც ეკისრება.

ამ დროისთვის "არქტიკ სი"-ს ზღვაში გასვლა აკრძალული აქვს. მისი ხელახალი ექსპლუატაციისთვის ახალი ინსპექციის ჩატარება აუცილებელია. არ არის გამორიცხული, გემს შეეკეთებაც დასჭირდეს, რაც რამდენიმე ათეული ათასი დოლარი დაჯდება. ამას ემატება გემის პორტში დგომის საფასურიც და ჯარიმა ტვირთის დანიშნულების ადგილზე ჩაუტანლობის გამო.

დაზღვევის თანხის გადახდაზე ჯერჯერობით ლაპარაკიც არ არის, რადგან სადაზღვევო კომპანიის წარმომადგენლებს გემის დათვალერების საშუალება არ ჰქონიათ.

საბოლოო ჯამში, შესაძლოა სწორედ ეს არის მიზეზი, რომ ფინური კომპანიის კუთვნილი გემი, რომელიც მალტის დროშის ქვეშ დატურავს, ჯერ კიდევ რუსეთის წარმომადგენლების ხელშია - ფინანსური ჯარიმების საკუთარ თავზე ალბა არც ერთ მხარეს არ სურს.

შესაძლოა "არქტიკ სი"-ს საიდუმლოს ამოხსნაში გადაწყვეტი აღმოჩნდეს იმ ამბის გარკვევა, დაკავებული რვა პიროვნება მართლაც ეკოლოგები არიან, როგორც თვითონ და მათი დევიკატები აცხადებენ, თუ მეკობრეები, როგორც ამას რუსული მხარე ამტკიცებს.

გაეროს საზღვაო უფლებათა კონვენციის თანახმად, ქვეყანას, რომელიც გატაცებულ ხომალდს და მის ეკიპაჟს გაათავისუფლებს, უფლება აქვს, გემი დათვალეროს და მასზე მყოფი ადამიანები და ტვირთი დააკავოს. აქედან გამომდინარე, არ არის გამორიცხული, რომ მეკობრეების თავდასხმა მხოლოდ ინსცენირება იყო, რომელმაც რუსეთის მალტის დროშის ქვეშ მცურავი გემის დაკავებისა და მასზე არსებული ტვირთის ჩამორთმევის საშუალება მისცა. თუმცა ბორტზე გარეშე პირების ასვლის შემდეგ "არქტიკ სი" არც

ერთ პორტში არ შესულა და რუსულმა სპეცსამსახურებმა ხომალდი ღია ზღვაში დათვალერეს. ექსპერტთა აზრით კი, ასეთ პირობებში ლეგალური ტვირთიდან საიდუმლო ტვირთის გამოჩვენება და მისი სხვა გემზე გადატანა, პრაქტიკულად, შეუძლებელია, რადგან ეს ძალიან რთულია და რისკი ზედმეტად დიდია.

ამ ისტორიაში კითხვა გაცილებით მეტია, ვიდრე თუნდაც საგარეუდო პასუხი. თუმცა, იქნებ ეს მხოლოდ იმიტომ ხდება, რომ არავითარი ისტორია არ არსებობს. სინამდვილეში არავითარი საიდუმლო ტვირთი არ ყოფილა და სწორედ იმიტომ, რუსეთი უკვე დიდი ხანია მზად არის, გემი მფლობელ კომპანიას დაუბრუნოს, რომელიც მის მილებზე, ფინანსური ზარალის შიშით, უარს აცხადებდა. მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ საეჭვო ტვირთი არ არსებობდა, ერთადერთი მიზეზი, რამაც რუსეთის ასეთი დაინტერესება გამოიწვია, რუსული ეკიპაჟის გადარჩენაა, რათა წინა ისტორიებიდან მიყენებული ჩრდილი მოეშორებინა და მთელი მსოფლიოსთვის ეჩვენებინა, თუ როგორც ზრუნავს საკუთარ მოქალაქეებზე.

არსებობს კიდევ ერთი ვერსია - კერძოდ ის, რომ არავითარი ინფორმაციის გაჟონვა არ მომხდარა და ეს ყველაფერი რეალობის დამალვაა გზაა, ხოლო დასამალი მართლაც ბევრი რამ არის. ამ ვერსიას კი ის ამყარებს, რომ რუსეთის გარდა ერთადერთი ქვეყანა, რომელსაც ამ საკითხზე პრესასთან აქვს ურთიერთობა, მალტაა, რომლის დროშითაც "არქტიკ სი" დატურავდა. იქნებ სწორედ მალტიდან გაცემული პასუხები იქცეს ამ ისტორიის საიდუმლოს ამოხსნის ერთადერთ გზად.

არ არის გამორიცხული, რომ ეს მაინც სპეცსამსახურების მიერ კარგად დაგეგმილი და ჩატარებული ოპერაცია იყოს (ჯერ მიწოდება, შემდეგ შეჩერება). თუ მართალია ვერსია, რომ ამ გემში IC-3000 არალეგალურად გადაჰქონდათ, მაშინ ბევრი რამე ნათელი გახდება. თითქმის წარმოუდგენელია, რომ IC-3000 შემთხვევით ხალხს ჩავარდნოდა ხელში. თუ ამ გემზე ჰაერსანინალმდეგო თავდაცვის ეს თანამედროვე სისტემა მართლაც დაიტვირთა, ესე იგი ეს რუსეთის სპეცსამსახურების კონტროლით განხორციელდა. რუსებს შეიძლება ხელს არ აძლევდათ ირანისთვის ამ იარაღის პირდაპირ კასპის ზღვით მიწოდება, ხოლო რაც შეეხება კონტროლს, სულაც არ არის აუცილებელი მიწოდება კარგად კონტროლირებადი ხმელთაშუა ზღვის გავლით განხორციელებულიყო, ირანს ხომ სპარსეთის ყურეშიც აქვს გასასვლელი. თუ ეს ოპერაცია გაიშვილა და მისი შეჩერება ისრაელმა რუსეთს საიდუმლო ვიზიტის დროს მოსთხოვა, მაშინ გასაგებია ხდება, თუ რატომ არ ატეხა გემის ე.წ. ეკიპაჟმა განგამი ხომალდზე სპეცსამსახურების რაზმის, ვითომ მეკობრეების ასვლისას ან რატომ დაათვალერეს გემი ღია ზღვაში, ან რატომ უკრძალავენ ეკიპაჟს პრესასთან ურთიერთობას საზღვაო პროცედურები და კომერციული ჯარიმები კი ასეთ დროს შეიძლება მხოლოდ საფარველი იყოს, ბოლოს და ბოლოს მისი გადამხდელიც მშობიებენბა.

რევოლუ

ილიაზდი ბრუნდება...

პირველი გვერდიდან

და პიკასოზე მომაგონდა, ეს გამოფენა ძალიან ბევრი საქმეში ჩახედული ქართველისთვის, მკვლევარისთვის პიკასოს ამჟამად თბილისში დასრულებულ ექსპოზიციასევე საინტერესო შეიძლება გამოდგეს... და აი რატომ. ზდანიევიძის შესახებ ყველაზე ბევრი რამ სმენია, აქა-იქ ყურმოკრული, გაგონილი, ამოკითხული. ერთი ცნობილია - ამ ადამიანების მნიშვნელობა, მაგრამ დეტალები? - არა!

ძმები ზდანიევიძის გამოფენას, რომელიც საქართველო-საფრანგეთის, კონკრეტულად საფრანგეთის კულტურის ცენტრის, ეროვნული მუზეუმის, ზდანიევიძის შთამომავლებისა და თბილისის სააუქციონო სახლის ერთობლივი პროექტია, ხვალეიდან შალვა ამირანაშვილის ხელოვნების მუზეუმში უმასპინძლებს.

ვინ არიან ძმები ზდანიევიძე, როგორც ვიცხვით ხოლმე, ერთი თვალის შევლებით? - ისინი რომლებმაც ფიროსმანი იპოვნეს, ისინი, ვინც მისი სახელი ევროპაში გაიტანეს, პიკასომდეც მიიტანეს... თბილისელი ნიჭიერი ორი ახალგაზრდა, რომელსაც სხვა ქართველი ავანგარდისტების მსგავსად დიდი იმედებით ნაზიდნენ საქართველოდან 1918 წელს და მათდა გასაოცრად, სულ სხვა საქართველოში დაბრუნდნენ. რადიკალური ცვლილებები მაშინ იმაზე სწრაფად მოხდა, ვიდრე წარმოდგენა შეიძლებოდა. მაგრამ რომ არა ასე, იქნებ არც ილიაზდი (ილია ზდანიევიძე) გამოჩენილიყო ევროპული, კონკრეტულად კი ფრანგული კულტურის ავანსცენაზე, როგორც მწერალი - დადისტი პოეტი, გამოცემული, თანამედროვე გაგებით - კურატორი. ილიაზდი, ადამიანი, რომელმაც უკვე 1992 წლიდან გარშემო შემოიკრიბა მთელი ევანგარდისტული პროცესების მამები. ილიაზდი, რომელიც გახდა ერთ-ერთი ყველაზე ექსტრამორდინალური გამოცემული, ტიპოგრაფიის დიდი ოსტატი, რომელთანაც თანამშრომლობდნენ პიკასო, მირო, ერსსტი... არანაკლებ საინტერესო პიროვნება

ანა ჯაფარიძის ფოტო

და ხელოვანი გახლდათ კირილე ზდანიევიძი, - ფერმწერი, გრაფიკოსი, თეატრის მხატვარი. ავანგარდის განმსაზღვრელი საქართველოში და არა მხოლოდ...

გუშინ ალექსანდრე დიუმას სახელობის ფრანგული კულტურის ცენტრში ზდანიევიძის გამოფენასთან დაკავშირებით ერთგვარი მიღება შედგა. ორგანიზატორებს შორის, რომლებიც მედიასაზოგადოებას მასპინძლობდნენ, გახლდათ ილია ზდანიევიძის ერთ-ერთი მემკვიდრე - ფრანსუა მერე. სწორედ მისი საარქივო მასალები დაემატა საექსპოზიციოდ ეროვნული მუზეუმის კოლექციებიდან ამოგებული ზდანიევიძის ნამუშევრებს. ფრანსუა მერე ილიაზდის ბოლო მუშაობის ვაჟია, თუმცა ილია ზდანიევიძის თავადაც ჰყავს შთამომავლები. შარლ (შალვა) ზდანიევიძე ამჯერად თბილისში არ ჩამოსულა, განსხვავებით 1989

წლის გამოფენისა, როდესაც ზდანიევიძის ნაშრომები გამოფენილი იქნა პიკასოსთან ერთად...

1989 წლის გამოფენა გუშინ ბევრჯერ გაიხსენეს. აღნიშნეს, რომ მიუხედავად იმ წლის სირთულისა და ტრაგიკული ბედისა, ზდანიევიძის გამოფენა მაშინ მაინც შედგა. ერთი მხრივ, ფართო საზოგადოების მესხიერებაში მაშინდელმა ექსპოზიციამ კვალი ვერ დატოვა, გასაგები მიზეზების გამო. ორგანიზატორებს იმედი აქვთ, რომ 2009 წლის გამოფენა სულ სხვა შთაბეჭდილებას მოახდენს.

საფრანგეთის საელჩოს კულტურის ატაშე საქართველოში, უოლ ბასტენერი ზდანიევიძის გამოფენას ერთი სათაურის მქონე პროცესში მოიაზრებს. ამ პროცესს ქართულ-ფრანგულ კულტურათა დიალოგი შეიძლება ვუწოდოთ:

„ვერ იყო ფიროსმანის გამოფენა საფრანგეთში, შემდეგ პიკასო - საქართველოში. ზდანიევიძის გამოფენა ამ ყველაფრის ნაწილია. ლოგიკური ეტაპი. სწორედ ზდანიევიძე იყვნენ ის ადამიანები, რომლებმაც ფიროსმანისა და პიკასოს დაკავშირებით, დააახლოეს ფრანგული და ქართული ავანგარდისტული კულტურა. თქვენ კარგად იცით ზდანიევიძე, როგორც ქართველი ხელოვანები, ადამიანები, რომლებმაც ქართული კულტურისთვის იმოღვაწივეს, მაგრამ ვფიქრობ, არ არის კარგად ცნობილი ის, თუ რა ძალიან დიდი როლი ითამაშა ილია ზდანიევიძემ მეოცე საუკუნის ფრანგულ კულტურაში...“

სავარაუდოდ ამ როლის მნიშვნელოვნებასა და დეტალებს დამთავალიერებლისთვის თავად ექსპოზიციის მომზადების ნათელს, თუმცა გამოფენის გახს-

ნაზე წარმოდგენილი იქნება კატალოგიც, მე მას უფრო წიგნს ვუწოდებდი, რომელიც ეროვნული მუზეუმის გამოცემა და სწორედ მუზეუმის თანამშრომლების ნაშრომებს მოიცავს.

ეროვნული მუზეუმის დირექტორმა, ბატონმა დავით ლორთქიფანიძემ, უპირველესად მადლობა გადაუხადა ფრანგული კულტურის ცენტრის ხელმძღვანელს ამ გამოფენის გამართვის იდეისთვის და შემდეგ მანაც ამ პერსონების მნიშვნელობაზე მოგახსენა, ოღონდაც განსხვავებული კუთხით. მისთვის კირილე და ილია ზდანიევიძის გამოფენა არ არის მხოლოდ ესთეტიკა, არამედ უაღრესად მნიშვნელოვანი საგანმანათლებლო პროექტიც გახლავთ.

ამ პროექტზე არაერთ ადამიანს უმუშავია. პროექტის სამეცნიერო ხელმძღვანელი ირინა არსენიშვილი გახლავთ. საორგანიზაციო ნაწილი კი ნანა შერვაშიძის (ეროვნული მუზეუმი) და მარიამ კვესელავას (ელ. დიუმას სახელობის ცენტრი) თაოსნობით განხორციელდა.

დაბოლოს, სანამ გამოფენას იხილავდეთ და სანამ გამოფენის გახსნის დღეს ჩვენს გაზეთში ზდანიევიძის ცხოვრებისა და შემოქმედებას გაეცნობოდეთ, რეზიუმეს სახით მოგახსენებთ:

გამოფენაზე, რომელიც ხვალ, 18 საათზე შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმის საგამოფენო დარბაზში გაიმართება, წარმოდგენილი იქნება ძმები ზდანიევიძის ორმოცამდე ნამუშევარი, ფრანგული არქივებიდან და საქართველოს ეროვნული მუზეუმის საცავებიდან. დამთავალიერებელს ექნება საშუალება იხილოს ერთდროულად ქალაქში შესრულებული ნამუშევრები, ჩარჩოში ჩასმული წიგნის გვერდები, ილუსტრაციები, ფოტოები... ეს გამოფენა ამგვარად დაგვანახებს ამ ორი ქართველი ხელოვანის, ძმები ზდანიევიძის მრავალფეროვან ინტერესთა და შესაძლებლობათა მხარეებს და გვთავაზობს გავიცნოთ მეოცე საუკუნის თბილისის ავანგარდული სული.

ქართული ხელოვნების მემკვიდრე

შალვა ამირანაშვილისადმი მიძღვნილი ექსპოზიციის

თამარ კიკნაველიძე

საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში გაიხსნა გამოფენა, რომელიც ქართველი მეცნიერის, აკადემიკოს შალვა ამირანაშვილის (1899-1975 წწ.) დაბადებიდან 110 წლისთავს მიძღვნიან.

საიუბილეო ექსპოზიციის მიზანია წარმოაჩინოს შალვა ამირანაშვილის ღვაწლი და წვლილი, რომელიც მან ქართული ხელოვნებათმცოდნეობასა და სამუზეუმო საქმის განვითარებაში შეიტანა. ის 1928 წლიდან მუშაობდა საქართველოს ხელოვნების მუზეუმში, რომელსაც შალვა ამირანაშვილის სახელი 1990 წელს მიენიჭა. 1939 წლიდან მოყოლებული გარდაცვალებამდე, მკვლევარი ჩვენს კულტურულ მონაპოვარს პატრონობდა და დიდი წვლილი მიუძღვის რუსეთიდან ქართული ძეგლების დაბრუნებასა და საფრანგეთიდან ეროვნული საგანძურის ჩამოტანაში.

მეცნიერის ბიოგრაფიას თუ გადავავლებთ თვალს, დავრწმუნდებით, რომ ის ხელოვნების ყველა დარგით იყო დაინტერესებული და მხოლოდ ქართული ხელოვნების შესწავლით არ შემოიფარგლებოდა. საიუბილეოდ გამოცემულ ბუკლეტში აღნიშნულია, რომ შალვა ამირანაშვილის ინტერე-

ანა ჯაფარიძის ფოტო

სის სფერო მოიცავდა: ბიზანტიის, დასავლეთის ქვეყნების, ევროპის, აღმოსავლეთის ხელოვნების ისტორიის საკითხებს. მისი ნაყოფიერი მუშაობის შედეგია არაერთი სამეცნიერო ნაშრომი, რომელთაგან აღსანიშნავია: „შუბისის მოხატულობა“, „ქარ-

თული კედლის მხატვრობის ისტორია“, „მონოგრაფიული ნარკვევი - მუქა ოპიზარი“, „მირანული დაზღვრი ფერწერა“, ასევე, „ქართული მინიატურა“, „მეფეებისკაოსის დასურათებული მინიატურა“, „ფრანგულ, იტალიურ და ინგლისურ ენებზე და-

ბეჭდილი ქართული მინაქარი“, „ქართული ხელოვნების ისტორია“...

გამოფენა გახსნა ეროვნული მუზეუმის გენერალურმა დირექტორმა - დავით ლორთქიფანიძემ, რომელმაც საზოგადოებას ქართველი მეცნიერის საიუბილეო თარიღისადმი მიძღვნილი ექსპოზიციის ორგანიზება მიულოცა და შალვა ამირანაშვილის დამსახურებაზე ისაუბრა. გამოფენის სანახავად შეკრებილიყვნენ მეცნიერის შთამომავლები, მისი მოწაფეები, ამ დარგის სპეციალისტები, მუზეუმის წარმომადგენლები და ა.შ.

რისი ნახვის შესაძლებლობა ეძლევა დამთავალიერებელს? საქართველოს ეროვნული მუზეუმის, ეროვნული არქივისა და ხელნაწერთა ფონდის კოლექციებში დაცული მემკვიდრეობის მცირე ნაწილის, რომელიც შალვა ამირანაშვილის მიერ არის შექმნილი და შეგროვებული. უფრო ზუსტად კი, საშუალება გეძლევათ ნახოთ: XIX საუკუნის სამეფო ვერცხლის ჭურჭელი, საეკლესიო სარიტუალო დანიშნულების ნივთები და სამღვდელმთავრო ნაქარგი სამოსი, უფლისციხის არქეოლოგიური მასალა, შუა საუკუნეების სვანეთის ფრესკის ასლები და გვიანი შუა საუკუნეების ხატები, რელიეფური ქანდაკების ფრაგმენტები, ახალი და თანამედროვე, დასავლეთ ევროპის ქვეყნების და

რუსული ხელოვნების მხატვართა ფერწერული ნამუშევრები, შალვა ამირანაშვილის მეგობრულ კაბინეტში დაცული საზოგადოებისთვის დღემდე უცნობი კედლის მხატვრობის ესკიზები და მისი პირადი ფოტო აპარატი, საარქივო დოკუმენტები (მათ შორის, პირველი სამეცნიერო პრემიის დიპლომი (1963 წ.), ასევე, ბრძანება №169, რომელიც 1939 წლის 21 აპრილს ხელოვნების საქმეთა მმართველისადმი დაწერილი და ორ პუნქტს მოიცავს: I - „სათეატრო მუზეუმის დირექტორის მოვალეობის დროებით აღმასრულებელი ამხ. ბუხნიკაშვილი დაინიშნოს სათეატრო მუზეუმის დირექტორად, მშეტეხის“ მუზეუმის დირექტორის მოვალეობიდან გათავისუფლებით“ და II - „მშეტეხის“ მუზეუმის დირექტორად დაინიშნოს ამავე მუზეუმის ფერწერის განყოფილების გამგე ამხ. ამირანაშვილი შ.“), პირადი წერილები და ნივთები, სამეცნიერო ნაშრომები, აუდიო-ვიდეო და ფოტო მასალა.

საგანგებოდ ექსპონირებული მასალის მნიშვნელობითა და მრავალფეროვნებით, ვფიქრობ, სხვადასხვა ასაკის დამთავალიერებელი მოიხიბლება და ხელოვნების მუზეუმში გახსნილ გამოფენას, რომელიც 10 ნოემბრამდე გაგრძელდება, გვერდს ვერ აუვლის.

თბილისის საერთაშორისო თეატრალური ფესტივალი

26 სექტემბერი - 18 ოქტომბერი, 2009
საერთაშორისო პროგრამა

**7 ოქტომბერი
ოთხშაბათი**

So, So (ისე რა...)
COMPAGNIE DES LOUPS. COPRODUCTEURS:
EUROKAZ FESTIVAL and LA COMMUNAUTE
INAVOUABLE

Production Franco - Croatian
საფრანგეთი, ხორვატია (ქართული და ინგლისური სუბტიტრები)
რეჟისორი ბრანკო ბრეზოვეჩი
დასაწყისი: 20:00
სასტუმრო Tbilisi Mariott

8, 9 ოქტომბერი

ხუთშაბათი/პარასკევი
«**ზიგმუნდის ოინები**» Company Philippe Genty,
საფრანგეთი (ქართული და ინგლისური სუბტიტრები)

რეჟისორი ფილიპ ჟანტი
დასაწყისი: 20:00
ალექსანდრე გრიბოედოვის სახელობის სახელმწიფო დრამატული რუსული თეატრი, მცირე სცენა

12 ოქტომბერი, ორშაბათი

«**ჰეტეროფილი**» Weimer Theatre,
შვედეთი (ქართული და ინგლისური სუბტიტრები)

რეჟისორი კრისტინა ოზონდისი
სასტუმრო RADISSON SAS IVERIA

13 ოქტომბერი სამშაბათი

უილიამ შექსპირის «**ჰამლეტი**»-ს მიხედვით
...და ნამდვილი ციხე
ერევის მოზარდმაყურებელთა სახელმწიფო თეატრი,

სომხეთი (ქართული სუბტიტრებით)
რეჟისორი აკოვ კახანიანი
დასაწყისი: 19:45
შოთა რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი, მცირე სცენა

13, 14, 15 ოქტომბერი

სამშაბათი/ოთხშაბათი/ხუთშაბათი
ნიკოლოზ გოგოლი
«**შინელი**» - Gecko Company, დიდი ბრიტანეთი
რეჟისორი ამიტ ლაპავი
დასაწყისი: 20:00
კოტე მარჯანიშვილის სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრი

15 ოქტომბერი ხუთშაბათი

«**ლია წრე**» - Theatre laboratory
OPEN CIRCLE, ლიტვა
რეჟისორი აიდას გინოტისი
დასაწყისი: 20:00
თავისუფალი თეატრი

დოკუმენტური კინოს დღეები

ამერიკის შერტებული შტატების საელჩო საქართველო და საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი 8 - 9 ოქტომბერს წარმოგდგენენ ამერიკული დოკუმენტური ფილმების რეტროსპექტივას. ნაჩვენებია იქნება 4 ფილმი:

Street Fight (ბრძოლა ქუჩაში) ჯილდოები: ამერიკული კინოაკადემიის ჯილდო - საუკეთესო განსხვავებული დოკუმენტური ფილმის ნომინაციაში;

«**Tribecca**» კინოფესტივალი - აუდიენციის ჯილდო;

Flow - For love of water (Iwylis siyvaruliTi) ჯილდოები: «**Mumbai**»-ს საერთაშორისო კინოფესტივალი: საერთაშორისო ჟიურის პრიზი. გაერთიანებული ერების ასოციაციის კინოფესტივალი: საუკეთესო დოკუმენტური ფილმი.

Project Kashmir (პროექტი ქაშმირი) - "გასაოცარი და შთაბეჭდავი... ძალზედ წინასწარმეტყველური ფილმი" - 2008 წელს ადამიანის უფლებათა დამცველი საერთაშორისო კინოფესტივალი.

Through Deaf Eyes (ყრუთა თვალებით აღქმული) :ჯილდოები: «**Alfred I.Dupont**»-ის კოლუმბიის უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტის ჯილდო. ლონსდიებას წარუძღვება დოკუმენტური ფილმების საერთაშორისო ასოციაციის აღმასრულებელი დირექტორი SANDRA RUCH. ფილმების ჩვენება გაიმართება თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის I კორპუსში, დასაწყისი: 14.00 დასწრება თავისუფალია.

თავარ კიხანავლიძე

საქართველოს გიორგი ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში გაიხსნა გამოფენა, რომლის დათვალიერებასაც გირჩევთ. რატომ? ამ კითხვაზე პასუხს თავად გასცემთ, როდესაც ექსპონირებულ ნამუშევართა მცირე ჩამონათვალს გაეცნობით.

«თბილისო ჩემო» ეწოდება ექსპოზიციას, რომელზეც XIX საუკუნისა და XX საუკუნის დასაწყისის თბილისის ხედებისა და თბილისელი ტიპაჟების ამსახველი, დაახლოებით, 160 ფოტოა გამოფენილი. მათი ავტორები არიან: ალექსანდრე როინაშვილი, დიმიტრი ერმაკოვი და ალექსანდრე ენგელი.

მამ დროისათვის თბილისი ჯერ კიდევ ფეოდალური ქალაქი იყო, მოსახლეობა 18-20 ათასს აღწევდა. იგი ციხე-სიმაგრეც იყო და ქვეყნის ეკონომიკური ცენტრიც. ქალაქის კეთილმოწყობას ყურადღება ციციანოვის დროს მიექცა. 1803 წელს მან აკრძალა თბილისში სახლების უგეგმოდ აშენება. 1804 წელს აღდგენილი იქნა ქართული სტამბა. მიღებული იქნა ზომები ქალაქის ქუჩებში სისუფთავის დასამყარებლად. აიკრძალა საქონლის დაკვლა, ტყავის დასამუშავებლად ქალაქგარეთ გააშენეს სახელოსნოები და ნელ-ნელა დაიწყო გარეუბნების განაშენიანება, სადაც ახალი სტილის არქიტექტურული შენობები აიგო...მ. - წერია დამთვალიერებლისთვის გამოკრულ ცნობარში.

მირიან კილაძის მიერ აღდგენილ და ციფრულ ფორმატში გადატანილ ფოტოებში, შესაძლოა, საკუთარი ქუჩა და ეზოც კი აღმოაჩინოთ. პროფესიონალებმა აღბეჭდეს არაერთი კადრი, მათ შორის: უბედური შემთხვევა, ხიდის ჩატეხვა განჯის ტაძართან, მყველიერმი თბილისში, თბილისის რკინიგზის სადგური XX საუკუნის დასაწყისში, ალექსანდრე ნეველის სახელობის სამხედრო ტაძარი გოლოვინის, ამჟამინდელ რუსთაველის გამზირზე, მეფისნაცვლის სასახლე, XIX სის მთაწმინდა, მიხეილის, ამჟამინდელი მშრალი ხიდი, რომელიც 1851 წელს იტალიელი არქიტექტორის, ჯანი სკუდიერის პროექტით აშენდა, დავით სარაჯიშვილის სახლის მოსამსახურე პერსონალი და სახლის ინტერიერი, თბილისელი მეკურტნე, მეთულუხზე მეტეხის ხიდიდან და ა.შ.

ქართველ მამაკაცებსა და მათ ჩაცმულობაზე ალ. დიუმამ აღნიშნავს: «ქართველი მამაკაცები ჩემი აზრით, არა მარტო თვითონ არიან ულამაზესნი მთელი დედამიწის ზურგზე, არამედ მათ აგრეთვე საუცხოო ტანისამოსი აცვიათ. ამ ტანისამოსს შეადგენს: შავი ქსოვილის ნოპიანი ქუდი, რომელიც შუაშია ჩაზნექილი. მას სპარსული ქუდის მოყვანილობა აქვს, მაგრამ ორჯერ უფრო დაბალია, ჩოხა, რომელიც მუხლებამდე სწვდება, გრძელია, ღია, დაფარული, მაჯებამდე შეკრული სახელოები, ოქრომკედით ნაქარგი ატლა-

თბილისო ჩემო...

სის ახალუხი, რომლის ნაოჭიანი სახელოები ჩოხის ღია სახელოებიდან მოჩანს, და განიერი აბრეშუმის შარვალი ჩაკეცილი ჭვინციან ნალებში, რომელთაც ტანისამოსის შეფარდებით ხავერდის და სირმის მორთულობა ამშვენებს.

თბილისის ხედებისა და ტიპაჟების გარდა, დამთვალიერებელი განსაკუთრებით დაინტერესდა ფოტოზე აღბეჭდილი მიხეილ ვორონცოვის ძეგლით, რომელიც 1867 წელს ვორონცოვის, ამჟამინდელი საარბრუკენის მოედანზე დაიდგა...

მარ ვიცი, რა სახელები აქვთ ამ ქუჩებს თბილისში და თუ საერთოდ აქვთ სახელები, მე კი მათ დავარქმევდი ოქრომჭედელთა ქუჩას, ჭონების ქუჩას, მეიარაღეთა ქუჩას, მეხილეთა ქუჩას, თოქმარების, თერძების ქუჩას, ხარაზთა, მეფლოსტეთა და მექოშეთა ქუჩას. მეტად საინტერესოა ამ ქუჩებში სეირნობა, უცხოელს ეს არასოდეს მოსწყინდება. მე თითქმის ყოველდღე დავდიოდი ქუჩებში, - წერს ალ. დიუმამ.

ასეთი შთაბეჭდილება თბილისმა არაერთ უცხოელზე მოახდინა, მაგალითად ალ. პუშკინზე, რომელიც ჩანანერებში აღნიშნავს: «... ქალაქის უდიდესი ნაწილი ამშვენებულია აზიურად: სახლები პატარაა, სახურავები ბრტყელი, ჩრდილოეთ ნაწილში აღმართულია ევროპული არქიტექტურის შენობები და მათ ირგვლივ ჩნდება სწორი მოედნები, ბაზარი რამდენიმე წყებდ იყოფა, დუქნები სავეჯე ოსმალური და სპარსული საქონლით, რომელიც საკმაოდ იაფია. თუ არ მივიღებთ მხედველობაში საყოველთაო სიძვირეს, ტფილისის იარაღი ძვირად ფასობს მთელს აღმოსავლეთში.

ასეთი ჩანანერები თან სდევს ექსპოზიციას, სადაც განსაკუთრებული ადგილი ფოტოებს უკავიათ. თუმცა, ორი საუკუნის წინანდელი განწყობის შესაქმნელად,

დარბაზებში ექსპონირებულია არაერთი მემორიალური ნივთი, ფოტოალბომი, საკრავი, სახვითი ხელოვნების ნიმუში, მაგალითად: ვაჟა ფშაველას ხანჯალი, რაზიკაშვილების სახლიდან შემონახული საკრავები, დანიელ ჭონქაძის დოქი, აკაკი წერეთლის ალბომი, ილია ჭავჭავაძის საათი და მანდოლინა, ნინო ორბელიანის კაბა, მანანა ორბელიანის ქოლგა, ალექსანდრე გრიბოედოვის ჭოგრი, ალექსანდრე პუშკინის უბის ნიგნაკი, ასევე, ე. ახვლედიანის, ლ. გუდიაშვილის, მ. კვიციანიშვილის და სხვების მიერ შესრულებული ფერწერული თუ გრაფიკული ნამუშევრები.

ექსპოზიციებზე მართლაც ორი საუკუნის წინანდელი ატმოსფეროა შექმნილი. უცხოელების ჩანანერების გარდა, ფოტოებს ქართველი პოეტების: გ. ტაბიძის, ტ. ტაბიძის, ა. კალანდაძის, ლ. ასათიანის, ი. გრიშაშვილის, მ. მაჭავარიანის, გ. აბაშიძის და სხვათა ლექსებიც გასდევს.

ამ ექსპოზიციებზე, როგორც მიხვდით, უნიკალური ნივთებია გამოფენილი. მათ შორისაა მაკინე ამირეჯიბის სუფრა, რომელზეც ამოქარგულია ყველა იმ ადამიანის ხელმოწერა, ვინც მის ოჯახს სტუმრობდა.

საქართველოში პირველი ლიტერატურული სალონი მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისში შეიქმნა. XIX საუკუნის 70-იან წლებში კი ქართლში, სოფელ სოლოლაშენში მდებარე მაკინე და სარდიონ ამირეჯიბების სახლი დაწინაურდა. მაკინე ამირეჯიბის ოჯახში სხვადასხვა დროს სტუმრობდნენ ქართველი და უცხოელი მწერლები და საზოგადო მოღვაწეები, კერძოდ: ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, ივანე და ვასილ მაჩაბლები, არტურ ლაისტი, კიტა აბაშიძე, შიო არაგვისპირელი, ნიკო ლომოური, ვალერიან გუნია, შალვა დადიანი, ნატო

გაბუნია, იაკობ კინოლაძე, ვანო სარაჯიშვილი, დავით ერისთავი, ილია წინამძღვრის ვილი, ანტონ ფურცელაძე, თედო სახოკია, სიმონ ყაუხჩიშვილი, ზაქარია ფალიაშვილი, ვასო აბაშიძე, ელისაბედ ჩერქეზიშვილი, ლალა ალექსი-მესხიშვილი, ბარბარე ავალიანი, დავით ბაქრაძე, დუტუ მეგრელი, ვასო აბაშიძე და ა.შ. სწორედ მათი ხელმოწერები ამშვენებს სუფრას, რომელზეც პირველი წარწერა 1878 წელს გაკეთდა, უკანასკნელი კი - 1941 წელს. მაკინე ამირეჯიბის სუფრა გიორგი ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმმა 1944 წლის 7 ოქტომბერს, მერი ამირეჯიბისგან შეიძინა. მასზე 1060 ხელმოწერაა, მათ შორის გაშიფრულია 980. მაკინე ამირეჯიბის მთელ საქართველოში იცნობდნენ, როგორც საზოგადო მოღვაწესა და ქველმოქმედს: მიგი პირველი უწვდიდა ხელს გაჭირვებულთ... ის იყო გლეხკაცობის მრჩეველი, დამრიგებელი, დამხმარე, მეგობარი. ფიქტურულ ამალღებზე, უმართავდა წარმოდგენებს, სალიტერატურო საღამოებს, კონცერტებსა და სხვადასხვა გასართობებს...მ. ნინო ყიფიანის დახასიათებით, მაკინე მიყო მოხდენილი ტანისა, შავგვრემანი, მეტად სანდომიანი, მომლიმარი პირისახისა; შავი, ცეცხლით სავსე თვალებით... იშვიათი იყო მისი სიმღერა ქართული ხმებისა და აგრეთვე იშვიათი - მისი ლექსები...

მუზეუმი, რომელიც 1929 წელს მთაწმინდაზე გამართული ალექსანდრე გრიბოედოვის საიუბილეო გამოფენის საფუძველზე დაარსდა, არაერთ უნიკალურ ექსპონატს ინახავს. მათი მცირე, მაგრამ საინტერესო ნაწილის დათვალიერების შესაძლებლობა ერთი თვის განმავლობაში გეძლევათ.

ბრინჯაო, მარმარილო და მუსიკა

ნა ვიკია

ვითომ: ღამე, როდესაც ყველა იძინებს და ირგვლივ ყველაფერი ირინდება, ამ პატარა ოთახში სასწაულები ხდება. ჯერ ბებერი ჯაზმენი იღვიძებს და კონტრაბასის აწყობას იწყებს, შემდეგ ბლუზის მომღერალი იკავებს ადგილს პატარა სცენაზე და თვალბმინაბული სიმღერას იწყებს. ცხენზე მოჯირითე გოგონასა და აბაზანაში მონებივრე ლამაზმანის ნაზ აპლოდისმენტს სტადიონის ალტაცებული ყიჟინა მოსდევს - ბეისბოლისტმა ზუსტი ჩანოდება გააკეთა...

სინამდვილეში: ეს პატარა ოთახი მოქანდაკე ლევან ვარდოსანიძის სახელოსნოა, ბეისბოლისტი, ცხენოსანიც და ბებერი ჯაზმენიც მისი ნამუშევრებია - ბრინჯაოსა და მარმარილოს შერწყმით მიღებული ნაკეთობები. თუმცა ამჟამად მას ყველაფერი გვერდზე აქვს გადაადებული, რადგან თავის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან ნამუშევარს ასრულებს - ოქტომბრის მინურულს თბილისში სოფიკო ჭიაურელის ბიუსტი გაიხსნება.

ეს ოქტომბრის ამბავია, მანამდე კი გერმანიაში მომხდარ სექტემბრისას გაგაცნობთ. ათიოდე დღის წინ ბერლინში ფესტივალი-კონკურსი Creole ჩატარდა. ფესტივალის შესახებ ალბათ ვერასდროს გავიგებდით, მასში მონაწილე ორი ჯგუფი და თავად ლევან ვარდოსანიძე რომ არა. ორიდან ერთ-ერთი გერმანიაში მოღვაწე მუსიკოსის, რუსულად მიფორინანის ჯგუფი თავდათ, მეორე - ყველასთვის ცნობილი შინინი, რომელიც ფესტივალის საუკეთესო სამუშაო შეიქმნა, ჯილდოდ კი სწორედ ლევან ვარდოსანიძის მიერ შექმნილი ქანდაკება გადასცეს.

ლევან ვარდოსანიძე: ფესტივალის ორგანიზატორები რამდენიმე თვით ადრე დამიკავშირდნენ და მიხვდნენ, გამარჯვებულითათვის პრიზები შემიქმნა. როგორც თავად მითხრეს, ჩემ შესახებ მოქანდაკეთა წრეები, ასევე ინტერნეტის საშუალებით შეიტყვეს. თუ დავთანხმდებოდი, ამ შემთხვევაში კონკურსის აღარ გამოაცხადებდნენ და მხოლოდ ჩემს ნამუშევარს განიხილავდნენ. მათ თვალწინ დავხატე სამი ვარიანტიც ეს კი-

ზი, საბოლოოდ კი ერთ-ერთი ავარჩიეთ. ეს არის ჩემი ძველი ნამუშევრის, მსაქაფონის სულსმ ახალი ვერსია, სადაც ინსტრუმენტის ნაცვლად ნოტი, ხოლო თავად ქანდაკებაზე მსოფლიო ხალხთა ინსტრუმენტებია გამოსახული. სამუშაოდ, დაჯილდოების ცერემონიალს შინინი არ ესწრებოდა, თუმცა ბედნიერი ვიყავი, რომ ჩემი ნამუშევრის სახით პრიზი ქართველი მუსიკოსების ჯგუფს ერგო.

არ აქვს მნიშვნელობა, რას აქანდაკებს: მესაყვირეს, ცხენის ტორსს თუ მჰარლი დევიდსონის უდარდელ მხედარს, ლევან ვარდოსანიძის ხელოვნებაში მუსიკა მაინც ყველგან იგრძნობა, უფრო სწორად ისმის. მისი მუსიკალური სიყვარული ბავშვობიდან იწყება, როდესაც მითხრეს: მოუსმინა... ახლა კი თავად უნდა მიხვდეთ, რაც მოხდებოდა - მბიტლზიმს მუსიკისგან განკურნება ხომ

შეუძლებელია. მუსიკა რომ არა, ალბათ ბევრი რამის გაკეთებას ვერც შევძლებდი. თუ მუშაობისას მუსიკას არ ვუსმენ, ის მაინც ისმის ჩემს გონებაში და მის რიტმზე იქმნება ყოველი მონახაზი, შტრიხი, ხასიათი. მას-სოვს, როდესაც ლენონი მოკლეს, იმდენად შოკირებული ვიყავი, რომ დარდის გაქარევა-მხოლოდ მისი ქანდაკების შექმნით შევძელო...!

ლენონს სხვა მუსიკოსებიც მოჰყვნენ, კონკრეტულად კი აბსტრაქტულად: ბლუზმენები, როკერები და ცხადია ჯაზის შემოქმედებლები - ლევან ვარდოსანიძის კიდევ ერთი ამბის მთავარი გმირები სწორედ ისინი არიან.

1986 წლის თბილისის ჯაზფესტივალზე საბჭოთა მუსიკოსების გარდა უცხოელებიც, ძირითადად სოციალისტური ქვეყნების შემსრულებლები, ჩამოვიდნენ. ეს არა მხო-

ლოდ თბილისისთვის, არამედ მთელი საბჭოთა კავშირისთვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენა იყო. მასში საკუთარი წვლილი ლევან ვარდოსანიძემაც შეიტანა და უცხოელი სტუმრებისთვის მუსიკოსების პატარა ფიგურები შექმნა. იგივე განმეორდა 1989 წლის ლეგენდარული ფესტივალის დროსაც. ამჯერად თბილისს იმდენი ცნობილი ჯაზმენი ესტუმრა, რომ რამდენიმე ქანდაკება სახელი და გვარიც მიიღო. ერთი მათგანი კი განსაკუთრებული იყო - მაილს დევისის ქანდაკება, რომელიც ბრინჯაოში ჩამოსხმისას დაზიანდა, ამიტომ ლეგენდარული მუსიკოსის ნარმოზადგენელს (თავად მაილს დევისმა ფესტივალში მონაწილეობა ვერ შეძლო) მხოლოდ მისი თაბაშირის ვერსია უსახსოვრეს. მრამდენიმე წლის შემდეგ ამერიკაში ყოფნისას შემხვევით გავიცანი ადამიანი, რომელიც მაილს დევისის ევროპული ტურნეების მენეჯერი აღმოჩნდა. მან მითხრა, რომ ჩემი ნამუშევარი დევისის სახლში ჰქონდა ნახაზი. როდესაც ამის შესახებ მიყვებოდა, ძალიან ამაყი და ბედნიერი ვიყავი, - ამბობს ლევან ვარდოსანიძე. მას შემდეგ მან მაილს დევისის ქანდაკება ბრინჯაოში მაინც ჩამოსახა, ხოლო როდესაც გაიგო, რომ ოქტომბრის მინურულს თბილისის ჯაზ ფესტივალზე მარკუს მილერი დევისის Tutu-თი ჩამოიღეს, ამბობს, რომ ამ ნამუშევარს მას სიამოვნებით უსახსოვრებდა.

მუსიკა ლევან ვარდოსანიძის ერთადერთი სტიქია არ არის - მის ცხოვრებაში, უფრო კი შემოქმედებაში, სპორტსაც მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია. ლოზანას ოლიმპიურ მუზეუმში მისი ორი ნამუშევარი: მბეისბოლისტი და მსაქაფონისტი იხანება. ორივე სიდნეისა და პეკინის ოლიმპიადების ხელოვნების კონკურსის პრიზიორებია. აღნიშნული კონკურსის ტრადიცია სათავეს ჯერ კიდევ ძველი საბერძნეთიდან იღებს. მისი აღდგენა თანამედროვე ოლიმპიურ თამაშებთან ერთად პიერ დე კუბერტენის სახელს უკავშირდება. კონკურსი მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში გაუქმდა და მხოლოდ 2000 წელს, სიდნეის ოლიმპიადის ჩატარებისას აღსდგა. ლევან ვარდოსანიძემ ორჯერ მი-

ლო მასში მონაწილეობა და ორივეჯერ საუკეთესო სამუშაო მოხვდა.

ლევან ვარდოსანიძე: მსპორტი ძალიან მიყვარს, სამხატვრო აკადემიაში დიპლომიც ამ თემზე დავიცავი. აკადემიის ფოიეში დღემდე დგას ჩემი წყალში მტვრის თითქმის სამმეტრიანი ფიგურა. სხვათა შორის, ჯერ კიდევ საბჭოთა პერიოდში კი ძირითადად უცნობი სპორტის სახეობების ნარმოზადგენლებს ვაქანდაკებდი: ბეისბოლისტებს, პოლის მოთამაშებს, ამერიკული ფეხბურთის თემატიკას. უბრალოდ არ მინდოდა მოჭიდავეების და ქვეყანაში პოპულარული სხვა სპორტის სახეობის თემატიკის შექმნა. არასდროს გამიკეთებია ის, რაც ყველას სურდა, რასაც მოითხოვდნენ, რისგანაც მხოლოდ ანაზღაურება უნდა მიმეღო. მუდამ საკუთარი გემოვნებითა და სურვილებით ვმოქმედებდი. მასსოვს, ერთხელ ჩემზე გაზეიმიც კი დანერგეს, არაფეროდ ნამუშევრებს ქმნიდა. თუმცა გამუდმებით დინების საწინააღმდეგოდ ცურავაც ძნელია. განსაკუთრებით გამჭირდა 90-იანი წლების დასაწყისში, როდესაც ხელოვნებისთვის არავის ეცალა. იმისთვის, რომ ერთი ნამუშევარი მაინც ჩამომესხა ბრინჯაოში, სამხატვრო კომბინატი ვმუშაობდი, ან სხვა მოქანდაკეებისთვის ესკიზებს ვქმნიდი, რისთვისაც მინიმალურ ანაზღაურებას ვიღებდი.

ახლა ლევან ვარდოსანიძეს მსგავსი პრობლემები აღარ აწუხებს - იგი თითქმის 20 წელია საზღვარგარეთ ცხოვრობს და მუშაობს. მისი ძირითადი დისლოკაციის ადგილი გერმანიაა, საგამოყვანო სივრცედ კი მთელ მსოფლიოს იყენებს. სამუშაო პირობების, საკუთარი ხელოვნების გადარჩენისა და სხვებისთვის გაზიარების საზღვარი მისთვის საქართველოს დატოვება აღმოჩნდა. თუმცა სამშობლოდან საბოლოოდ ვერასდროს ნახვალ, პატარა ნიშნებს აუცილებლად ტოვებ - ლევან ვარდოსანიძისთვის ეს მონიშნული ადგილები მისივე ნამუშევრებია, რომლებსაც მალე კიდევ ერთი, სოფიკო ჭიაურელის ბიუსტი შეემატება.

საკონსერსო დღიურები

თამარ მიქაძე
მანა სიბაა

უკვე ერთი კვირა გავიდა მას შემდეგ, რაც პიანისტთა თბილისის მეოთხე საერთაშორისო კონკურსი დაიწყო. პროცესი ნელა-ნელა დინამიკას იძენს. სულ ახლახანს ხომ კონკურსის პირველი ტური დასრულდა. და სანამ მეორე ტურის შედეგებს გავიგებდეთ, ჯერ კიდევ საინტერესოა პირველი ეტაპის შემდეგ მიღებული შთაბეჭდილებები. სწორედ ამიტომ მკითხველს კონკურსის მონაწილეების, ფიურის ნევერებისა და კონკურსის საპატიო სტუმრების კომენტარებს გთავაზობთ.

კონკურსანტები

რამდენად მნიშვნელოვანია შემსრულებლისათვის კონკურსში მონაწილეობა?

გიორგი აბულაძე (საქართველო): ჩემი აზრით, ასეთი მაღალი დონის კონკურსში მონაწილეობა სასარგებლოა და აუცილებელი ყველა მუსიკოსისთვის. კონკურსი პროფესიული ზრდის ერთ-ერთი საშუალებაა და ამავე დროს დიდი სტიმულიც. ძალიან მნიშვნელოვანია არა მარტო შედეგი, არამედ თავად კონკურსში მონაწილეობის პროცესი.

ნათია ბერაია (საქართველო): კონკურსისთვის მზადების პროცესი, ძალიან სასარგებლოა შემსრულებლისათვის. პირადად მე დიდი პროგრამა მოვამზადე. გარდა ამისა, ფიური და კომპლექტებულა მსოფლიო დონის მუსიკოსებით, რომელთა წინაშე გამოსვლაც ნებისმიერ პიანისტი-სათვის დიდი ბედნიერებაა.

თამარ ელიზბარაშვილი (საქართველო): კითხვაზე - სად გადის შენი შესაძლებლობების ზღვარი - პასუხს კონკურსი იძლევა. კონკურსში მონაწილეობა ყველა პიანისტს აძლევს უდიდეს გამოცდილებას და საკუთარ ძალებში დარწმუნების შესაძლებლობას.

ჯულიანო მაცოკანტი (იტალია): ფანტასტიური საშუალებაა წარსდგე ასეთი ნარმოზადგენლობითი და ავტორიტეტული ფიურის წინაშე და შენი შესაძლებლობების მაქსიმუმი აჩვენო. ისიც უნდა აღვნიშნო, რომ თბილისში მსმენელთა შორის ბევრია პიანისტი, პედაგოგი; ამიტომაც შემსრულებლისთვის ის ფაქტორი, რომ

ოლივიე გარდონი

მას უბრალოდ მსმენელი კი არა მუსიკოსები აფასებენ, საკმაოდ მნიშვნელოვანია. დაახლოებით 12-მდე საერთაშორისო კონკურსში მაქვს მიღებული მონაწილეობა და ისეთი საპრიზო ფონდი და საკონცერტო ანგაჟემენტები, როგორც თბილისის კონკურსის აქვს ცოტა თუ მოიძებნება. აღარაფერს ვამბობ კონკურსის საორგანიზაციო მხარეზე, რომელიც ერთადერთი სიტყვით შეიძლება დავახასიათო perfectო.

ანდრეს ანასკო (ეკვადორი) ამ კონკურსის შესახებ შარშან, საბერძნეთში, შევიტყვე. ჩემმა პედაგოგმა, ოლეგ მაიზენბერგმა და მეგობარმა ხატია ბუნიათიშვილმაც მირჩიეს მონაწილეობა მიმელო მასში. საერთოდ კონკურსების დიდი თავიანთსმცემელი არ ვარ და მიმაჩნია, რომ ეს ნაკლებად შემოქმედებითი პროცესია. თუმცა, უნდა ვაღიარო, რომ მსგავსი კონკურსები საკუთარი შესაძლებლობების რეალიზების და გამოცდილების შემქნის საუკეთესო საშუალებაა, რაც პიანისტი-სათვის ძალზე მნიშვნელოვანია.

მარი კიონე (იაპონია): ამ კონკურსის შესახებ პოლონეთში გავიგე, იქ ვსწავლობ, კონკურსი საუკეთესო საშუალებაა მოამზადო და თავი მოუყარო დიდ რეპერტუარს. ისიც მინდა აღვნიშნო, რომ ძალიან მომეწონა ქართველი შემსრულებლები და საფორტეპიანო სკოლა, რომელსაც აქამდე არ ვიცნობდი. თუმცა, ყველა კონკურსანტი არ მომისმენია.

შეპან კონჩალი (პოლონეთი): კონკურსი უდიდეს გამოცდილებას იძლევა.

ჩემთვის ის ერთგვარი კონცერტის გამართვის შესაძლებლობაც არის. გარდა ამისა განსაკუთრებით მომხიბვლელია თბილისის კონკურსის საპრიზო ფონდი და ანგაჟემენტები.

კონკურსის საპატიო სტუმრები

პიანისტთა თბილისის მეოთხე საერთაშორისო კონკურსი ტრადიციულად, მსოფლიოში გამოჩენილ მრავალ პიანისტს, მუსიკის მიმომხილველს, მუსიკალურ მენეჯერს მასპინძლობს. უორენ ტომსონი კონკურსის საპატიო სტუმარია. ოთხი წლის წინ კი, მესამე საერთაშორისო კონკურსზე ფიურის ნევერი გახლდათ. მისი სახელი კარგად არის ცნობილი მსოფლიო მუსიკალური საზოგადოებისთვის: შესანიშნავი პიანისტი და პედაგოგი, სიდნეის პიანისტთა ცნობილი საერთაშორისო კონკურსის სამხატვრო ხელმძღვანელი და უცვლელი თავმჯდომარეა. ეს სწორედ ის კონკურსია, რომლის გამარჯვებულებიც თავის დროზე გახდნენ პიანისტთა თბილისის საერთაშორისო კონკურსის დამაარსებელი და ფიურის თავმჯდომარე მანანა ილიაშვილი და წლევიანდელი კონკურსის ფიურის ერთ-ერთი ნევერი ალექსანდრე კორსანტია.

- **თქვენ უკვე მეორედ იმყოფებით პიანისტთა თბილისის საერთაშორისო კონკურსზე. პირველი ტური დასრულდა, როგორია თქვენი შთაბეჭდილება?**
უტ: მინდა აღვნიშნო, რომ ხშირ შემ-

თხვევაში შესრულების ტექნიკური მხარე ძალზე მაღალხარისხოვანია, თუმცა იგივეს თქმა არ შემიძლია მუსიკალურ მხარესთან დაკავშირებით. ტრადიციულად თბილისის კონკურსის მონაწილეთა მომზადების დონე ძალიან მაღალია. ატმოსფერო ძალზე მეგობრულია და იმასაც აღვნიშნავ, რომ რამდენიმე მშვენიერ პიანისტსაც მოუხსმინე.

- **პირველი ტური კონკურსანტებისთვის განსაკუთრებით რთულია. მათ განსხვავებული ეპოქებისა და სტილის ნაწარმოებების შესრულება უხდებათ. ეს შესაძლებლობების მაქსიმალურად წარმოჩენის საშუალებას იძლევა, მაგრამ სუსტი მხარეებიც მაშინვე იჩენს ხოლმე თავს...**

- ძალიან კარგია რომ კონკურსანტები სხვადასხვა ეპოქისა და სტილის ნაწარმოებებს ასრულებენ უკვე პირველივე ტურში. თვალშისაცემია, რომ თითოეული კონკურსანტი ინარჩუნებს თავისი სკოლისადმი მიერთებულებას, მაგრამ ამასთან ინდივიდუალურიცაა. არსებობს ზღვარი, რომელიც გადის ჩვეულებრივ და აღფრთოვანების მომგვრელ შესრულებას შორის. ამ უკანასკნელში გვგლისხმობ, პიანისტის მიერ სტილის შეგრძნებას. აუდიტორია, როგორც წესი, მაშინვე გრძნობს ამას, მაგრამ, იგივე აუდიტორია არც თუ იშვიათად "ნამოეგება" მხამამალა, სწრაფ და ეფექტურ შესრულებებზე.

- **თქვენ უკვე გყავთ თქვენი ფავორიტები ამ კონკურსზე?**

- თავს შევიკავებ დასახელებისგან. ვფიქრობ, კონკურსანტები შემდეგ ტურებში უფრო მეტად გამოავლენ თავს.

- **დაბოლოს, როგორც სიდნეის კონკურსის დამაარსებელი და ფიურის თავმჯდომარე, რას იტყვით თბილისის კონკურსის დონესა და საორგანიზაციო მხარეზე?**

- მოხარული ვარ, რომ ასეთი მაღალი დონის კონკურსს ვესწრები ასეთ მშვენიერ გარემოში. საორგანიზაციო მხარეს რაც შეეხება, უბრალოდ აღმადფრთოვანებელია, გასაოცარია! კარგად ვიცი, თუ რა დიდი ძალიან და შრომა ჰქონდა კონკურსის ორგანიზებას; თბილისში ამას ვხედავ და ვაფასებ.

ფიური

ოლივიე გარდონი (საფრანგეთი) - ცნობილი ფრანგი მუსიკოსი, პიანისტთა

თბილისის IV საერთაშორისო კონკურსის ფიურის ნევერი. მრავალი საერთაშორისო პრიზის მფლობელი, გამოდის მსოფლიოს პრესტიჟულ მუსიკალურ ცენტრებში, პარიზის კონსერვატორიის - CNR და კიოტოს ფრანკო-იაპონური აკადემიის პროფესორი; ატარებს მასტერკლასებს მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის მუსიკალურ აკადემიებში; მონაწილეობს მრავალი საერთაშორისო კონკურსის ფიურში, მათ შორის: მარგარიტა ლონგის, ცინცინატის და სხვ.

- **რას ფიქრობთ პიანისტთა თბილისის მეოთხე საერთაშორისო კონკურსის საერთო დონეზე და ზოგადად კონკურსის მნიშვნელობაზე?**

ოტ: ნელს პირველად ვიმყოფები თბილისში და შთაბეჭდილებებით საცხე ვარ. კონკურსი არაჩვეულებრივად არის ორგანიზებული, ყველა პირობა შექმნილი კომფორტული მუშაობისათვის, რაც უდევრად ქალბატონ მანანა ილიაშვილის დამსახურებაა. კონკურსანტთა საერთო დონე საკმაოდ მაღალია, რამაც განაპირობა ჩვენი მეტად არაორდინალური გადამწყვეტილება მეორე ტურში უკლებლივ ყველა მონაწილის დაშვების შესახებ.

- **რა აზრის ხართ ქართველ კონკურსანტებზე?**

ოტ: ქართველი შემსრულებლების მომზადების დონე ძალიან მაღალია. რამდენიმე მათგანს შესრულების საკუთარი მანერა და სტილი აქვს, რაც ჩემთვის განსაკუთრებით ფასეულია. ყოველივე ეს მეტყველებს, იმაზე რომ ქართველებს დიდი საფორტეპიანო ტრადიციები გააჩნიათ, რასაც ასე ფაქიზად გადასცემთ ახალგაზრდა თაობებს.

- **რას ვეუბნებით ქართველ მსმენელზე?**

- ჩემთვის ძალიან სასიამოვნოა, რომ დარბაზში მუსიკის მოყვარულ უამრავ ადამიანს ვხედავ. ვფიქრობ, რომ შემსრულებლებზეც ძალიან დადებითად მოქმედებს გულშემატკივრების ასეთი თანადგომა.

- **თქვენ მრავალი კონკურსის ფიურის ნევერი ბრძანდებით, რა კრიტერიუმებით აფასებთ კონკურსანტებს?**

- ძალიან ბევრი კარგი შემსრულებელი მვისმინეთ; მაგრამ მე მაინც შემსრულებელში ინდივიდუალურ თვისებებს და ცოცხალ მუზიციურობას ვანიჭებ უპირატესობას. 24 საათი

თვითმმართველი ქალაქი რუსთავის მერია 2009 წლის 5 ნოემბერს ატარებს აუქციონს

აუქციონზე გამოტანილი იქნება ქრუსთავის ტერიტორიაზე არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი კომერციული საქმიანობისათვის

№	მიწის ნაკვეთის აღდგენილობის მდგომარეობა	ფართობი (კვ.მ.)	ზონა	სექტორი	კვარტალი	ნაკვეთი	ფასი (ლარი)	“ბე” (ლარი)	ბიჯი (ლარი)
1	ქრუსთავი, მდ. მტკვრის მარცხენა სანაპიროს მ/ტ	5008	02	06	01	043	42070	16830	2000

აუქციონში მონაწილეობა, თანხის გადახდის ვადები და სანქციები:

აუქციონში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ საქართველოს ან უცხო ქვეყნის ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს, ან ამ პირთა გაერთიანებებს, რომელთა ქონებაშიც საქართველოს სახელმწიფოს, ან ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მონაწილეობის წილი 25%-ზე ნაკლებია.

აუქციონში გამარჯვებული მყიდველი ვალდებულია მის მიერ აუქციონზე შექმნილი ქონების საბოლოო თანხა გადაიხადოს აუქციონის ჩატარებიდან არაუგვიანეს 30 კალენდარული დღისა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, აუქციონის შედეგები გაუქმდება, მყიდველს არ მიეცემა საკუთრების უფლება და “ბე”-ს შენატანი არ დაუბრუნდება.

აუქციონში მონაწილეობის მსურველთა განცხადებების მიღება წარმოებს განცხადების გამოქვეყნების დღიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში 9 საათიდან 18 საათამდე. (თვითმმართველი ქალაქი რუსთავი კოსტავას გამზირი №20) ხოლო აუქციონის ჩატარების დღეს 9 საათიდან 15 საათამდე, აუქციონი გაიმართება 16 საათზე.

აუქციონში მონაწილეობის მისაღებად რეგისტრატორს უნდა წარედგინოს შემდეგი დოკუმენტები:

- ა) დამტკიცებული ფორმის მიხედვით შევსებული განაცხადი;
- ბ) “ბე”-ს შენატანის დამადასტურებელი საბანკო ქვითარი, რომელიც შეტანილი უნდა იქნეს: ს.ს. “საქართველოს ბანკი” რუსთავის ფილიალი ბ.კ. 220101502 საიდენტიფიკაციო კოდი 216433287

- ან №266897601 (მიეთითოს გადასახადის დანიშნულება).
- გ) მონაწილის ბილეთის ფასის - 50 ლარის შეტანის დამადასტურებელი საბანკო ქვითარი, რომელიც შეტანილი უნდა იქნეს: 220101222 სახელმწიფო ხაზინა, 200122900 ერთიანი ანგარიში, სხვა შემოსულობები (რუსთავი) სახაზინო კოდი 300063282 (სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავალი)
- დ) პასპორტის ან პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი (ფიზიკური პირის შემთხვევაში);
- ე) ნოტარიულად დამოწმებული მინდობილობა, თუ მონაწილე მოქმედებს სხვა პირის სახელით;
- ვ) სადამფუძნებლო დოკუმენტაციის ასლები და მოქმედი ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან (იურიდიული პირის შემთხვევაში)

აუქციონში გამარჯვებულის გამოვლენის კრიტერიუმია ქონების შესაძენად მაქსიმალური ფასის (არანაკლებ საწყის ფასზე “ბიჯი”-ს დანამატით მიღებული თანხის) გადახდა და აუქციონის პირობების დაკმაყოფილება

დამატებითი ინფორმაციისათვის მიმართეთ: ქ. რუსთავი, კოსტავას გამზირი №20

ტელ: (824) 12 12 66

ცვლილება ქ. თბილისის მთავრობის მიერ გამოცხადებულ აუქციონში

2009 წლის 24 სექტემბერს გაზეთ “24 საათში” გამოქვეყნებული ქ. თბილისის მთავრობის აუქციონიდან ამოღებულ იქნას ლოტი N52.

განცხადება

შპს მახალი ხიბულის მეურნეობამ-ს გაკოტრების საქმეთა მმართველი 2009 წლის 20 ოქტომბერს, დღის 12 საათზე ქ. ხობში რაიონული სასამართლოს სხდომათა დარბაზში ატარებს ღია აუქციონს შპს მახალი ხიბულის მეურნეობამ-ს ყადაღადადებული ქონების რეალიზაციის მიზნით, შემდეგ ქონებაზე:

1. ჩსმ მსაქართველო - 1 ცალი, 1988 წლის გამოშვება, გამართული
  2. ავტომანქანა გაზ 53 ბ - 1 ცალი, 1979 წლის გამოშვება, გაუმართავი
  3. ავტომანქანა გაზ 53 ბ - 1 ცალი, 1981 წლის გამოშვება, გაუმართავი
  4. წისქვილი - აშენებული 1972 წელს ქონების რეალიზაცია მოხდება აუქციონზე შემოთავაზებული უმაღლესი ფასით.
- ცნობებისათვის მიმართეთ ტელ.: 855-143-745

თვალის მიკროქირურგიის

ჯავრიშვილის

კლინიკა

“ოფთალმიჯი”

ერთადერთი კლინიკა 8 ვილიაჟით და ერთი

მოკრავი საოპერაციო ბლოკით

ს ი ა ს ლ ე !

მნიშვნელოვანი ფასდაკლება

კატარაქტის ოპერაციაზე

ტელეფონი: 54 53 53; 30 10 80

დიდი წარმატება, სწორი არჩევანით იწყება!

შპს ინტელექტ ცენტრი ერთ-ერთი მრავალპროფილიანი სასწავლო ცენტრია საქართველოში, სადაც თავმოყრილი არიან ერთ გუნდად შეკრული პროფესიონალთა მთელი ჯგუფი.

შპს ინტელექტ ცენტრის ძირითად მიზანს წარმოადგენს იმ ადამიანთა დახმარება, რომელთაც პროფესიულ ზრდაში, კვალიფიკაციის ამაღლებაში, ან ახალი სპეციალობის შექმნაში ესაჭიროებათ ისეთი აუცილებელი სპეციალობების დაუფლება, რომლებიც ჩვენს სასწავლო ცენტრში ისწავლება და რაზეც დღეისათვის ნებისმიერ ინტელექტუალურ სამსახურში, (ეს იქნება სახელმწიფო თუ კერძო სექტორი) მოთხოვნილება დღითიდღე მატულობს.

ჩვენი მსმენელები არიან არა მხოლოდ ფიზიკური პირები, არამედ ჩვენთან ახალ სპეციალობას იძენენ, ან კვალიფიკაციას იმაღლებენ სხვადასხვა ორგანიზაციის თანამშრომლები.

ინტელექტ ცენტრის კურსდამთავრებულები აქტიურად აგრძელებენ მუშაობას სხვადასხვა სპეციალობით, სადაც სრულყოფილად იყენებენ ჩვენთან მიღებულ ცოდნას.

გთავაზობთ სასწავლო პროგრამებს:

1. კომპიუტერული პროგრამების სრული პაკეტი-როგორც დამწყებთათვის ასევე სხვადასხვა სპეციალისტად მოსამზადებელი

2. საბუღალტრო აღრიცხვა და პრაქტიკული ბუღალტერია - სერთიფიკატის სტანდარტების მიხედვით.
3. კომპიუტერული საბუღალტრო პროგრამები - (oris, super-fin, info)
4. ინგლისური ენა - საკომუნიკაციო, ბიზნეს და სპეციალიზირებული სასერტიფიკატო კურსები (FCE ; PRE TOEFL; TOEFL; IELTS; GRE;)
5. ბიზნეს ადმინისტრირება -(მენეჯმენტი, ფინანსები, მარკეტინგი, სამენარმეო სამართალი, საგადასახადო საქმე, ფსიქოლოგიური ტრენინგი)
6. მენეჯერული მართვა და აღრიცხვა - მოკლევადიანი სასერთიფიკატო პროგრამა
7. ფინანსური მენეჯმენტი
8. საგადასახადო საქმე
9. სპეციალური ცხრათვიანი კომპლექსური კურსები
10. ბიზნეს ფსიქოლოგიური ტრენინგები - (გაყიდვების ფსიქოლოგია, მარკეტინგის ფსიქოლოგია და პროექტის მენეჯმენტი)
11. უნარ-ჩვევების მოსამზადებელი კურსები

კურსდამთავრებულები მიიღებენ შესაბამის სერთიფიკატს. სწავლის ღირებულების გადახდა შესაძლებელია, როგორც ნაღდი და უნაღდო ანგარიშსწორებით, აგრეთვე გადარიცხვით.

შპს ინტელექტ ცენტრი აგრეთვე გთავაზობთ ბუღალტრულ, საგადასახადო, ფსიქოლოგიურ, ბიზნეს კონსულტაციებს

და სრულ კომპიუტერულ სერვისს. ჩვენთან არსებული ვებ სტუდია დაგეგმავდებთ პროფესიონალურ ვებ გვერდებს, შეგიქმნით თქვენი ორგანიზაციისთვის საჭირო სპეციალურ პროგრამას და მონაცემთა ბაზას.

დაინტერესების შემთხვევაში იხილეთ ჩვენი ვებ გვერდი www.intelc.ge

მის: კარგარეთელის ქ. N9, მე-2 სართ. აღმაშენებლის 133-ის კუთხეში

ტელ: 958112; 958113; 893618212; www.intelc.ge

e-mail:intellectcenter@yahoo.com
ნინო მღებრიშვილი - სასწავლო ცენტრის მენეჯერი

სპორტი

ტატამის ერთი მხარე

გიგა ბარასაშვილი

საქართველოს ძიუდოსტთა ნაკრებში ჩვეული ვითარებაა: გუნდი ორადაა გახლეჩილი. ფედერაციის ხელმძღვანელობით უკმაყოფილო ნაწილი დამოუკიდებლად განაგრძობს არსებობას, მეორე ნაწილი კი დილოში, შოთა ჩოჩიშვილის ძიუდოს აკადემიაში, ძიუდოს ფედერაციის მიერ ახლად დანიშნული მთავარი მწვრთნელის ამირან ტოტიკაშვილის ხელმძღვანელობით ვარჯიშობს. დრო გადის, მაგრამ მხარეებმა საერთო ენა ვერ გამოიხსნეს.

ძიუდოს აკადემიაში ამირან ტოტიკაშვილს ვესტუმრეთ და ინტერვიუ ჩამოვართეთ. ტოტიკაშვილის ხელმძღვანელობით, ნაკრების მეორე ნაწილი ემზადება ბაქოს მსოფლიო თასისთვის, რომელიც 11 ოქტომბერს დაიწყება.

- თქვენ, როგორც ახალ მწვრთნელს, ძიუდოს ფედერაციის პრეზიდენტმა დილარ ხაბუაძემ ანუ ერთ-ერთ უმთავრეს მოთხოვნად წამოგიყენათ ნაკრების ბაზაზე 24-სათიან რეჟიმში ყოფნა, რასაც დათანხმდით კიდევ. როგორია ახალსახლობა?

- ინტენსიურად ვვარჯიშობთ. როგორც პრეზიდენტმა და ფედერაციამ გადაწყვიტეს, 24 საათი ბაზაზე ვიქნები. ახლა ჩემი ოთახი რემონტირდება და როცა ყველაფერი მოწესრიგდება, ალბათ, ღამესაც აქ ვა ვათენებ. ახლა შეკრებას გავდივართ. ვემზადებით ბაქოს მსოფლიო თასისთვის, სადაც 8 ოქტომბერს გავემზავრებით. დაახლოებით 18 სპორტსმენი მიგვყავს.

- ოქტომბერში ნაკრები ორადაა გახლეჩილი. როგორ აპირებთ მდგომარეობის გამოსწორებას?

- ჩვენ გვინდა, ბაქოში ნაკრების ძირითადი შემადგენლობა წაიყვანოთ. ნაკრების განდგომილ ნევრებსაც დავუკავშირდით, მაგრამ ჯერჯერობით ერთობლივ შეკრებაზე უარს აცხადებენ. იმედია, გონს მოეგებიან, ბაზას დაუბრუნდებიან, ვარჯიშს განაახლებენ. უნდა იცოდნენ, რომ მათი საქმე ვარჯიშია და არა ფედერაციის საქმიანობა ჩაგრვა. საამისოდ არსებობენ ადამიანები, ვისაც საქმის მოგვარება ევალებათ. ჩვენი საქმე კი ტატამზე მუშაობა და შედეგებისთვის ბრძოლაა. ვალდებული ვართ გულშემატკივ-

ამირან ტოტიკაშვილმა მიზნად ბიჭების შემორიგება დაიხსია

ვართან, რომელიც ჩვენი დიდი მოსამართლეა.

- თუ ნაკრების განდგომილი ნევრები ვერ დაიყოლიეთ, გამოდის, რომ გუნდში ახალი სახელები გამოჩნდება?

- ნოემბერში ჩატარდება საქართველოს პირველობა და ყველას ექნება თავის გამოჩენის შესაძლებლობა. ქართულ სპორტს და ძიუდოს არასდროს აკლდა ნიჭიერი სპორტსმენები. ასე რომ, დროთა განმავლობაში გამოჩნდებიან ის ძიუდოსისტები, რომლებიც ნაკრების კარს შეაღებენ. მათ კი, განდგომილებს, რამდენჯერმე შევუთვალე და კიდევ შევუთვლი, რომ ნაკრებს, ვარჯიშებს დაუბრუნდნენ. რამდენიმე მათგანს შევხვდი, ვესაუბრე. სატელეფონო საუბარიც მქონდა ზოგიერთ მათგანთან, მათ მწვრთნელებთან და მშობლებთან. ავუსხენი, რომ საკუთარი საქმე გააგრძელონ.

- რას გასაუბრებენ?

- მეუბნებიან, რომ ჩემთან პრეტენზია არა აქვთ. რას ნიშნავს, ჩემთან არა აქვთ პრეტენზია? თუ ასეა, მაშინ სანვრთნელ შეკრებებსაც უნდა დაეხსნონ. ამავე ლოგიკით გამოდის, რომ პრეტენზიები ჩემთანაც აქვთ და ფედერაციასთანაც. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, მათი გადასახყ-

ვეტი არ არის, ვინ იქნება ფედერაციის პრეზიდენტი, ვიცე-პრეზიდენტი თუ გენერალური მდივანი. მათი საქმე ვარჯიშია.

წინააღმდეგობა, რომელიც ალბათ თვითნებურად ვარჯიშობს, ფსიქოლოგიურად ყველასთვის ცუდი ფაქტორია. გუნდის სათავეში მოსვლისთანავე ბიჭებს აშკარად ეტყობათ, რომ გატეხილები არიან, რაღაც ბოჭავთ. ყველაზე ცუდი კი ის არის, რომ გუნდში მეორე ნომრები არ არსებობენ. ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რომ ნაკრებში არსებობდნენ პირველი, მეორე, მესამე ნომრები. გპირდებით, ასეც იქნება. მართალია, დრო ცოტა გვაქვს, მაგრამ სისტემატური ვარჯიშებით შევძლებთ იმას, რომ ფეხზე დავაყენოთ ნაკრები.

ერთი სიტყვით, ამ საკითხზე ვმუშაობთ. ბიჭები აუცილებლად უნდა შემოვირიგოთ.

- ახალი მწვრთნელი ნინამორბედთან კონსულტაციებს გადის. თქვენ თუ შეხვდით შოთა ხაბარულს?

- ჯერ არ გვისაუბრია. აუცილებლად შეხვდები, მაგრამ ცოტა დამაბული ვითარებაა. ორივე მხარე გაღიზიანებულია. მიუხედავად ამისა, მასთან შეხვედრას და წინდა

სპორტულ თემებზე საუბარს ვაპირებ.

- თქვენი ვარჯიშის მეთოდი რითი განსხვავდება?

- განსხვავებით - ბევრით არაფრით. უბრალოდ, ვარჯიშები დროში გავნელებ. საქმე ის არის, რომ როდესაც ძიუდოსტი ოლიმპიურ თამაშებზე, მსოფლიო თუ ევროპის ჩემპიონატებზე ტატამზე გადის, დიდი-დიდი, ხუთ შეხვედრას მართავს. ამასთან, მთავარ ასპარეზობებზე მხოლოდ ხუთ ნუთს ჭიდაობენ. ჩვენ კი აქ, ვარჯიშებზე, ოთხი, სამი, ორი შერკინება გვაქვს, ამასთან, არასრული პერიოდი. ამიტომ ვზრდით დროს, რათა სატურნირო დატვირთვა მივიღოთ.

ცვლილებებია მთლიანად ძიუდოში. კერძოდ, ახალგაზრდებს შორის მსოფლიო პირველობა, რომელიც მალე აიღებს სტარტს, ახლებური ნესებით ჩატარდება. გველისხმობ, რომ ძალიან იქნება ფეხში შესვლები. ასე რომ, ქართული ჭიდაობის ელემენტებს მეტი დატვირთვა მიეცემა, რაც აქედანვე გარკვეულ უპირატესობას გვანიჭებს. ახლა სწორედ ქართული ჭიდაობის ელემენტებზე - მოგვედგე, კისრულზე, გადავლებაზე ვამახვილებთ ყურადღებას.

დანაკლისი მეტოქეთა ბანაკში

10 და 14 ოქტომბერს საქართველოს ეროვნული ნაკრები ფეხბურთში 2010 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის უკანასკნელ ორ მატჩს გამართავს. ამ თამაშებს ჩვენი გუნდისთვის განსაკუთრებით დიდი მნიშვნელობა არა აქვს. ექტორ რაულ კუპერის გუნდმა შესარჩევი ციკლი პირწმინდად ჩააგდო. ახლა ისლა გვანტერესებს, შეძლებს თუ არა ჩვენი გუნდი ამ შესარჩევი ციკლი ერთი თამაში მინც მოიგოს. 10 ოქტომბერს ჩერნოგორიაში გველის გასვლით მატჩი და ჩვენი გუნდისთვის ერთი სასიხარულო რამ უკვე მოხდა. იტალიის ჩემპიონატის მორიგი ტურის მატჩში დაშავდა ჩერნოგორიის ნაკრების ლიდერი და წრომასწ ფორვარდი მირკო ვუჩინიჩი. რომაული კლუბის ოფიციალური ვებგვერდის ინფორმაციით, ვუჩინიჩმა მუხლი იტყინა და გაურკვეველი დროით დაემშვიდობა მწვანე მოედანს. მოკლედ, გადაწყვეტილი ამბავია, რომ ვუჩინიჩი 10 ოქტომბრის მატჩს გამოტოვებს. ვუჩინიჩს არც თბილისურ მატჩში მიუღია მონაწილეობა, რომელიც 0:0 დასრულდა.

ჩერნოგორიიდან საქართველოს ნაკრები ბულგარეთისკენ აიღებს გეზს და 14 ოქტომბერს იქ გამართავს შესარჩევი ციკლის ბოლო მატჩს. შემადგენლობის თვალსაზრისით ბულგარეთის ნაკრებსაც სერიოზული პრობლემები აქვს. რამდენიმე დღის წინ დაშავდა ბულგარეთის ნაკრების ნახევარმცველი გეორგი სარმოვი და ის გამოტოვებს როგორც 10 ოქტომბერს კვიპროსთან გასამართ შეხვედრას, ისე 14 ოქტომბერს საქართველოსთან თამაშს. სარმოვი მეოთხე ფეხბურთელია, რომელიც ტრავმის გამო ვერ დაეხმარება ბულგარეთის ნაკრებს. მანამდე დაშავდნენ გუნდის ძირითადი მეკარე გეორგი პეტკოვი, მცველები ჟიკოვი მილანოვი და ალექსანდრე ტუნჩევი.

ქართული აიკიდოს წარმატება იაპონიაში

20-23 სექტემბერს იაპონიის ქალაქმა კიოტომ აიკიდოს მერვე საერთაშორისო ტურნირს უმასპინძლა, რომელიც ამავე დროს მსოფლიო ჩემპიონატად იწოდება. ჩემპიონატში მსოფლიოს 34 ქვეყნის 600-მდე სპორტსმენმა მიიღო მონაწილეობა.

საქართველოს სახელით ტურნირზე აიკიდოს ფედერაციის პრეზიდენტმა ვახტანგ სიხარულიძემ, ასევე ალექსანდრე ხეროდინაშვილმა და ლაშა როსტომაშვილმა იასპარეზეს და წარმატებასაც მიაღწიეს.

ვახტანგ სიხარულიძემ და ლაშა როსტომაშვილმა სახეობა კატაში მესამე ადგილი დაიკავეს. შეჯიბრება ჩატარდა შერეულ გუნდურ სახეობაშიც. ვახტანგ სიხარულიძის თაოსნობით ჩამოყალიბებულმა საერთაშორისო ნაკრებმა (თავად სიხარულიძის განმარტებით, რაკი გუნდი უნდა შედგებოდა შვიდი სპორტსმენისგან, ხოლო ქართველები მხოლოდ სამი იყვნენ, საქართველოს დამატებენ ბრაზილიისა და ბელგიის წარმომადგენლები) მესამე ადგილი დაიკავა.

ვახტანგ სიხარულიძე (აიკიდოს ფედერაციის პრეზიდენტი): "მედლების რაოდენობით საქართველომ მესამე ადგილი დაიკავა იაპონიისა და ბრიტანეთის შემდეგ, ხოლო ისეთი ნაკრებები, რომლებსაც ბევრი მონაწილე ჰყავდა, მედლების გარეშე დარჩნენ. მაგალითად, რუსეთი (მე-20), ესპანეთი (18), ჰოლანდია (17), აშშ (22), ავსტრალია (16).

მსოფლიო ჩემპიონატზე ეს ჩვენი მესამე მონაწილეობა იყო და ასეთი შედეგისთვის მანამდე არ მიგვიღწევია. შემდეგი მსოფლიო ჩემპიონატი ორი წლის შემდეგ, სავარაუდოდ, ბრიტანეთში გაიმართება. იმედია, ჩვენი ნაკრები უფრო დიდი შემადგენლობით გავმზავრება. ახლა დავინყებთ მზადებას ევროპის ჩემპიონატისთვის, რომელიც მომავალ წელს გაიმართება. გვინდა, შარშანდელივით, ევროპის ჩემპიონები დავბრუნდებით.
www.sportandyouth.ge

სანიკიძე იტალიელი ბავშვები მოინახულა

იტალიის სუპერთასზე სიენას მონტეპასკისთან მარცხის შემდეგ ვიქტორ სანიკიძის მწვრთნელმა მამ საქველმოქმედო აქცია დაგეგმა და ერთ-ერთ იტალიურ სკოლას ეწვია.

აპრილის XXI-ე სკოლის სპორტულ დარბაზში ბოლონელ კალათბურთელებთან შესახვედრად 110 ბავშვი შეიკრიბა. მწვრთნელმა წარმომადგენლები ვიქტორ სანიკიძე, დიეგო ფახარდო და ბრეტ ბლიზარდი იყვნენ.

სანიკიძე იტალიის სუპერთასს ვერ შეხვდა

ამ სეზონში ჩვენთვის იტალიის საფეხბურთო ჩემპიონატზე არანაკლებ საინტერესო იქნება აპენინებზე მიმდინარე საკალათბურთო ჩემპიონატი, რადგან იტალიურ ჩემპიონატში რამდენიმე ქართველი თამაშობს.

საკალათბურთო სეზონი აპენინებზე კვირას ქვეყნის სუპერთასის მატჩით გახსნა და, ფაქტობრივად, პირველი ქართული დერბიც გაიმართა.

იტალიის ჩემპიონი მონტეპასკიმ, რომელშიც ახალგაზრდა ქართველი კალათბურთელი ნიკა მეტრეველი ირიცხება, ვიქტორ სანიკიძის მწვრთნელს დაუბრუნდა. ნიკა უკვე იქცა მწვრთნელად და

ერთ-ერთ ლიდერად და გუნდთან ერთად პირველი ტიტულიც მოიგო, თუმცა სუპერთასი მწვრთნელის მონტეპასკიმ 87:65 დაამარცხა მწვრთნელის მწვრთნელი ვიქტორმა სამიდან ერთი ორქულიანი ჩააგდო, სამქულიანი კი ააცილა.

სანიკიძემ ბოლონელთა სასტარტო ხუთეულში ითამაშა და 26 ნუთში 2 ქულა და 6 მოხსნა (4 მეტოქის ფარზე) მიითვალა. ვიქტორმა სამიდან ერთი ორქულიანი ჩააგდო, სამქულიანი კი ააცილა. მწვრთნელს რიგებში დიეგო ფახარდომ 17 ქულა ჩააგდო, მატჩის საუკეთესო მოთამაშე კი გახდა მონტეპასკის აფრიკელი ლეგიონერი რომან

სატო, რომელმაც 19 ქულა მიითვალა. მეტრეველი სიენელთა განაცხადში არ ყოფილა.

ნაყოფიერი დღე ჰქონდა ლაშა გამყრელიძეს, რომლის მიტელდოიჩერიც მბრუნებელი ვაიგამს გაეჯიბრა და საკონტროლო მატჩში 78:76 გაიმარჯვა. შეხვედრას 900 მაყურებელი დაესწრო. ქართველმა გამთამაშებელმა 10 ქულას 7 შედეგიანი პასი წაამატა.

მატჩის ბედი ბოლო წამებზე გაირკვა. რუსი კამპიონის ზუსტი საჯარიმოების წყალობით, მგლებს მესამეხელით ცნობილი მიტელდოიჩერი 77:73 დაწინაურდა, თუმცა, შავარციკმა შორეული ტყორცნა გამოიყენა და სხვაობა ერთ

ქულამდე შეამცირა. იქვე შავარციკი გამყრელიძეზე დაჯარიმდა და ლაშამ ანგარიში 78:76 გახადა. მართალია, ქართველმა მეორე ტყორცნა ააცილა, მაგრამ ბურთი მგლებს მოხსნეს და საფინალო სირენის ხმაც გაისმა.

რუსულ მსიმიკსთან საკონტროლო მატჩში 77:78 დამარცხდა ტაირონ ელისის ქახასოლი. სევილიელები დიდ შესვენებაზე 13-ქულიანი სხვაობით (45:32) გავიდნენ, თუმცა, უპირატესობა ვერ შეინარჩუნეს. ელისმა 6 ქულა ჩააგდო, ბოლო წამებზე კი საჯარიმო ააცილა და თამაშის დამატებით ტაიმში გადაყვანის მანსი ხელიდან გაუშვა.

საქართველოში ფიზა-ევროპის პრაზიდენტი ჩამოვა

გასულ კვირას საბერძნეთში საქმიანი ვიზიტით იყვნენ საქართველოს კალათბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ბესიკ ლიპარტელიანი და გენერალური მდივანი მერაბ რატიშვილი. ქართული კალათბურთის გამგებლები შეხვდნენ ფიზა-ევროპის პრეზიდენტ გიორგიოს ვასილაკოპულოსს და მისგან კარგი ამბები მოისმინეს.

რაზე ესაუბრა საქართველოს კალათბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ფიზას თავ-კაცს, ამას გაიგებთ იმ ინტერვიუს წყალობით, რომელიც საქართველოს კალათბურთის ფედერაციის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე გამოქვეყნდა.

საბერძნეთში ფიზა-ევროპის პრეზიდენტ გიორგიოს ვასილაკოპულოსთან შესახვედრად ვიყავით და მასთან რამდენიმე საკითხზე ვისაუბრეთ. ევროპული კალათბურთის ხელმძღვანელები ხედავენ, რომ საქართველოში კალათბურთი ვითარდება, რისი დასტურიცაა ჩვენი ეროვნული გუნდის წარმატებები. ამიტომ მათი მხრიდან ინტერესი იზრდება. ბატონმა ვასილაკოპულოსმა გვითხრა, რომ ჩვენ საკალათბურთო განვითარების გარკვეულ ეტაპზე ავედით, A დივიზიონში თამაშის უფლება მოვიპოვეთ და ეროვნულ ნაკრებს დიდი პოტენციალი აქვს. ამიტომ დღის წესრიგში დადგა საქართველოს ევროპის საკალათბურთო ცხოვრება-საქმიანობაში უფრო აქტიური მონაწილეობა.

ბესიკ ლიპარტელიანი

ამ მხრივ ფიზა-ევროპამ საქართველოს ევროპის რომელიმე ასაკობრივი ჩემპიონატის მასპინძლობა შესთავაზა და სავარაუდოდ ვადაც გაირკვა: 2011 წელი. ეს საკითხი დამტკიცებულია და უკვე შორსაა, მაგრამ თუ მოვლენები ჩვენთვის ხელსაყრელად განვითარდება, ევროპის ჩემპიონატის მასპინძლობა სრულიად რეალურია.

- ამისთვის, პირველ რიგ-

ში, დარბაზებია საჭირო.

- ევროპის რომელიმე ასაკობრივი ჩემპიონატის ჩასატარებლად სამი ევროპული დონის დარბაზი სრულიად საკმარისია. თბილისში ჯერჯერობით ერთი ასეთი - სპორტის სასახლე, მაგრამ ჩვენი ნაკრების წარმატებამ კალათბურთისადმი ინტერესი გაზარდა და შესაძლებელია ფედერაციას გადაეცეს არმიის ცენტრალუ-

რი სპორტული კლუბის (სკა) დარბაზი, ასევე სპორტის დეპარტამენტის შენობაში მდებარე საკალათბურთო აკადემიის დარბაზი, თუმცა ორივეგან სარემონტო სამუშაოებია ჩასატარებელი. საბერძნეთში ჩვენი ვიზიტის მიზეზი ისიც იყო, რომ ფიზა-სგან გავვეგო, რა დახმარების განევა შეუძლია. ბატონი ვასილაკოპულოსი შეგვპირდა, რომ ფიზა საქართველოს აუცილებლად დაეხმარება ფარებით, ტაბლოებით და სათამაშო მოედნის საფარისთვის საჭირო მასალით, რაც დიდ თანხებთანაა დაკავშირებული. ფიზა-ევროპის პრეზიდენტი ოქტომბრის ბოლოს თავად ჩამოვა საქართველოში, დაათვალიერებს დარბაზებს, რომლებშიც რემონტის შემდეგ ევროპის ჩემპიონატის ჩატარება იქნება შესაძლებელი და კონკრეტული დახმარების ოდენობაც ამის შემდეგ გახდება ცნობილი.

- დარბაზების გარემონტებაში კიდევ ვისი დახმარების იმედი გაქვთ?

- როცა ფიზა-ევროპისგან გავიგებთ, კონკრეტულად რა სახის დახმარებას გავვინვეთ, მერე ყველაფერი მალე გაირკვევა. რა თქმა უნდა, სახელმწიფოც დაგვეხმარება. სპონსორებიც გვეყავს მოსაძიებელი. ჯერ ბოლომდე გარკვეული არ არის, მაგრამ შესაძლოა ვერის ბალის დარბაზიც ჩაერთოს ევროპის ჩემპიონატის მასპინძლობის ფერხულში.

ფერგიმ თქვა. გიგზი საუკეთესოა

მინჩესტერ იუნაიტედის მოტივაციის მითითებით, რომ უელსელი რაიან გიგზი პრემიერლიგის ყველა დროის საუკეთესო ფეხბურთელია.

მინჩესტერის ლიგაში მალალი კლასის არაერთ ფეხბურთელს უთამაშია. ზოგიერთმა მათგანმა რაიანზე მეტი გააკეთა, მაგრამ ვერც ერთი ვერ დაიკვირვებინა ფეხბურთის ასეთი ხანგრძლივი ყოფნით და გამძლეობით. გიგზი პრემიერლიგის დაარსებამდე თამაშობდა და ახლაც კარგ ფორმაშია. ვფიქრობ, მასზე შეიძლება ითქვას, რომ საუკეთესოა. ბოლო თამაშებში ის არაერთ პოზიციაზე გამოვიყენეთ, რადგან ახლა სეზონის დასაწყისია და აქვს იმის ჯანი, რომ დიდი სამუშაო შეასრულოს და მეტოქის მცველები მუდმივ დაძაბულობაში ამყოფოს. რაც უფრო მეტი დრო გავა, გიგზს მოედნის სიღრმეში დავენეთ და იქიდან წარმართავს თამაშს, - თქვა ფერგიუსონმა.

ჭილარდინო დაინდეს

20 ოქტომბერს, ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფური ეტაპის მესამე ტურში, მფიორენტინასმ თავდამსხმელი ალბერტო ჯილარდინო უნგრული მდებრეცენისმ წინააღმდეგ თამაშს შეძლებს.

უფამ მფიორენტინასმ აპელაცია დააკმაყოფილა და ფეხბურთლის ორმატრიანი დისკვალიფიკაცია ერთმატრიანით შეცვალა.

ჯილარდინომ მლიონთან ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფური ეტაპის პირველ შეხვედრაში უხეში თამაშისთვის ნითელი ბარათი დაიმსახურა და თავდაპირველად ორი მატჩით დასაჯეს. ერთი მატჩი - მლივიერპულისმ წინააღმდეგ, რომელიც ფლორენციელებმა 2:0 მოიგეს, მან უკვე გამოტოვა.

დონადონი მაცარიმ შეცვალა

უკვე გადაწყვეტილი ამბავია, რომ იტალიური მწაპოლისმ მთავარი მწვრთნელის პოსტზე რობერტო დონადონის ვალტერ მაცარი შეცვლის.

მოსალოდნელია, რომ დონადონის (მისი ხელმძღვანელობით ნეაპოლებმა 7 მატჩში მხოლოდ 7 ქულა აიღეს) გათავისუფლების შესახებ ოფიციალურად ამ დღეებში გამოაცხადებენ.

„ზაიერნმა“ ოკტობერფესტზე მოუღიხნა

მიუნხენის მზაიერნმა შაბათს მკიოლნთან შინ ფრედ (0:0) დასრულებული მატჩის მეორე დღეს ოკტობერფესტზე - ადგილობრივ სახალხო ღრეობაზე - მოუღიხნა.

მრეკორდმაისტერისმ შოლანდიელი თავკაცისთვის - ლუის ვან გალისთვის ეს პირველი ოკტობერფესტია.

მკიოლნისთვისმ რომ მოგვეგო, მეტი ხალისით ვიქიფებდითო, ამბობდა ვან გაალი და არც გაემტყუნებოდა.

თავად განსაჯეთ:

8 ტურის შემდეგ მზაიერნს 12 ქულით გათამაშების ცხრილში მე-8 ადგილი უკავია და ლიდერებს - ლევერკუზენის მზაიერნსმ და მზამბურგს 8 ქულით ჩამორჩება. უკვე 506 დღეა, გუნდი ბუნდესლიგის სათავეში აღარ მდგარა, უკვე 274 წუთია, მის ნაქებ ვარსკვლავებს მეტოქეთათვის გოლი არ გაუტანიათ...

მწვენ ახალი საბრძოლო გეგმა გვაქვს, რომლის მეშვეობით ამ რვაქულიან დეფიციტს აღმოვფხვრით, - დაიქადა იმ დღეს მბილდთან საუბარში კლუბის მენეჯერმა ული შიონესმა.

ენახოთ, იქნებ ოკტობერფესტის მადლმა მაინც გაჭრას.

ტოტი 15-20 დღით დაისვენებს

იტალიური მრომასმ კაპიტანმა ფრანჩესკო ტოტიმ სრული სამედიცინო გამოკვლევა ჩაიტარა, რის შედეგადაც დადგინდა, რომ მას დაახლოებით 15-20 დღის განმავლობაში დასვენება მოუწევს.

ტოტიმ იტალიის სერია A-ს მე-7 ტურში, მწაპოლისთან 2:1 მოგებულ მატჩში მიიღო ტრავმა. თავდაპირველად ექიმები ვარაუდობდნენ, რომ ტრავმა სერიოზული იყო, თუმცა, Football Italia-ს ცნობით, მათი შიში განამეტებელი აღმოჩნდა.

მთავიდან შევნიღნე. არ მინდოდა, რომ საფეხბურთო კარიერა ასე დამსრულებინა, მაგრამ, საბედნიეროდ, დაზიანება მძიმე არ აღმოჩნდა. ახლა სანაკრებო თამაშებით გამოწვეული ჰაუზაა და მას ბოლომდე აღდგენისთვის გამოვიყენებ. იმედი მაქვს, მოედანს მძიმე მათჩში დაუბრუნდები, - განაცხადა ტოტიმ.

33 წლის ტოტიმ საფეხბურთო კარიერა რომაულ კლუბში დაიწყო და სერია A-ში ჩატარებულ 426 მატჩში 184 გოლი გაიტანა. 1998-2006 წლებში იტალიის ეროვნულ ნაკრებში მან 58 თამაში ჩაატარა და 9 გოლი გაიტანა.

ტუა დიდ გულზეა

გიგა გურასაშვილი

დაბრუნებაც ამას ჰქვია: მივიდა, ნახა, გაიმარჯვა. არადა, ბოლოს 2007 წლის 7 სექტემბერს გამოჩნდა რინგზე და ორ რაუნდში ტექნიკური ნოკაუტით გაიმარჯვა. ორი წლის შემდეგაც იგივე მოხდა - მეორე რაუნდში მსაჯებმა ტექნიკური ნოკაუტით გამარჯვება მიაკუთვნეს, მანამდე კი მეტოქე ორჯერ გაუშვა ნოკდაუნში. საუბარია 36 წლის ახალზელანდიელ დავიდ ტუაზე, რომელმაც ჰამილტონში (ახალი ზელანდია) შეინ კამრონს კუდიტ ქვა ასროლინა და სანაცვლოდ კამერონის საკუთრებაში არსებული კრივის მსოფლიო ორგანიზაციის აზია-წყნარი ოკეანეთისა (WBO Asia Pacific) და WBO Oriental-ის რეგიონული ტიტულები დაისაკუთრა. რინგზე წარმატებით დაბრუნებულს გული მიეცა და ირწმუნება, წლის ბოლომდე კიდევ მნახავთო. მეტოქის ვინაობა კი ბურუსითაა მოცული.

ტუას მომავალი მეტოქის ვინაობა იმაზე დამოკიდებულია, რამდენად გაირკვევა მისი მომავალი ორთაბრძოლების ტრანსლაციის უფლება. ახალ-ზელანდიური ტელეკომპანია Maori TV-ის ხელთაა დავიდ ტუას სამი მატჩი, მაგრამ ახალზელანდიელის ჩხუბისთვის იმდენად ცოტა თანხას გა-

ტუამ ორწლიანი პაუზა კამერონთან ორ რაუნდში შეავსო

მოდიან, ამდენს რიგი მოკრივეები თვეში სპარინგ-პარტნიორებს უხდიან (50 ათასი დოლარი).

პრომოუტერულ კომპანია Duco Events-ს, რომელიც 3 ოქტომბერს შეინ კამერონის (23 გამარჯვება, აქედან 20 ნოკაუტით და 2 ნაგება) წინააღმდეგ ტუას (50 გამარჯვება, აქედან 43 ნოკაუტით, 3 ნაგება და 1 ფრე) რინგზე დაბრუნების ორგანიზატორი იყო, ახალზელანდიელ მოკრივესთან სამომავლო თანამშრომლობის სურვი-

ლი გასჩენია.

ტუა-კამერონის დაპირისპირება, ფასიანი ტრანსლაციების მხრივ, ახალი ზელანდიისთვის სარეკორდო გამოდგა. იმავე კომპანიის მეთაურს, დევიდ ჰიგინსს, 13 დეკემბრისთვის ოკლენდის 12-ათასიანი არენა Vector Arena დაუჯავშნეს, იმ იმედით, რომ დევიდ ტუასა და ყოფილ მსოფლიო ჩემპიონს, ამერიკელ ჰასიმ რაჰმანს (45 გამარჯვება, აქედან 36 ნოკაუტით, 7 ნაგება და 2 ფრე) შორის მატჩ-რევანშს

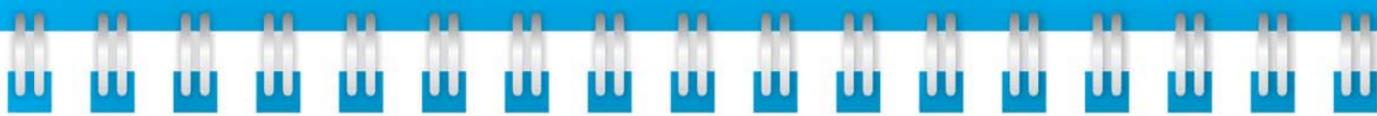
გაჩარხავს.

მროგორც ცნობილია, ჯენტლმენს, სახელად ჰასიმ რაჰმანს, სურს, დეკემბერში ტუას შეხვდეს, - The New Zealand Herald ციტირებს ჰიგინსს, - ვფიქრობთ, ტუასაც სურს მასთან შეხვედრა. თუ კომპრომისს მივალნევთ, ორთაბრძოლა გაიმართება. თუ არა და, საკუთარ საათს დაველოდებით.

გამოდის, რომ ტუა და მისი ბანაკი არჩევანის წინაშე დგანან. მათ ახლა ან Maori TV-სთან უნდა განყვიტონ ხელშეკრულება, რაც, თავის მხრივ, მწვანე შუქს აუნთებს ჰასიმ რაჰმანთან რევანშს, ან უახლოეს მომავალში ჩაატარონ სამი ორთაბრძოლა ნაკლებად ცნობილ მეტოქეებთან და ამავე დროს შეასრულონ ტელეკომპანიისთან აღებული ვალდებულებები.

ტუას მწვრთნელის როჯერ ბლადფორსის აზრით, მისი ქვეშევრდომი დღესვე მზად არის სატიტულო ჩხუბისთვის. რაჰმანზე გამარჯვება კი კარგი წინაპირობა იქნება იმისთვის, რომ ახალზელანდიელი მოკრივე პრეტენდენტთა ნუსხაში ვიხილოთ. მეორე მხრივ, სამი მშუალედური ჩხუბი კარგი საშუალებაა, ტუამ ფორმა შეინარჩუნოს. ამასობაში ჩვენს ბანაკს საჩემპიონო ორთაბრძოლის ორგანიზების საშუალება მიეცემაო.

სარეზერვო მთელი წელი!

ოქტომბერი

გახსენით ვადიანი ანაზარდი
დოლარში 1 წლით და მიიღეთ

+1%

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

☎ 27 27 27 | 📞 * 27 27 | www.tbcbank.ge

თიბისი ბანკი
T B C B A N K

ჩვენ ვაძლიერებთ ერთმანეთს

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო აცხადებს ტენდერს მომსახურების შესყიდვაზე და იწვევს ტენდერში მონაწილეობის მისაღებად ყველა დაინტერესებულ პირს დაფინანსების წყარო – სახელმწიფო ბიუჯეტი შესყიდვის ობიექტი – სარემკლამო რბოლების დამზადება და მისი განთავსება

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო (მის: ქ. თბილისი, ვ. გორგასლის ქ. №16) „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, აცხადებს ტენდერს რეკლამის დამზადებისა და მისი განთავსების მომსახურების შესყიდვაზე.

2. ტენდერში მონაწილეობის მიღება შეუძლია ყველა დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირს.

3. 2 სარემკლამო რბოლის დამზადება სასურველია განხორციელდეს სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ ხელშეკრულების გაფორმებიდან 10 (ათი) კალენდარულ დღეში, ხოლო 1 (ერთი) სარემკლამო რბოლის 14 (თოთხმეტი) კალენდარულ დღეში. სარემკლამო რბოლების განთავსება უნდა განხორციელდეს შესყიდვების მოთხოვნის შესაბამისად, ხელშეკრულების ძალაში შესვლის დღიდან 2009 წლის 31 დეკემბრამდე.

4. პრეტენდენტმა ქართულ ენაზე შედგენილი სატენდერო წინადადება და საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა წარმოადგინოს ერთ დახურულ კონვერტში 2009 წლის 27 ოქტომბერს 9:00 საათიდან 14:00 საათამდე, მე-17 პუნქტში მითითებულ მისამართზე.

5. საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

5.1 იურიდიული პირებისათვის:

- ა) ცნობა საგადასახადო ორგანოდან, რომ მის მიმართ არ ხორციელდება რეორგანიზაცია ან ლიკვიდაცია;
- ბ) ცნობა შესაბამისად თბილისის ან ქუთაისის საქალაქო სასამართლოდან, გადახდისუუნარობის საქმის წარმოების შესახებ;
- გ) ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან.

5.2 ფიზიკური პირებისათვის:

- ა) ცნობა სასამართლოდან პირის ქმედუნარიანობის შესახებ;
- ბ) ცნობა სასამართლოდან, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების საქმის წარმოება.

5.3 როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირებისათვის:

- ა) პრეტენდენტის დასახელება, იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი, ტელეფონი/ფაქსი, ელექტრონული ფოსტის მისამართი, საბანკო რეკვიზიტები, ხელმძღვანელის სახელი და გვარი;
- ბ) სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტოს წერილი, რომ პრეტენდენტი არ არის რეგისტრირებული შესყიდვებში მონაწილე არაკეთილსინდისიერ პირთა რეესტრში;
- გ) ცნობა საგადასახადო ორგანოდან ბიუჯეტის წინაშე დავალიანების არარსებობის შესახებ;
- დ) ცნობა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან, საჯარო სამართლებრივი შეზღუდვის არარსებობის შესახებ;

6. სატენდერო წინადადება შეფასდება შემდეგი კრიტერიუმების მიხედვით:

№	შეფასების კრიტერიუმი	პრიორიტეტულობის კოეფიციენტები
1	სატენდერო წინადადების ღირებულება	0,40
2	გამოცდილება	0,40
3	მომსახურების გაწევის ვადები	0,20
სულ:		1,00

სატენდერო კომისია

7. სატენდერო წინადადებები არ ჩაითვლება მისაღებად და არ დაიშვება შეფასებისათვის თუ პრეტენდენტი მე-4 პუნქტში დადგენილ ვადებში არ წარმოადგენს სატენდერო განცხადების მე-5 პუნქტში მოთხოვნილ ყველა ცნობასა და ინფორმაციას, რომელიც მათგანი ყალბი აღმოჩნდება ან ვერ დააკმაყოფილებს სატენდერო დოკუმენტაციით მოთხოვნილ პირობებს, აგრეთვე იმ შემთხვევაში, თუ სატენდერო წინადადებაში გათვალისწინებული არ იქნება შეფასებისათვის აუცილებელი ინფორმაცია მე-6 პუნქტში განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით.

8. მოცემული შესყიდვის ფარგლებში და მასთან დაკავშირებულ ურთიერთობებში სუბკონტრაქტორის მონაწილეობის შემთხვევაში სუბკონტრაქტორი ვალდებულია წარმოადგინოს წინამდებარე განცხადების მე-5 პუნქტით მოთხოვნილი ყველა შესაბამისი საკვალიფიკაციო მონაცემები და ინფორმაცია.

9. ქართულ ენაზე შედგენილი სატენდერო დოკუმენტაციის მიღება ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტებს შეეძლება (მე-16 პუნქტში აღნიშნული მოსაკრებლის გადახდის შემდეგ) 2009 წლის 7 ოქტომბრის 9:00 საათიდან 2009 წლის 26 ოქტომბრის 18:00 საათამდე, შემდეგ მისამართზე: საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ქ. თბილისი, ვ. გორგასლის ქ. №16, მე-8 სართული ოთახი №8-9, სატენდერო კომისიის აპარატი.

10. ტენდერში მონაწილეობის მსურველ ყველა ფიზიკურ და იურიდიულ პირს შეუძლია სატენდერო მოსაკრებლის გადახდამდე შემსყიდველ ორგანიზაციაში გაეცნოს სატენდერო დოკუმენტაციას.

11. სატენდერო წინადადების გახსნა მოხდება 2009 წლის 27 ოქტომბერს 14:00 საათზე.

12. სატენდერო წინადადების უზრუნველსაყოფად გამოიყენება საბანკო გარანტია სატენდერო წინადადების ღირებულების 1%-ის ოდენობით (გარანტიის მოქმედების ვადა 30 დღით უნდა აღმატებოდეს სატენდერო წინადადების მოქმედების ვადას).

13. ტენდერის შედეგად გამოვლინდება ერთი გამარჯვებული, რომელმაც ხელშეკრულების გაფორმების დროს უნდა წარმოადგინოს ხელშეკრულების შესრულების უზრუნველყოფის საბანკო გარანტია ხელშეკრულების ღირებულების 2%-ის ოდენობით.

14. შერჩევის შემდგომ დაზუსტებას არ ექვემდებარება მე-5 და მე-12 პუნქტებში აღნიშნული დოკუმენტები და ინფორმაცია.

15. ალტერნატიული სატენდერო წინადადებები არ განიხილება.

16. სატენდერო დოკუმენტაციის მისაღებად ტენდერში მონაწილეობის მიღების მსურველმა უნდა გადაიხადოს სატენდერო მოსაკრებელი 200 ლარის ოდენობით შემდეგ რეკვიზიტებზე:

მიმღები – ხაზინის ერთიანი ანგარიში
ანგ. №200122900, სახელმწიფო ხაზინა, კოდი 220101222, სახაზინო კოდი 302006000
გადახდის დანიშნულება – სატენდერო მოსაკრებელი, რეკლამის დამზადებისა და მისი განთავსების მომსახურება, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

და წარადგინოს გადახდის დამადასტურებელი საბუთი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სატენდერო კომისიის აპარატში ქვემოთ მითითებულ მისამართზე.

17. ტენდერში მონაწილეობის მსურველ პრეტენდენტებს დამატებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სატენდერო კომისიის აპარატში (ქვემოთ მითითებულ მისამართზე) სამუშაო დღეებში:

ქ. თბილისი, ვ. გორგასლის ქ. №16, მე-8 სართული ოთახი №8-9.
ტელეფონი: ფაქსი: (+99532) 261-337; 261-335. საკონტაქტო პირები: ალექსანდრე თევდორაძე, ელ-ფოსტა: a.tevdoradze@mof.ge. ირაკლი თადიაშვილი, ელ-ფოსტა: i.tadiashvili@mof.ge.

ბანცხადება

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სსიპ საქართველოს ეროვნული არქივი აცხადებს კონკურსს ფართის იჯარით გაცემასთან დაკავშირებით

1. კონკურსის აუცილებელი პირობები:

ა) იჯარით გასაცემი ფართი წარმოადგენს: - საქართველოს ეროვნული არქივის შენობის (მდებარე: ვაჟა ფშაველას გამზ., N1) 17-სართულიანი ნაწილის ფასადის კედლის ნაწილი (ვაჟა ფშაველას გამზირის მხრიდან) - არა-უმეტეს 600 კვადრატული მეტრისა და 4-სართულიანი ნაწილის სახურავი (ვაჟა ფშაველას გამზირის მხრიდან) - არაუმეტეს 40 გრძივი მეტრისა;

ბ) იჯარის ვადა არ უნდა იყოს 3 თვეზე ნაკლები და არ უნდა აღემატებოდეს 2 წელს.

გ) გრძელვადიანი (1 წელზე მეტი ვადით) ხელშეკრულების გაფორმებისას კონკურსში მონაწილე პირმა უნდა გაითვალისწინოს არსებული ინფლაცია და საბაზრო ფასების ცვლილებები.

დ) განსათავსებელი რეკლამის კონსტრუქციის ფორმა, ზომები და ვიზუალურ-შინაარსობრივი მხარე წინასწარ უნდა შეთანხმდეს სსიპ საქართველოს ეროვნული არქივის სახელმწიფო მაკონტროლებელ ორგანოსთან - საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსთან.

ე) იჯარის პერიოდში გახარჯული ელექტროენერჯის ღირებულება უნდა გადაიხადოს მეიჯარემ არსებული წესების დაცვით.

ვ) კონკურსის მონაწილემ წინადადებები უნდა წარმოადგინოს საკონკურსო კომისიის მიერ დადგენილი ფორმით.

ზ) კონკურსში გამარჯვებულის გამოვლენის შემთხვევაში, იჯარის ხელშეკრულება უნდა გაფორმდეს იმ ფორმით, რომელიც კომისიის მიერ შეთანხმებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსთან. აღნიშნული იჯარის ხელშეკრულება პრეტენდენტს გასაცნობად გადაეცემა წინასწარ, განაცხადის შემოტანამდე, განაცხადის დადგენილ ფორმასთან ერთად.

2. კონკურსანტებმა განაცხადი უნდა წარმოადგინონ საკონკურსო კომისიაში დახურული კონვერტით; განაცხადშივე უნდა მითითონ: იჯარის ვადა, იჯარის ღირებულება თვეში (დღგ-ს ჩათვლით), ლარებში; ასათვისებელი ფართის მოცულობა; თანხმობა კონკურსის აუცილებელ პირობებზე.

3. კონკურსანტების განაცხადი უნდა წარმოადგინონ 2009 წლის 12 ოქტომბრის 17.00 საათამდე.

მისამართი: თბილისი, ვაჟა ფშაველას გამზირი, N1.
საკონტაქტო ტელეფონი: 37-28-02; 895-907020.
საკონტაქტო პირი: გოგიტა ჭყუია.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭოს განცხადება

2009 წლის 1 ოქტომბერს ტელეკომპანია "რუსთავი 2-ის" მთავარ საინფორმაციო გამოშვებაში გავიდა სიუჟეტი, რომელიც თსუ-ს ქვემო ქართლის ყოფილ ფილიალში არსებულ დარღვევებს ეხებოდა. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო მიიჩნევს, რომ სიუჟეტი იყო მიკერძოებული, არაობიექტური და შეიცავდა უნივერსიტეტისადმი უსაფუძვლო ბრალდებებს.

აღსანიშნავია, რომ ჯერ კიდევ 2007 წლის ოქტომბერში თსუ ქვემო ქართლის ფილიალში არსებული დარღვევების შესახებ სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა სწორედ თსუ-ს რექტორის წერილის საფუძველზე. ძიებას გადაეცა თსუ ქვემო ქართლის ფილიალის ყველა კურსდამთავრებულის (მათ შორის სიუჟეტში მოყვანილი სტუდენტის) პირადი საქმე. ამის შესა-

ხებ 2007 წლის 23 ოქტომბერს პრესისა და ტელევიზიისათვის უნივერსიტეტში სპეციალური ბრიფინგიც გაიმართა. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული საკითხის შესახებ ამომწურავი ინფორმაცია წარედგინა სიუჟეტის ავტორს, დოკუმენტაციის ინგორირებით მან არასწორი ინფორმაცია მიაწოდა მაყურებელს.

2009 წლის 2 ოქტომბერს საგანგებო ბრიფინგზე უნივერსიტეტის რექტორის მიერ შემო-აღნიშნული სიუჟეტის საპასუხოდ წარმოდგენილი ინფორმაცია კვლავ არაობიექტურად და არასრულად გამოქვეყნდა "რუსთავი 2-ის" ეთერში.

თსუ-ს აკადემიურ საბჭოს მიაჩნია, რომ მსგავსი სიუჟეტები მიზანმიმართულად ლახავს უნივერსიტეტის პრესტიჟს და შეუარაცხმყოფელია თითოეული უნივერსიტეტელისათვის.

უნივერსიტეტი ყოველთვის მზად არის მასმედიაში ღია და გამჭვირვალე თანამშრომლობისათვის. ვიმედოვნებთ, რომ მსგავს შემთხვევებს ადგილი აღარ ექნება და უნივერსიტეტის შესახებ საზოგადოებას მიეწოდება მხოლოდ ობიექტური და გადამოწმებული ინფორმაცია.

აკადემიური საბჭო სთხოვს მასმედიას, საზოგადოებას გააცნოს აღნიშნული განცხადება. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის აკადემიური საბჭო

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა ტენდერის ჩატარების შესახებ

საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება - სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტი აცხადებს ტენდერ სპორტულ მოედნებზე ხელოვნური საფარის დაგებაზე

სამუშაოს მოკლე აღწერილობა:

დუშეთში რაიონში სამ სპორტულ მინი მოედანზე ხელოვნური საფარის დაგება და საფარის დასაგებად საჭირო წინასწარ მოსამზადებელი სამუშაოების ჩატარება. მოედნის ზომები: 16/27მ, 20/30მ, 22/35მ.

- დაინტერესებულ პირებს სატენდერო დოკუმენტაციის მიღება შეუძლიათ 200 (ორასი) ლარის ოდენობის სატენდერო მოსაკრებლის გადახდის ქვითარის წარმოდგენის შემდეგ, შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. N49/ა, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტის სატენდერო კომისიის აპარატში.

- ტენდერში მონაწილე პრეტენდენტებს ქართულ ენაზე შედგენილი სატენდერო დოკუმენტაციის გატანა შეეძლება მიმდინარე წლის 26 ოქტომბრის ჩათვლით 17.00 საათამდე.

- სატენდერო მოსაკრებელი გადახდილი უნდა იქნეს შემდეგ რეკვიზიტებზე:

მიმღები - ხაზინის ერთიანი ანგარიში

სახაზინო კოდი - 300 773 174

ანგ. N200122900 სახელმწიფო ხაზინა, ბანკის კოდი 220101222

გადახდის დანიშნულება - სატენდერო მოსაკრებელი.

- პრეტენდენტებმა ქართულ ენაზე შედგენილი საკვალიფიკაციო მონაცემების დამადასტურებელი დოკუმენტები და სატენდერო წინადადება ორ ეგ ზემპლარად (ერთი ორიგინალი და ერთი ასლი) უნდა წარმოადგინონ დალუქული კონვერტით არაუგვიანეს 2009 წლის 27 ოქტომბრისა 16.00 საათამდე, ზემოაღნიშნულ მისამართზე.

- დაფინანსების წყარო: სახელმწიფო ბიუჯეტი.

- საკვალიფიკაციო მონაცემები უნდა შეიცავდეს შემდეგ ცნობებსა და ინფორმაციას:

- იურიდიული პირისათვის:

- ამონაწერს სამენარმეო რეესტრიდან;
- ცნობას, რომ მის ქონებაზე არ არის დადებული ყადაღა (ცნობა საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოდან)
- ცნობას, რომ მის მიმართ არ მიმდინარეობს გაკოტრების ან სანაციის საქმისწარმოება (ცნობას სასამართლოდან)

- ფიზიკური პირისათვის:

- ცნობას საგადასახადო ინსპექციიდან ბიუჯეტის წინაშე დავალიანების არ ქონის შესახებ.

- როგორც ფიზიკური, ასევე იურიდიული პირისათვის:

- შესყიდვაში მონაწილეობის მსურველი პირის რეკვიზიტებს (მისამართი, ტელეფონი, ხელმძღვანელის სახელი და გვარი, საბანკო რეკვიზიტები)

- ცნობას საგადასახადო ინსპექციიდან ბიუჯეტის წინაშე დავალიანების არ ქონის შესახებ.

- ინფორმაციას ტენდერში მონაწილის ძირითად ხელმძღვანელ თანამდებობებზე მომუშავეთა კვალიფიკაციისა და გამოცდილების შესახებ.

- ინფორმაციას ბოლო 2 წლის განმავლობაში შესრულებული ანალოგიური სამუშაოების შესახებ, ლარებში დღგ-ს ჩათვლით.

- პრეტენდენტს შესაძლებლობა აქვს სატენდერო მოსაკრებლის გადახდამდე შემსყიდველ ორგანიზაციაში გაეცნოს სატენდერო დოკუმენტაციას.

- ტენდერში გამოყენებული იქნება სატენდერო წინადადების უზრუნველყოფის მექანიზმი (საბანკო გარანტია, სატენდერო ღირებულების-1%-ზე)

- ტენდერში გამოყენებული იქნება ხელშეკრულების შესრულების უზრუნველყოფის მექანიზმი (საბანკო გარანტია, ხელშეკრულების ჯამური ღირებულების-2%-ზე)

- მოთხოვნები, რომლებიც შერჩევის დროს შემდგომ დაზუსტებას არ ექვემდებარება:

- ა) ცნობას საგადასახადო ინსპექციიდან ბიუჯეტის წინაშე დავალიანების არ ქონის შესახებ.

- ბ) ინფორმაციას ბოლო 2 წლის განმავლობაში შესრულებული ანალოგიური სამუშაოების შესახებ, ლარებში დღგ-ს ჩათვლით.

- საკვალიფიკაციო მონაცემების მოთხოვნები ვრცელდება სუბკონტრაქტორებზეც.

- თუ პრეტენდენტის მიერ წარმოდგენილი საკვალიფიკაციო მონაცემები ყალბი აღმოჩნდება, ან ვერ დააკმაყოფილებს საკვალიფიკაციო მოთხოვნებს, სატენდერო კომისიას უფლება აქვს მოახდინოს ამ პირის დისკვალიფიკაცია შესყიდვის ნებისმიერ ეტაპზე, სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ ხელშეკრულების დადებამდე.

- ტენდერის შედეგად შესაძლებელია გამოვლინდეს ერთი გამარჯვებული.

- ალტერნატიული წინადადებები არ განიხილება.

- სატენდერო წინადადებების გახსნა მოხდება 2009 წლის 27 ოქტომბერს 17:00 საათზე.

- სატენდერო წინადადებების შეფასება მოხდება 2009 წლის 28 ოქტომბერს.

- სამუშაოს შესრულების ვადა განისაზღვროს შემდეგი სახით: არაუგვიანეს მიმდინარე წლის 30 ნოემბრისა.

- დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ მიიღონ შემდეგი პირისგან: შალვა ბოხაშვილი ტელ: 895 55 82 82

- როლანდ ჩაჩავა ტელ: 895 95-19-14

სატენდერო აპარატი

შპს "ბარამბო" აცხადებს კონკურსს საღისტრიბუციო კომპანიების შესარჩევად მის მიერ ნაწარმოები პროდუქციის რეალიზაციისთვის.

შპს "ბარამბო" (შემდგომში "კომპანია") არის ახლადშექმნილი კომპანია, რომელიც აშენებს საკონდიტრო ქარხანას მცხეთის რაიონის სოფელ ნატახტარში, სადაც გათვალისწინებულია შოკოლადის და კარამელის ნაწარმის გამოშვება. მშენებლობის და ყველა სახის სამონტაჟო სამუშაოების დასრულება დაგეგმილია მიმდინარე წლის ნოემბერში, ხოლო დეკემბრის ბოლოდან დაიწყება პროდუქციის საცალო სავაჭრო ქსელში განთავსება და რეალიზაციის დაწყება.

დისტრიბუციის მიზნებისთვის საქართველოს ტერიტორია დაყოფილი გვაქვს 11 ზონად, შესაბამისად დისტრიბუტორობის მაძიებელ ერთ და იგივე კომპანიას შეუძლია წარადგინოს განაცხადი მხოლოდ ერთ ზონაზე:

1. თბილისის მარცხენა მხარე
2. თბილისის მარჯვენა მხარე
3. კახეთი: მთლიანად კახეთის რეგიონი საგარეჯოს რაიონის გარდა.
4. ქვემო ქართლი: მთლიანად ქვემო ქართლი საგარეჯოს რაიონის დამატებით

5. მცხეთა-თიანეთი და შიდა ქართლი (გორის რ-ნი, კასპის რ-ნი)
6. ჭიათურის რ-ნი, ხაშურის რაიონი, ქარელის რაიონი, საჩხერის რ-ნი, ბორჯომის რაიონი
7. სამცხე-ჯავახეთი: სამცხე-ჯავახეთის რეგიონი ბორჯომის რაიონის გამოკლებით
8. იმერეთი: იმერეთის რეგიონი საჩხერის და ჭიათურის გამოკლებით. რაჭა-ლეჩხუმი: მთლიანად რეგიონი
9. სამეგრელო: სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონი ფოთის გარდა.
10. ფოთი-გურია: ქ. ფოთი, გურიის რეგიონი.
11. აჭარა: მთლიანად აჭარის რეგიონი.

მაძიებელმა კომპანიამ უნდა წარმოადგინოს წერილობითი განაცხადი "ბარამბო"-ს ნაწარმის დისტრიბუციის სურვილის თაობაზე, სადაც მითითებული იქნება, თუ რომელ რეგიონში აქვს მაძიებელს დისტრიბუციის სურვილი.

განაცხადები წარმოდგენილი უნდა იყოს მიმდინარე წლის 20 ოქტომბრამდე შემდეგ მისამართზე: მცხეთის რაიონი, სოფელი ნატახტარი, შპს "ბარამბო".

დამატებითი ინფორმაციისთვის დაგვიკავშირდით ნომერზე +(995 99) 265105 , ან ელექტრონული ფოსტით: davit.kukhalashvili@barambo.ge

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისიის

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია აცხადებს საოლქო საარჩევნო კომისიის წევრთა შესარჩევ კონკურსს

4	№70 ფოთი	1	400
---	----------	---	-----

შემდეგ ვაკანტურ თანამდებობებზე

საოლქო საარჩევნო კომისია:

N	საოლქო საარჩევნო კომისიის N და დასახელება	საოლქო საარჩევნო კომისიებში არსებული ვაკანსია	თანამდებობრივი განაკვეთი
1	№22 მარნეული	1	430
2	№26 თეთრიწყარო	1	390
3	№43 ონი	1	390

საბუთები მიიღება საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში 2009 წლის 7 ოქტომბრიდან 16 ოქტომბრის ჩათვლით. ქ.თბილისი, ალექსიძის №1.

კანდიდატმა უნდა წარმოადგინოს შემდეგი საბუთები:

1. კანდიდატის 2 ფოტოსურათი;
2. განცხადება (ივსება ადგილზე);
3. უმაღლესი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის ქსეროასლი;
4. საქართველოს მოქალაქის პირადობის მოწმობის ქსეროასლი;
5. საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელის სერტიფიკატის ქსეროასლი;
6. შრომითი ბიოგრაფია და არჩევნებში მონაწილეობის გამოცდილების აღწერა (თუ აქვს).
7. დამატებითი ინფორმაციისათვის დაგვიკავშირდით: 36 52 86

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს განცხადება

ა/წ 29 სექტემბრის გაზეთ „24 საათში“ საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს მიერ გამოქვეყნდა ინფორმაცია „გრძელვადიანი ტყისარგებლობისათვის ხე-ტყის დამზადების სპეციალური ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის ჩატარების შესახებ“.

Table with 15 columns: Lot No, Seller, Buyer, Auction No, Lot No, Area, Bidder Name, Bid Amount, Bidder Name, Bid Amount, Bidder Name, Bid Amount, Bidder Name, Bid Amount, Bidder Name, Bid Amount. Rows include lots 6, 12, and 22.

ლიცენზიის ბაზრის ორგანიზაციის დასახელება: საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო. აუქციონის ჩატარება აუქციონში მონაწილეობის მიღების თაობაზე პირველი განაცხადის შემთავრების შემდეგ.

ბიჯი შეადგენს საყრდენის ფასის 10%-ს. ლიცენზიის მფლობელი პირი ვალდებულია გადაიხადოს თითოეულ ობიექტზე სალიცენზიო მოსაკრებელი წინასწარ და მისი გადახდის დამადასტურებელი საბუთი დაურთოს აუქციონში მონაწილეობის მიხედვით.

„ბე“-ს გადახდის ანგარიში: ერთიანი ანგარიში არასაგადახადლო (ცენტრალიზებული შემოსულობები) ანგარიშის ნომერი: 200122900, მიმღების ბანკი: სახელმწიფო ხაზინა, ბანკის კოდი: 220101222, სახაზინო კოდი: 300773069.

განცხადება, აუქციონში მონაწილეობის თაობაზე (სასურველი ღირებულების მითითებით). ა) კერძო სამართლის იურიდიული პირისა და ინდ. მეწარმისათვის - სახელმწიფო რეესტრიდან ამონაწერი.

თანხის გადახდის პირობები და ხარვეზობისათვის განსაზღვრული მოთხოვნები: აუქციონში გამარჯვებული პირის მიერ აუქციონზე დაფიქსირებული საბოლოო თანხის გადახდის ვადა განისაზღვრება საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს 2008 წლის 4 აპრილის №1-1/480 ბრძანებით დამტკიცებული „სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის მიზნით აუქციონის გამართვის, სარგებლობის ლიცენზიის გაცემის ხაზის განსაზღვრისა და ანგარიშსწორების წესის შესახებ“ დებულების მე-11 მუხლის შესაბამისად.

ლიცენზიის მოქმედების ვადა: 5 წელი.

- 1. ლიცენზიანტმა განახორციელოს ლიცენზიით განსაზღვრული ტერიტორიის დაცვა;
2. დაცვას ლიცენზიით განსაზღვრული სახელმწიფო ტყის ფონდის ტერიტორია უკანონო ტყისარგებლობისაგან;
3. საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით აღკვეთოს და შესაბამის ორგანოებს დროულად მიაწოდოს ინფორმაცია ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე უნებართვო საქმიანობისა და სამართალდარღვევის ფაქტების შესახებ;
4. შემუშავოს ლიცენზიით განსაზღვრული ტერიტორიის დაცვის მექანიზმები და შესაბამისი ინფორმაცია წარადგინოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში ლიცენზიის მიღებიდან არა უგვიანეს 30 დღისა;
5. ლიცენზიის მიღებიდან არა უგვიანეს 12 თვისა, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში დასამტკიცებლად წარადგინოს მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე შედგენილი ტყის სარგებლობის გეგმა, რომელსაც უნდა ერთვოდეს მოკლე ანოტაცია. ტყის სარგებლობის გეგმის დამტკიცებამდე ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე ნებადართულია მხოლოდ საჭიანობა ტყის დაცვის მიზნით და არ დაიშლება ლიცენზიანტის მიერ ხე-ტყის მოპოვება და სხვა სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;
6. უზრუნველყოს დამტკიცებული ტყის სარგებლობის გეგმით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესრულება;
7. ლიცენზიის ნაწილის გასხვისებისას, ლიცენზიის გასხვისებულ ნაწილში განსაზღვრული ტერიტორია არ უნდა იქვედეს ტყის მასის (კორმის) დანაწევრებას და არ უნდა არღვედეს სატყეო კვარტლების საზღვრებს;
8. ლიცენზიის ან ლიცენზის ნაწილის გასხვისებისას, ტყის სარგებლობის ახალი გეგმის (გეგმების) დამტკიცებამდე ლიცენზიის გამსხვილებამ და ლიცენზიის შემქმნელმა უნდა მოახდინონ შესაბამისი ფართობის გადაზიდვა მიღება-ჩაბარების აქტით საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს წინასწარ დადგენილი წესით, ლიცენზიით განსაზღვრული ტერიტორიის გადაბარებამდე ლიცენზიის გამსხვილებამ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო სატყეო-სამეურნეო დაწესებულება - გარემოს დაცვის ინსპექციის უნდა წარუდგინოს ანგარიში გაწვეული სამუშაოების შესახებ, მიღება-ჩაბარების აქტის გაფორმებამდე ლიცენზიით განსაზღვრული ტერიტორიის დაცვაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ლიცენზიის გამსხვილებს;
9. ლიცენზიის ნაწილის გასხვისების შემთხვევაში ლიცენზიანტი წარმოადგენს ახალ ტყის სარგებლობის გეგმის (გეგმების) ახალი ტყის სარგებლობის გეგმის (გეგმების) დამტკიცებამდე ლიცენზიით განსაზღვრულ ფართობზე ხე-ტყის დამზადება და სხვა სატყეო-სამეურნეო საქმიანობა არ დაიშლება;
10. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გამოყოს ტყეკაფები;
11. მასალები შესაბამისად წარადგინოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო სატყეო-სამეურნეო დაწესებულება - სატყეო დეპარტამენტის რეგიონულ სატყეო სამმართველოში და ჭრები განახორციელოს ტყეკაფის მასალების მასთან შეთანხმებისა და ტყეკაფის ჩაბარების აქტის გაფორმების შემდეგ;
12. ტყეკაფის ათვისების ვადად განისაზღვრება კალენდარული პერიოდი ტყეკაფის ჩაბარების აქტის გაფორმებიდან არა უმეტეს ორი წელიწადი;
13. მომდევნო ტყეკაფების ათვისება დასაშვებია მხოლოდ წინა პერიოდში გამოყოფილი ტყეკაფის ათვისებისა და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში ათვისების თაობაზე ინფორმაციის წარდგენის შემდეგ;
14. უზრუნველყოს ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე ნიადაგის ეროზიისაგან დაცვის ღონისძიებების განხორციელება;
15. ტყეში სამუშაოების ჩატარებისას გამოიყენოს ეკოლოგიური თვალსაზრისით მისაღები მანქანა-იარაღები და ტექნოლოგიები;
16. უზრუნველყოს ბიომრავალფეროვნების დაცვა და შექმნას მისი მდგრადი გამოყენების პირობები;
17. დაცვას ბიომრავალფეროვნება საქმიანობის შედეგად გამოწვეული დაზიანებებისაგან;
18. არ დაუშვას უცხო (ინვაზიური) სახეობებისა და გენეტიკურად მოდიფიცირებული ცოცხალი ორგანიზმების გავრცელება და/ან გამოყენება ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე საქმიანობის დროს;
19. საქმიანობა არ უნდა გამოიწვიოს ეკოსისტემის ფრაგმენტაცია, ტყეების ბუნებრივი ეფრასის ცვლილება, სახეობრივი მრავალფეროვნების გაღარბება;
20. არ დაუშვას გარეულ ცხოველთა საბინადრო გარემოს, გამრავლების არელების, გადარჩენის სტაციების, სამიგრაციო და წყალთან მისახველი გზებისა და წყლის ხასხველი ადგილების გაუარესება;
21. მასალები ხე-ტყის მოპოვებაზე გადასაყვამის (პროცესი, რომლის შედეგადაც მიიღება შემდეგი პროდუქტია - ხე-ტყის გადამამუშავების შედეგად მიღებული ფიცარი (ჩამოგანული ან ჩამოუგანავი), ძელი, ძელაკი, შაალი, საპარკეტო ფრისა, დაპობილი ხაობის შებენი, შავად ნაშაბი და დედალი) სრულად განახორციელოს საქართველოს ტერიტორიაზე;
22. უზრუნველყოს ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე არსებული იშვიათი, საფრთხის ქვეშ და გადაშენების პირას მყოფი, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი, ენდემური და რელიქტური სახეობებისა და მათი საბინადრო გარემოს დაცვის ღონისძიებები;
23. დაცვას წყალდაცვითი ზოლის რეჟიმს;
24. უზრუნველყოს მაღალი კონსერვაციული ღირებულების ტყეების დაცვა. მაღალი კონსერვაციული ღირებულების ტყეების მდგრადი მართვისა და დაცვის გზით უნდა შენარჩუნდეს ან გაუმჯობესდეს აღნიშნული ტყეების მართვით მანათობლობა. ლიცენზიანტის მიერ უნდა იყოს დოკუმენტირებული, თუ როგორ ხდება მაღალი კონსერვაციული ღირებულების ტყეების დაცვის უზრუნველყოფა;
25. გაატაროს ტყის მოვლის, მენეჯმენტ-დაცვადებისა და ხანძრისაგან დაცვისა და ტყის აღდგენის ღონისძიებები, რის უზრუნველსაყოფად განახორციელოს მუდმივი მონიტორინგი. მენეჯმენტ-დაცვადების მასობრივად გაფრთხილების ან/და ტყის ხანძრის შემთხვევაში ინფორმაცია ოპერატიულად მიაწოდოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს;
26. მენეჯმენტ-დაცვის საშუალებების გამოყენებისას ლიცენზიანტი ვალდებულია დასაბუთოს მათი გამოყენების აუცილებლობა და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროში შესაბამისად წარადგინოს დასახული ღონისძიებების გეგმა. მენეჯმენტ-დაცვის ქიმიური საშუალებების გამოყენება უნდა იყოს დასაბუთებული და დოკუმენტირებული;
27. პესტიციდების ნარჩენები არ შეიძლება განთავსებულ იქნეს სახელმწიფო სამეურნეო ტყის ფონდის ტერიტორიაზე;
28. ხელი არ შეუშალოს მოსახლეობას (სამასაღვე და საშემე მერქნის გარდა) უსასიფდოდ მოაჯროფოს ხელ-კენკროვანები, თხილი, სიკო, სამკურნალო მცენარეები და ტყის სხვა პროდუქტები, გარდა „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობებისა, ასევე ტურისტულ-რეკრეაციული მიზნებისათვის მოსახლეობის ყოფნას ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე და სხვა ტრადიციული ღონისძიებების განხორციელებას;
29. ისტორიული, რელიგიური და კულტურული ობიექტების გამოვლენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ აცნობოს საქართველოს კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს, უზრუნველყოს სატყეო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგად მათი დაზიანებისაგან დაცვა;
30. ხელი არ შეუშალოს სამედიცინო-კვლევითი სამუშაოების განხორციელებას;
31. ხელი არ შეუშალოს ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის პროექტების (მაგისტრალური გაზსადენი, მაღალი ძაბვის გადაცემი ანაბეი და სხვა) განხორციელებას და ფუნქციონირებას;
32. ლიცენზიით განსაზღვრულ ტერიტორიაზე წარმოებულ სატყეო-სამეურნეო საქმიანობაში დასაქმებული პერსონალის არანაკლებ 80%-ს უნდა წარმოადგენდეს ადგილობრივი მოსახლეობა (იმ ტერიტორიული ერთეულების - მუნიციპალიტეტების, რომელსაც მოიცავს ლიცენზია);
33. მოშუშვე პერსონალთან (ფიზიკურ ან/და იურიდიულ პირთან) გააფორმოს შრომითი ან/და მომსახურების შესყიდვის ხელშეკრულებები სამუშაოს აღწერილობით, დაქირავებულთა საცხოვრებელი ადგილის მითითებით. შემოწმებისას, მოთხოვნისთანავე წარუდგინოს შესაბამისი დამადასტურებელი დოკუმენტაცია შემოწმებულს;
34. ლიცენზიის მოქმედების ვადის ამოწურვის ან დადგენილ ვადაზე ლიცენზიის ძალდაკარგულად გამოცხადების შემთხვევაში ლიცენზიით სარგებლობაში გადაცემული ტერიტორია მიღება-ჩაბარების აქტით უზრუნველყოს ტყის ფონდის მართვის უფლების მქონე ორგანოს.

გამარჯვებულს ბაზრის ორგანიზაციის კომპიუტერული პროგრამით დადგენილი წესით უნდა შეესაბამებოდეს სახელმწიფოს. გამარჯვებულის მიერ სააუქციონე მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევაში მასზე გავრცელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობა.